

Personlig frihet och socialt ansvar

Kristdemokraternas förslag till budget
för Stockholms stad 2015

Kristdemokraterna

Framtidens Stockholm – staden där alla kan växa!

Ett starkare Stockholm byggs med arbete. När fler människor ges möjlighet till arbete och egen försörjning stärks också våra möjligheter att utveckla staden. Sedan 2006 har 100 000 fler stockholmare fått ett jobb. Enbart genom starten av Jobbtorg Stockholm har det varit möjligt för över 18 000 stockholmare att gå från utanförskap till egen försörjning. Och antalet personer som lever på ekonomiskt bistånd är idag på den lägsta nivån sedan mätningarna startade 1982. 100 000 fler jobb är bara början. Jobben måste bli ännu fler och komma fler till del.

Vi har gjort det mer lönsamt att arbeta. Med Alliansregeringens jobbskatteavdrag och sänkt kommunal- och landstingsskatt har en undersköterska fått motsvarande en hel månadslön extra efter skatt per år. Genom fortsatt låg skatt får stockholmarna större rådighet över sin egen ekonomi och mer frihet i vardagen.

Vi har effektiviserat den kommunala förvaltningen för att bättre hushålla med varje skattekrona och har prioriterat kärnverksamheten som förskola, skola, äldreomsorg och omsorg om stadens funktionshindrade.

Vi har varit garanten för en stark och välskött ekonomi och levererat överskott i boksluten varje år under den tiden vi har haft väljarnas förtroende att styra Stockholm. Samtidigt har vi satsat mer än någonsin på äldreomsorgen, skolan och våra sociala verksamheter. Vi har investerat 18 miljarder i nya skolor, äldreboenden och idrottsanläggningar. Vi har byggt 9 nya fullstora hallar och 48 nya konstgräsplaner, och renoverat fem ridhus. Våra satsningar på miljön fortsätter att ge resultat. Redan 2012 nådde vi 2015 års mål för minskning av växthusgasutsläpp och prognosen är att vi kommer att klara miljö kvalitetsnormen för partiklar under 2014.

Tack vare att fler stockholmare arbetar ökar skatteintäkterna och stadens ekonomi stärks. Nyckeln till att utveckla och förstärka välfärdsverksamheterna är att fler får ett jobb som de kan försörja sig på. Vi kommer därför alltid att stå upp för en politik som prioriterar jobb framför bidrag. Bidragslinjen är ett hot mot Stockholms och därmed också hela landets ekonomi. Stockholm är hela Sveriges ekonomiska motor.

En skola i världsklass är avgörande för Stockholms framtida utveckling. Vi har därför under de två senaste mandatperioderna ökat resurserna till de skolor och elever som har de största behoven. Vi har byggt ut sommarskolan och alla elever garanteras nu läxhjälp. Och vi har höjt lönerna för Stockholms lärare med över 7 000 kronor per månad. Kunskapsresultaten har förbättrats. Föräldrar som har barn i förskolan är mer nöjda än någonsin.

Vi har under de två senaste mandatperioderna successivt höjt takten för bostadsbyggandet och vi har beslutat om att bygga bostäder motsvarande ett helt Malmö till 2030. Under våra år i majoritet har över 30 000 nya bostäder byggts i Stockholm och 7 500 studentbostäder är på väg fram som ett resultat av Alliansens tid i majoritet. Under perioden 2007-2014 var 40 procent av alla nya bostäder hyresrätter. Vi har satsat på nya miljöprofilområden såsom Norra Djurgårdsstaden och vi har genomfört en hållbar upprustning av miljöprogramsområden i dialog med de boende och utan statligt stöd.

Genom att skapa förutsättningar för en fortsatt tillväxt och med en stark och välskött ekonomi har vi kunnat satsa på en kvalitativ och tillgänglig välfärd för stockholmarna. För att kunna fortsätta växa krävs en offensiv satsning på att bygga nya långsiktigt hållbara bostäder, en stor utbyggnad av

kommunal service – alltifrån nya förskolor och skolor, till äldreomsorg, bostäder med särskilt stöd och service, kultur och idrott. Kvaliteten inom verksamheterna ska vara den högsta.

Stockholm håller positionen som världsledande miljöstad. Vi har bekämpat luftföroreningar, gifter och växthusgasutsläpp och tagit fasta på Stockholms gröna värden och den täta stadens fördelar. Vår ambitiösa miljöpolitik har gett en stadsmiljö som är trygg, säker och trevlig. Under förra mandatperioden har Stockholm tagit ett nytt brett grepp om miljön. Vi har satsat stort på solenergi, klimatanpassning, matavfallsinsamling samt på att minska buller och på att fasa ut giftiga kemikalier. Vi har antagit utmaningen att göra Stockholm till en cykelstad i världsklass och satsat en miljard kronor på att bygga ut cykelinfrastrukturen.

Vi prioriterat allt som gör att stockholmarna enkelt ska kunna ta sig fram i Stockholm, till och från jobbet, till och från gymmet, till och från förskolan. Det har handlat om allt ifrån nya snöröjningsmaskiner på vintern som håller trottoarer och cykelbanor isfria och cykelmiljardens investeringar till beslut om en historisk utbyggnad av tunnelbanan och påbörjandet av byggandet av Förbifart Stockholm och ombyggnaden av Slussen. Vi har investerat 18 miljarder i nya skolor, äldreboenden och idrottsanläggningar.

När Stockholms stad bytte majoritet 2006 var äldreomsorgen kraftigt underfinansierad. Sedan dess har Alliansen tillfört mer än en miljard kronor till stadens äldreomsorg trots att antalet invånare äldre än 80 år samtidigt har minskat med drygt 10 procent. Detta i sig är en historisk satsning på stadens äldreomsorg. Stadens årligt genomförda brukarundersökningar visar att äldre i staden aldrig har varit mer nöjda än de är nu. Med sin hemtjänst, med sitt vård- och omsorgsboende och med sin dagverksamhet. Det är med Alliansen som 350 miljoner kronor har tillförts för ökad bemanning på demensboenden sedan 2011.

Idag är 84 procent är nöjda med sitt särskilda boende i Stockholm och 84 procent är nöjda med sin hemtjänst i Stockholm.

Vi intensifierade under förra mandatperioden arbetet med att göra Stockholm mer tillgängligt. Stockholm kom 2012 tvåa i EU:s tävling om mest tillgängliga EU-stad. Tillgänglighetsarbetet har utvecklats från att bedrivas i projektform till att vara en naturlig del av den dagliga verksamheten. Här har stadens program för delaktighet varit av avgörande betydelse. Vi har fortsatt prioriterat att minska arbetslösheten för personer med funktionsnedsättning. Vi har till exempel genomfört satsningar på visstidsanställning av personer med funktionsnedsättning, på att öppna upp för fler praktikplatser i staden och på att chefer i staden utbildas i funktionsnedsättningar.

Sedan 2006 har vi genomfört omfattande satsningar på biblioteken. Flera bibliotek har flyttat till mer tillgängliga lokaler och elva bibliotek har renoverats. Stockholm har fått sju nya bibliotek, bland annat tre t-banebibliotek. Öppettiderna på kvällar och helger har ökat.

Målet för kulturpolitiken har varit att kulturen ska växa och nå fler. El Sistema har startat i Skärholmen och Husby, eleverna i Kulturskolan har ökat från 14 000 till 16 000 och subventionen för skolans biljettköp av kultur har höjts med cirka 40 procent. Vi har infört en kulturbonus som stimulerar det fria kulturverksamheterna att nå fler besökare.

Framtidens Stockholm är de många möjligheternas stad. Hit kan människor söka sig för att få vara sig själva och kunna förverkliga sina egna drömmar. Här bejakas mångfald och idéer. Stockholm är en öppen, trygg, jämlik och tolerant stad som tar tillvara på alla människors livschanser. Stockholm är helt beroende av att människor flyttar hit från hela Sverige och hela världen, beroende av alla talanger

och kompetenser. För att Stockholm ska kunna fortsätta växa på ett bra sätt behövs alla och alla är välkomna.

Stockholm är den vackra, gröna staden belägen där sjö möter hav. Här finns miljöer för alla livsstilar och önskemål, från kvartersparker och kajer till naturreservat med sjöar och skog. I staden finns gammalt och nytt sida vid sida. Staden ska byggas med förnuft på Stockholms och stockholmarnas villkor. Utvecklingen går hand i hand med att vi vårdar vår värdefulla, vackra natur och vårt klara vatten. Tre nya naturreservat har gjorts klara för inrättande och en plan för att restaurera stadens vattendrag håller på att arbetas fram.

Att bo i en stad är ett klokt miljöval. När människor bor nära varandra kan vi dela på tekniska lösningar som bidrar till en bättre miljö. Lösningar som vårt gemensamma fibernät bidrar till att göra Stockholm till en smart och hållbar stad.

Satsning på kunskap och forskning är vägen framåt. Stockholms ställning som universitetshuvudstad är viktig ur flera aspekter. Det ger oss möjlighet att möta framtidens efterfrågan på kvalificerad arbetskraft samtidigt som studenterna utgör en ovärderlig resurs för en kunskapsintensiv tillväxtregion som Stockholm. Med ökad konkurrens från omvärlden behöver vi dock kapacitet för ännu fler studenter, gästföreläsare och forskare. Därför har vi i Stockholms stad tagit steg för att utveckla Stockholm som kunskaps- och universitetshuvudstad.

Sedan vi fick förtroendet att styra staden har valfriheten i välfärden ökat och anställda inom välfärdssektorn har både fått fler arbetsgivare att välja bland och givits möjlighet att starta egna företag.

Vi har prioriterat att satsa stockholmarnas gemensamma resurser där de bäst behövs. Vi har stoppat slöseriet och tar ekonomiskt ansvar. Med en långsiktig och ansvarstagande politik har vi hållit skattetrycket nere och skapat värden för framtida generationer.

Stockholm är en stad där alla kan växa och forma sina liv på egna villkor. Fler ska kunna leva på sin lön, samtidigt som tryggheten finns för alla dem som behöver hjälp och stöd i vardagen. Den som hamnar i utanförskap får hjälp tillbaka. Antingen det gäller ungdomar som behöver stöttning för att klara skolan och komma ut i arbetslivet eller människor som behöver omfattande stöd för att ta sig ur missbruk eller en annan svår situation. Den som idag har försörjningsstöd ska kunna följa de tusentals som har kommit i egen försörjning via stadens Jobbtorg.

Tack vare att allt fler arbetar i Stockholm är vi många som bidrar till den gemensamma välfärden. Alla unga stockholmare får en god utbildning och en bra start i livet. De yngre barnen går i en trygg och rolig förskola. Personer med funktionshinder får hjälp och stöd i vardagen och äldre vet att stadens stöd och service finns när de behöver den. Att själv eller i samråd med anhöriga kunna välja skola eller vård- och omsorgsgivare är viktigt för stockholmarnas möjlighet att utforma vardagen efter egna önskemål. Vänstermajoritetens politik hotar 68 äldreboenden med nedläggning och 40 000 barn och unga riskerar att sakna en skola att gå till i Stockholms stad.

Stockholmarna ska ha frihet och möjlighet att förverkliga sina drömmar om ett bra liv. Politiken ska riva hinder och skapa förutsättningar istället för att bestämma hur stockholmarna ska leva sina liv. Vi strävar efter att förenkla för invånare och företag i relationerna med staden. Vi vill stärka människors egenmakt genom att utveckla och förbättra valfriheten. Stockholm ska vara såväl socialt som ekonomiskt och ekologiskt hållbart.

Tillsammans med stockholmarna vill vi göra en bra stad ännu bättre. Med utgångspunkt i det som är bra och värt att vårda, riktar vi ansträngningarna mot det som fortfarande behöver förbättras.

De förslag som vi fyra allianspartier presenterade i alliansmanifestet inför valet 2014 inryms också i respektive partis budget för Stockholm 2015-2017.

Alliansen fortsätter att arbeta för ett Stockholm där alla kan växa.

Anna König Jerlmyr
Moderaterna

Lotta Edholm
Folkpartiet

Per Ankersjö
Centerpartiet

Erik Slottner
Kristdemokraterna

Kristdemokraternas förslag till budget 2015 för Stockholms stad

Innehållsförteckning

Kristdemokraternas förslag till budget för Stockholms stad 2015	1
Framtidens Stockholm – staden där alla kan växa!	2
Kristdemokraternas förslag till budget 2015 för Stockholms stad	6
Inledning	16
Valfrihet	16
Barn och unga	16
Äldre.....	16
Växande Stockholm	17
Tillväxtstaden.....	17
En sammanhållen stad.....	18
Trygghet och säkerhet	18
Rent och snyggt Stockholm	18
En stad för alla	19
Civila samhället.....	19
NÄMNDER OCH STYRELSE UTOM ROTELINDELNING	22
Kommunstyrelsen m.m.....	22
Central samordning av stadens angelägenheter	22
Ökat bostadsbyggande	22
Slå ihop Älvsjö SDN med Skärholmen.....	22
Servicegaranti.....	22
Framtidsfond	22
Kunskapsstad	22
Tillgänglighetsarbete.....	23
Kompetensförsörjning.....	23
Innovationer	23
Ytterstadsutveckling.....	23
Skolplanering för ett växande Stockholm	24
HBT-policy	24
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	24
Revisorskollegiet.....	25
Stadsrevisionens uppgifter	25

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	25
Valnämnden	25
Nämndens uppgifter	25
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	25
STADSDELSNÄMNDERNA	26
Stadsdelsnämndernas uppgifter.....	26
Resursfördelningen till stadsdelsnämnderna.....	26
Förskoleverksamhet	27
Kristdemokraterna vill:	27
Planering av förskolor	27
Tydliga mål i förskolan	27
Jämställdhet.....	28
Mindre barngrupper	28
Ökad valfrihet	28
Medarbetarnas kompetens är avgörande.....	29
Samverkan.....	29
Stadsdelsnämndernas Verksamhet för barn, kultur och fritid.....	31
Kristdemokraterna vill:	31
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	31
Öppna förskolan	31
Parklekar	31
Fritidsgårdar och aktiviteter för barn och unga.....	31
Kultur för alla.....	31
Sommarkollo	31
Föreningsstöd	32
Familjecentraler	32
Fältassistenter.....	32
Feriejobb	32
Äldreomsorg.....	33
Kristdemokraterna vill:	33
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	33
Underlätta valfriheten.....	33
Bostäder	33
Hemsjukvården	33
Höjd kvalitet inom äldreomsorgen.....	34
Äldreombudsman	34

Utbildning	34
Brukarundersökningar.....	34
Hemtjänst	34
Anhörigvård	35
Rehabilitering och förebyggande arbete	35
Äldre direkt	35
Ökad livskvalitet och en värdig vardag.....	35
Näringsrik och god mat.....	35
Anhörigstöd.....	36
Trygghet.....	36
Stadsdelsnämndernas Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	37
Kristdemokraterna vill:	37
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	37
Stockholm – en stad för alla.....	37
Kvalitetsutveckling i fokus	38
Nya bostäder	38
Kompetensutveckling.....	39
Stadsdelsnämndernas Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri	40
Kristdemokraterna vill:	40
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	40
Förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och ungdomar	40
Drog- och brottsförebyggande arbete.....	41
Arbete mot hemlöshet	41
Insatser för kvinnofrid och våld i nära relationer	41
Evidensbaserade metoder.....	42
Utbildningssatsning.....	42
Uppföljning av placerade barn och unga.....	42
Socialpsykiatri.....	42
Stadsdelsnämndernas Stadsmiljöverksamhet.....	43
Kristdemokraterna vill:	43
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	43
Tillgänglig stadsmiljö för alla	43
Idéburen stadsförbättring	43
Ekonomiskt bistånd.....	44
Arbetsmarknadsåtgärder	45
Kristdemokraterna vill:	45

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	45
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige	45
FACKNÄMNDER.....	46
Arbetsmarknadsnämnden	46
Kristdemokraterna vill:	46
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	46
Arbetsmarknaden grunden för välfärden.....	46
En inkluderande arbetsmarknad	46
Jobbtorgen betydelsefulla.....	47
Praktik och ungdomsanställningar	47
Integration	48
Vuxenutbildning.....	48
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	49
Avfallsnämnden.....	50
Nämndens uppgifter för renhållningsverksamheten	50
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	50
Exploateringsnämnden	51
Kristdemokraterna vill:	51
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	51
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	54
Fastighetsnämnden.....	55
Kristdemokraterna vill:	55
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	55
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	56
Idrottsnämnden	57
Kristdemokraterna vill:	57
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	57
Idrott och motion för alla	57
Badplatser.....	57
Tillgänglig idrott och fritid.....	58
Utbyggnad av idrottsanläggningar	58
Spontanidrott	58
Friluftsliv och båtsport	59
Energieffektiva anläggningar	59
Fler externa aktörer	59
Tryggare vardagsmotion och idrottsliv	59

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	59
Kulturnämnden: kulturförvaltningen.....	60
Kristdemokraterna vill:	60
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	60
Fritt och växande kulturliv	60
Incitamentsstruktur för det fria kulturlivet.....	60
Biblioteksverksamheter.....	60
Stockholm konst och Liljevalchs konsthall.....	61
Kultur för barn och unga.....	61
Kulturskolan.....	61
Lokaler och mötesplatser	61
Museiverksamhet och kulturarv	61
Stockholm som filmstad.....	61
Evenemang.....	62
Kultur som tillväxtfaktor.....	62
Open Streets	62
Ljusprogram	62
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	62
Kulturnämnden: stadsarkivet.....	63
Tillgänglighet.....	63
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	63
Kyrkogårdsnämnden	64
Kristdemokraterna vill:	64
Nämndens uppgifter	64
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	64
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	64
Miljö- och hälsoskydds-nämnden.....	65
Kristdemokraterna vill:	65
Ett gott föredöme	65
Matavfall	65
Miljöbilar	66
Inomhusmiljö	66
Utomhusmiljö.....	66
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	67
Service-nämnden.....	68
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	68

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	68
Socialnämnden.....	69
Kristdemokraterna vill:	69
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	69
Barn och ungdom	69
Framtidsfond	69
Föräldrastöd	70
Familjehem.....	70
Barn- och ungdomsprostitution.....	70
Insatser för kvinnofrid och mot våld i nära relationer.....	71
Funktionsnedsättning	71
Socialpsykiatri.....	72
Hemlöshet	72
Missbruk.....	73
Drog- och brottsförebyggande arbete.....	73
Ekonomiskt bistånd.....	73
Socialsekreterare	74
Forskning och utveckling.....	74
Utveckling av e-tjänster	74
Uppföljning	74
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	75
Stadsbyggnadsnämnden	76
Kristdemokraterna vill:	76
Ökat bostadsbyggande	76
Effektivitet och lönsamhet i processerna	77
Stadsutveckling enligt Promenadstaden.....	77
Drottninggatan	78
Sergels Torg	78
Bostadsbyggande i dialog med stockholmarna	78
Bättre service och utvecklad organisation.....	79
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	79
Trafiknämnden.....	80
Kristdemokraterna vill:	80
Den växande staden.....	80
Säkerhet.....	81
Stadens framkomlighetsstrategi	81

Stockholm som en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad	83
Laddinfrastruktur	83
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige	84
Utbildningsnämnden	85
Kristdemokraterna vill:	85
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	85
Skola för kunskap.....	85
Tydligt ledarskap med fokus på resultat	87
Förskola.....	87
Skola.....	87
Trygghet och studiero	88
Elevhälsa	89
Samverkan skola och socialtjänst.....	90
Samverkan skola och förskola	90
Skolplanering för ett växande Stockholm	90
Fristående förskola.....	91
Grundskola	91
Grundsärskola	93
Fritidshem och öppen fritidsverksamhet	93
Gymnasieskola	93
Gymnasiesärskola	94
Miljö.....	95
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige	95
Äldrenämnden	96
Kristdemokraterna vill:	96
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	96
Underlätta valfriheten.....	96
Höjd kvalitet inom äldreomsorgen.....	97
Äldreombudsman	97
Förenklad biståndsbedömning	97
Näringsrik och god mat.....	97
Frivilligorganisationernas betydelse	97
Utbildningssatsningarna fortsätter	97
Äldrevärdar	98
Trygghet	98
Utevistelser.....	98

Anhörigstöd.....	98
En mångfald av boendeformer	99
Övrigt	99
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	99
Överförmyndarnämnden.....	100
Nämndens uppgifter.....	100
Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet	100
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	100
Central medelsreserv	101
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	102
Finansförvaltning	103
BOLAG INOM STOCKHOLMS STADSHUS AB.....	104
Koncernen Stockholms Stadshus AB.....	104
Bolagets uppgifter kan sammanfattas i följande punkter:.....	105
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	105
Bostadsbolagen	106
Mål	106
Bolagen ska.....	106
Uppdrag.....	107
AB Svenska Bostäder	109
Bolagets mål och uppgifter	109
Ägardirektiv för 2015-2017	109
AB Familjebostäder	110
Bolagets mål och uppgifter	110
Ägardirektiv för 2015-2017	110
AB Stockholmshem	111
Bolagets mål och uppgifter	111
Ägardirektiv för 2015-2017	111
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	111
Micasa Fastigheter i Stockholm AB.....	112
Bolagets mål och uppgifter	112
Ägardirektiv för 2015-2017	112
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	112
Bostadsförmedlingen i Stockholm AB	113
Bolagets mål och uppgifter	113
Ägardirektiv för 2015-2017	113

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	113
Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)	114
Bolagets mål och uppgifter	114
Ägardirektiv för 2015-2017	115
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	115
Stockholm Vatten AB.....	116
Kristdemokraterna vill:	116
Bolagets mål och uppgifter	116
Stockholm Vatten Avfall AB	116
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	117
Stockholms Hamn AB	118
Kristdemokraterna vill att:	118
Bolagets mål och uppgifter	118
Ägardirektiv 2015-2017	119
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	119
AB Stokab	120
Bolagets mål och uppgifter	120
Ägardirektiv 2015-2017	120
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	120
Stockholms Stads Parkerings AB	121
Kristdemokraterna vill:	121
Bolagets mål och uppgifter	121
Ägardirektiv för 2015-2017	121
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	122
Stockholms Stadsteater AB	123
Kristdemokraterna vill:	123
Bolagets mål och uppgifter	123
Ägardirektiv för 2015-2017	123
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	124
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	125
Kristdemokraterna vill:	125
Bolagets mål och uppgifter	125
Ägardirektiv för 2015-2017	125
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	125
Stockholm Business Region AB (SBR)	126
Bolagets mål och uppgifter	126

Ägardirektiv för 2015-2017	127
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	127
S:t Erik Försäkrings AB	128
Bolagets mål och uppgifter	128
Ägardirektiv för 2015-2017	128
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	128
S:t Erik Livförsäkring AB	128
Bolagets mål och uppgifter	128
Ägardirektiv för 2015-2017	128
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	128
S:t Erik Markutveckling AB	129
Bolagets mål och uppgifter	129
Ägardirektiv för 2015-2017	129
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	129
Intressebolag i Stockholms Stadshus AB	130
Mässfastigheter i Stockholm AB	130
Bolagets mål och uppgifter	130
Ägardirektiv för 2015-2017	130
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	130
AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad.....	131
Bolagets mål och uppgifter	131
Ägardirektiv för 2015-2017	131
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	131
Stockholms stads organisering i kommunalförbund.....	132
Storstockholms brandförsvaret (SSBF).....	132
Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.....	132
BILAGOR.....	133

Inledning

Personlig frihet och socialt ansvar

Kristdemokraternas politik kombinerar personlig frihet och socialt ansvar. Varje människa ska ha en hög grad av personlig frihet genom att människor självständigt ges möjlighet att välja skola, vårdcentral och äldreboende. Skatten ska vara låg, vilket ökar friheten och det egna handlingsutrymmet. Vi tror på människans förmåga, mer än på politikens.

Samhället ska ta ett socialt ansvar för människor som av olika anledningar behöver stöd och hjälp.

Valfrihet

All välfärdsverksamhet i Stockholms stad ska hålla hög kvalitet. Det är avgörande att såväl kommunal som privat verksamhet granskas noggrant. Vi välkomnar privata, ideella och kooperativa alternativ.

Mångfalden av aktörer inom välfärden har ökat kvaliteten och förbättrat verksamheterna. Valfriheten har skapat alternativ som är tillgängliga för alla, inte bara för personer med höga inkomster. Varje människa har unika önskemål och förutsättningar. Utan konkurrens får vi ingen verklig valfrihet och valmöjligheterna blir betydligt färre.

Vi ser med stor oro på att valfriheten inom välfärden succesivt minskar.

Barn och unga

I genomsnitt får barn och unga det ekonomiskt allt bättre i Sverige. Samtidigt vet vi att många mår dåligt och att den psykiska ohälsan är alltför omfattande. Familjen, barnsomsorgen, skolan och samhällets normer och värderingar är avgörande för barns och ungas uppväxtvillkor.

Barnomsorgen finns till för barnen och inte tvärtom. Föräldrar ska kunna välja den barnomsorg som är bäst för deras barn. Det kan handla om både förskola och pedagogisk omsorg i hemmet i form av dagbarnvårdare, flerfamiljssystem eller egen omsorg. Ett vårdnadsbidrag för barn mellan ett och tre år ska också finnas för de föräldrar som vill sköta omsorgen på eget sätt utanför det offentliga systemet. Vårdnadsbidrag ska kunna ges på deltid.

Kristdemokraterna vill minska barngruppernas storlek i förskolan till max tolv barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) och max 15 barn i övriga grupper. Mindre barngrupper ger mer tid för barnen och innebär att fler barn blir sedda, bekräftade och känner sig trygga. Det pedagogiska uppdraget blir också lättare att klara av om barngrupperna är små.

Kristdemokraterna vill ha en skola som förmedlar både kunskaper och normer. Undervisningen fungerar bäst i en trygg miljö. Därför ska nolltolerans gälla mot alla former av mobbning och trakasserier. Bra lärare är en av de viktigaste faktorerna för att nå framgång i skolan. Kristdemokraterna vill därför ge högre löner till skickliga lärare, erbjuda kontinuerlig fortbildning och minska administrationen. Elever ska fritt kunna välja skola i Stockholm.

Äldre

Rätten att bestämma över sin egen vardag upphävs inte vid någon viss ålder. Vi har alla olika behov och önskemål. Därför är det centralt att vi erbjuder en mångfald av utförare med olika inriktningar och metoder.

Kristdemokraterna vill införa en äldreboendegaranti. Stockholms stad blir därmed skyldig att erbjuda plats i ett trygghetsboende för alla som är över 85 år och har beviljats hemtjänst. Personer över 85 år,

som så önskar, ska också ha rätt att få plats på ett vård- och omsorgsboende utan att behöva genomgå en biståndsbedömning.

Vi vill utöka valfriheten för val av serviceinsatser inom hemtjänsten. Exempel på andra åtgärder för äldre som vi lyfter i budgeten är bättre tillgång till kulturupplevelser, utevistelser, förenklad biståndsbedömning och satsningar på äldres mat och måltider.

Växande Stockholm

Stockholm växer snabbt. År 2020 beräknas Stockholm ha en miljon invånare. Detta kräver en bättre planering av bostäder, förskolor, olika former av äldreboenden och lägenheter med särskilt stöd och service.

Kristdemokraterna vill halvera tomträttsavgälden för hyresrätter upp till 35 kvadratmeter, vilket skulle uppmuntra byggföretag att bygga mindre hyresrätter som unga har råd att bo i. Därutöver vill vi att parkeringstalet för såväl hyresrätter som bostadsrätter under 35 kvadratmeter ska vara 0,2. Det skulle sänka kostnaderna för att bygga små lägenheter samtidigt som det ger långsiktiga spelregler för byggindustrin.

Vi vill att fler arkitekttävlingar utlyses med låg hyra som en avgörande faktor för utfallet. Kristdemokraterna vill reservera fler lägenheter åt personer under 30 år, så kallade ungdomslägenheter. Vårt mål är att det under denna mandatperiod ska tillkomma 2 000 nya sådana lägenheter, inom såväl befintligt bestånd som genom nyproduktion.

Beståndet på bostadsmarknaden ska vara blandat, med såväl hyresrätter som bostadsrätter och ägarlägenheter.

Tillväxtstaden

Efter åtta år med Alliansens ansvarsfulla ekonomiska politik har Stockholms stad starka finanser. Stockholm ska tydligt präglas av arbetslinjen. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste ges förutsättningar att göra detta utifrån sin egen förmåga.

Stockholm ska vara en av de mest innovativa städerna i världen. Vi ska fortsätta erbjuda öppna data vilket skapar smarta innovativa lösningar. Staden ska ha ett nära samarbete med näringsliv och universitet.

Kristdemokraterna vill förbättra företagsklimatet genom att erbjuda ”en väg in” för samtliga företag. Vi vill utreda hur en servicegaranti för företag kan införas där staden ger ekonomisk kompensation om garantin inte uppfylls.

Vi vill vidare stärka och utveckla jobbtorgen, bland annat genom att inrätta ett nytt jobbtorg för unga i Söderort.

Forskning, innovationer och entreprenörskap är avgörande för Stockholms konkurrenskraft och framtidsvillkor. Stockholm ska vara den naturliga staden och regionen för företag att etablera sig i framför andra städer i Europa. Berörda nämnder och bolag ska i sitt dagliga arbete verka för att skapa förutsättningar för nya etableringar.

Det är avgörande för Stockholms framtida utveckling att Förbifarten byggs och att avtalet om Bromma flygplats, som löper till 2038, respekteras. Det är också angeläget att Slussens ombyggnation får fortgå utan störningar och planändringar.

Stockholm är idag en stad med stark arbetsmarknad och god tillväxt. Detta är en följd av den målmedvetna politik Alliansen har bedrivit under de två senaste mandatperioderna. Majoriteten tycks dessvärre vara övertygad om att det finns ett statistiskt samband mellan högre skatter och bättre välfärd. Men så är det inte. Sambandet finns istället mellan ökad sysselsättning och bättre välfärd. Kommunalskatten ska fortsatt vara låg. Kristdemokraterna ser inte att det finns något behov av höjda skatter och föreslår därför en oförändrad skatt på 17:33 kr. Inte heller begravningsavgiften bör höjas utan ligga kvar på 6,5 öre.

En sammanhållen stad

Samtidigt som Stockholm har en stark arbetsmarknad och god tillväxt finns det stadsdelar där arbetslösheten är alltför hög och med utmaningar som social oro och brottslighet. För att skapa en mer sammanhållen stad krävs satsningar inom en rad områden.

Staden ska via nämnder och bolag fortsätta att bidra till fler arbetsplatser i ytterstaden genom att verksamheter flyttar från innerstaden till ytterstaden. Samtliga nämnder och bolag ska bidra till att stadens ungdomar får möjlighet till feriejobb.

Vi vill att politiken kännetecknas av långsiktighet och förebyggande insatser inom det sociala området. Vi vill därför utveckla stadens syn på sociala investeringar och ser positivt på visionerna för Järva, Söderort och Hässelby-Vällingby.

Genom överdäckningar kan vi utveckla staden och binda samman stadsdelar. Ambitionen ska vara att Södertäljevägen ska däckas över mellan Liljeholmen och Årstadal, vilket skapar möjligheter för att bygga till exempel bostäder, kontor och rekreationsytor.

Vi vill öka kompetensen kring validering av nyanländas utbildning och yrkeserfarenhet, i syfte att sänka trösklarna på arbetsmarknaden. Vi vill individualisera undervisningen i svenska för invandrare och kombinera med praktik för att skapa bättre kontakter med näringslivet. Alla nyanlända ska genomgå och slutföra samhällsorientering och språkstudier.

Trygghet och säkerhet

Samtidigt som Stockholm är en trygg stad vet vi att inte minst kvinnor och äldre undviker vissa platser och områden under kvällar och nätter.

Det krävs att fler arbetstillfällen skapas i hela staden och att vi arbetar strukturerat och med evidensbaserade metoder för att fånga upp ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap och i kriminella ungdomsgång. Mer snabba och direkta insatser är att kontinuerligt åtgärda och förbättra belysningen i hela staden och att hålla efter nedskräpning, vandalisering och skadegörelse. Nolltoleransen mot klotter ska vara kvar och efterlevas.

Vi vill se fler mobila och lokala poliskontor där polisen har en tydlig lokal förankring. Vi vill också sätta upp kameror på fler brottsutsatta platser.

Rent och snyggt Stockholm

Stockholm är en av världens renaste huvudstäder. Samtidigt ska vi eftersträva att stadens klimatpåverkande utsläpp minskar ytterligare. Miljöprogrammet är ryggraden i stadens klimat- och miljöarbete. Stockholm ska vara fossilbränslefrött 2050. Staden ska bli en fossilbränsleoberoende organisation till 2030. Arbetet med att begränsa förekomsten av partiklar och luftföroreningar fortgår. Kristdemokraterna vill att andelen el- och miljöbilar ökar, att satsningarna på gång-, cykel- och kollektivtrafik förstärks samt att kolet i stadens egna värmekraftverk fasas ut snarast möjligt.

Allt fler stockholmare använder parker och grönområden för rekreation och socialt umgänge. För att denna utveckling ska fortsätta krävs att underhållet av parkerna blir bättre och att nedskräpningen hålls efter. Personer som medvetet skräpar ner måste bötfällas. Papperskorgarna behöver bli fler och större och möjligheten att källsortera ska vara bättre än idag.

En stad för alla

Det unika, okränkbara och universella människovärdet är den kristdemokratiska ideologins kärnpunkt.

Arbetet mot den akuta hemlösheten är fortsatt prioriterat. ”Bostad först” som metod mot hemlöshet ska fortsätta att utvecklas. Frivilligkrafter spelar en avgörande roll för att inkludera människor och för att till exempel förebygga och motverka förekomsten av hemlöshet. Att stärka och utveckla relationen till det civila samhället är därmed av avgörande betydelse.

Det yttersta uttrycket för bristen på jämställdhet i ett samhälle är våld i nära relationer. De som utsätts för våld ska få rätt stöd.

Kristdemokraterna har under den senaste mandatperioden drivit på för att samverkan mellan skola och socialtjänst ska förbättras. Utvärderingarna visar på positiva resultat. Det är angeläget att detta arbete fortgår.

Stockholms stad ska fortsätta satsningen på föräldrastöd. Träffarna leds av utbildad personal och handlar bland annat om hur man som förälder kan stärka barns självkänsla, förbättra relationerna i familjen och maximera barnets skydd mot ohälsa och sociala problem via föräldrarna.

Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska förbättras. Tillgänglighet ska ses ur ett brett perspektiv. Det handlar inte enbart om fysisk tillgänglighet, utan också om delaktighet i samhället, att kunna ha en aktiv fritid och att vara välkommen på arbetsmarknaden. Fler personer ska kunna gå från daglig verksamhet till ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Utbyggnaden av bostäder för personer med funktionsnedsättning ska öka.

Civila samhället

Samhället är så mycket mer än politiken och det offentliga i stort. Det civila samhället med den ideella sektorn är en viktig del av vår stad. Stockholm skulle vara en fattigare stad utan alla föreningar och verksamheter som fångar upp och engagerar människor, demokratiserar och skapar en känsla av samhällsgemenskap och tillhörighet. Kristdemokraterna vill satsa på det civila samhället och värnar ett gott samarbetsklimat. Stadens överenskommelse med den idéburna sektorn är viktig i detta sammanhang.

Kristdemokraterna värnar politikens gränser. Beslut som enskilda och familjer självständigt kan fatta ska inte styras av politiker.

Stockholm den 26 november 2014

Erik Slottner
Gruppledare Kristdemokraterna

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Kristdemokraternas förslag till budget

Resultatbudget

Mnkr	Förslag till budget 2015 KS	Förslag till budget 2015 (KD)	Avvikelse mellan förslagen
Verksamhetens intäkter	7 478,0	7 478,0	0,0
Verksamhetens kostnader (-)	-44 231,6	-43 666,7	564,9
Avskrivningar (-)	-994,5	-994,5	0,0
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-746,9	-701,9	45,0
Prestationsreserv	-882,2	-882,2	0,0
Pensionsavgifter (-)	-748,6	-748,6	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-40 125,8	-39 515,9	609,9
Skatter	40 226,3	39 431,4	-794,9
Begravningsavgift	170,3	147,6	-22,7
Inkomstutjämnning	-1 616,3	-1 616,3	0,0
Kostnadsutjämnning	-230,0	-230,0	0,0
Regleringspost	82,6	82,6	0,0
Införandebidrag	180,0	180,0	0,0
Fastighetsavgift	1 100,3	1 100,3	0,0
LSS-utjämnning	-988,5	-988,5	0,0
Finansiellt resultat (inkl. avgifter bank och pg)	198,2	198,2	0,0
Utdelning Stockholm Stadshus AB	1 000,0	1 200,0	200,0
Utdelning AB Fortum Värme Holding	0,0	0,0	0,0
Disposition/avsättning begravningsfond	3,0	10,7	7,7
Summa finansiering	40 125,9	39 516,0	-609,9
Resultat efter avskrivning, skatt och finansiella poster	0,1	0,1	0,0
Förändring av redovisat eget kapital	0,1	0,1	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Kristdemokraternas förslag till budget

Investeringsplan

Mnkr	Förslag till budget 2015 KS	Förslag till budget 2015 (KD)	Avvikelse mellan förslagen
Utgifter (-)	-6 767,7	-6 782,7	- 15,0
Inkomster	633,8	633,8	0,0
Centralt redovisade investeringsmedel (-)	- 530,0	- 515,0	15,0
Nettoinvesteringar (-)	-6 663,9	-6 663,9	0,0
Finansiering investeringsplan			
Förändring av eget kapital	0,1	0,1	0,0
Avskrivningar	994,5	994,5	0,0
Försäljningsinkomster	200,0	200,0	0,0
upplåningsbehov	5 469,3	5 469,3	0,0
Summa finansiering investeringsplan	6 663,9	6 663,9	0,0
Netto	0,0	0,0	0,0

NÄMNDER OCH STYRELSER UTOM ROTELINDELNING

Kommunstyrelsen m.m.

Stockholm är Europas snabbast växande huvudstad. Stockholm växer mer än någon tidigare prognos kunnat visa. Det ställer höga krav vad det gäller utbyggnaden av bostäder, arbetsplatser, skolor, idrott, kultur, omsorg och service. Det ställer också krav på flexibilitet och lyhörddhet för nya planeringsförutsättningar samt att kunna anpassa sig efter dessa. Kommunstyrelsen har ett viktigt ansvar i detta arbete.

Central samordning av stadens angelägenheter

Stadsledningskontoret har en central, strategisk roll som stöd till kommunstyrelsen.

Kontoret har ett övergripande ansvar för styrning, uppföljning och utveckling av stadens ekonomi och verksamhet samt ansvarar för frågor som rör valfrihet, e-tjänster, effektivitet med mera och kan vid behov också initiera utvecklingsfrågor. Kontoret utgör stadens professionella lokalstrategiska funktion.

Ökat bostadsbyggande

I takt med att Stockholm växer ställs krav på att fler bostäder byggs. Staden har antagit en ambitiös målsättning om 140 000 nya bostäder mellan åren 2010 och 2030.

Kommunstyrelsen ska, i samverkan med berörda nämnder, ta initiativ till ett regionalt samarbete kring plan- och miljöfrågor kopplat till plan- och byggprocessen. Tillämpning av industribuller utomhus i planeringen och gemensam standard för att ställa enhetliga byggkrav är exempel på områden där ett länsgemensamt förhållningssätt kan bidra till ett ökat byggande och kortare planeringsprocess.

Slå ihop Älvsjö SDN med Skärholmen

Stockholm har idag 14 stadsdelsnämnder med mycket varierande storlek. Älvsjö är den klart minsta och har precis passerat 27 000 invånare. Så små stadsdelar är inte ändamålsenligt. Kristdemokraterna föreslår därför att Älvsjö och Skärholmen bli en gemensam stadsdel. På årsbasis beräknas detta spara cirka 30 miljoner kronor. Men på grund av initiala kostnader som en sammanslagning genererar räknar vi hem endast 15 miljoner kronor för år 2015.

Majoriteten vill utreda möjligheten att införa direktvalda stadsdelsnämnder. Kristdemokraterna avvisar detta förslag.

Servicegaranti

Kristdemokraterna vill förbättra företagsklimatet genom att erbjuda ”en väg in” för samtliga företag.

Vi vill utreda hur en servicegaranti kan införas där staden ger ekonomisk kompensation om garantin inte uppfylls.

Framtidsfond

Kommunstyrelsen ska utreda förutsättningarna att inrätta en framtidsfond med fokus på barn och unga. Denna fond ska möjliggöra långsiktiga investeringar som förebygger utanförskap.

Kunskapsstad

För att utveckla Stockholm till en kunskapsstad behövs fler studentbostäder. Kommunstyrelsen ska samordna detta arbete med berörda nämnder.

Kommunstyrelsen ska aktivt bidra till att främja utvecklingen av Stockholm som en kunskapsregion och företagsstad. Staden medverkar i flera strategiska samarbeten tillsammans med flera av regionens lärosäten och aktörer såsom Kungliga Tekniska Högskolan, Karolinska Institutet, Stockholms universitet och Södertörns högskola samt landstinget och länsstyrelsen.

Tillgänglighetsarbete

Kommunstyrelsen ska, i samråd med funktionshinderombudsmannen, säkerställa att Stockholms stads hemsida innehåller god information om tillgänglighet.

Under 2015 ska S:t Julianpriset delas ut.

Stadsledningskontoret ska utreda hur Stockholm kan utvecklas som turistmål för personer med funktionsnedsättning.

Kompetensförsörjning

Kommunstyrelsen ansvarar för att staden ska ha ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivar- och utvecklingsfrågor samt utarbetar och genomför insatser för att säkra chefs- och kompetensförsörjningen.

Insatser för utveckling av dagens och morgondagens chefer är prioriterade. Stadens samlade arbete med personalfrågor ska underlättas genom enhetliga och effektiva processer och verktyg som förenklar chefernas vardag.

Stadens traineeprogram för akademiker ska fortsätta. Ett antal traineepplatser i programmet ska erbjudas akademiker med funktionsnedsättning. Stadens chefsprogram ska bidra till att höja kompetensen om olika funktionsnedsättningar och öka medvetenheten om att även personer med funktionsnedsättning ska erbjudas arbeten i stadens verksamheter. Det är särskilt viktigt att attrahera utrikes födda chefer för att säkra att den framtida kompetensförsörjningen speglar befolkningens sammansättning.

Inköp av externa konsulter ska minskas med 70 miljoner kronor.

Innovationer

För att Stockholm ska behålla och stärka sin position i den globala konkurrensen behövs ett fortsatt gott innovationsklimat med goda möjligheter till kommersialisering.

Staden ska i samarbete med näringslivet och övriga berörda aktörer arbeta för att skapa innovativa former för samverkan. För att driva på utvecklingen ska staden arbeta med innovationsupphandling och tillgängliggörande av offentlig data samt verka för att tillväxtdrivande kompetensnoder utvecklas.

Arbetet med att utveckla sociala krav vid upphandlingar fortgår.

Ytterstadsutveckling

Genom samordnade satsningar inom målområdena boende och stadsmiljö, trygghet i vardagen, skola och utbildning samt jobb och företagande ska stadsdelarna i Järva, Hässelby-Vällingby och Söderort utvecklas mot ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Inom ramen för visionsarbetet för ytterstaden ska under 2015 fortsatt fokus läggas på att förbättra resultatet i skolan samt insatser för att fler ska försörja sig på ett eget arbete.

Ansvaret för samordning av ytterstadsutvecklingen och för uppföljning och utvärdering ligger hos kommunstyrelsen. Ansvar för genomförande ligger hos nämnder och bolag. Nydanande projekt som

arbetar för visionerna och i linje med handlingsplanerna ska kunna beviljas ekonomiska medel. Resultaten från projekten ska kunna inordnas i den ordinarie verksamheten.

Arbetet med att göra Stockholm attraktivt i alla dess delar sker långsiktigt och i dialog med de boende. Boendedialogerna ska fortsätta under 2015 och samtliga berörda nämnder och styrelser ska vara delaktiga och medverka till att de boende får en god återkoppling, och till att relevanta insatser görs utifrån dialogernas resultat. En viktig del i ytterstadsutvecklingen är att lyfta fram de boendes uppfattningar och önskemål samt identifiera det som bör åtgärdas.

Lokal utveckling bygger på lokal samverkan och den ska stödjas såväl i Järva som i Söderort och Hässelby-Vällingby. I dessa områden är fler arbetsplatser och företagsetableringar angelägna och stadens styrelser och nämnder ska underlätta en sådan utveckling. Fler jobb och ökat företagande är ett av de viktigaste uppdragen inom ytterstadsarbetet, liksom skolor av god kvalitet. Stadens satsningar på feriejobb ska fortsätta såväl genom medel avsatt under arbetsmarknadsåtgärder som inom ramen för ytterstadsarbetet.

Ideella föreningars engagemang är av stor vikt för att lyfta ytterstaden och för att erbjuda människor gemenskap. Staden ska lägga särskilt fokus på att stötta de föreningar som främjar integration och arbetar för att nå ut till bredare målgrupper med sin ordinarie verksamhet.

Ytterstadsarbetet är dock inte beroende av ett särskilt utskott. Kristdemokraterna avvisar därför ett särskilt demokrati- och ytterstadsutskott. Likaså säger vi nej till ett råd för mänskliga rättigheter. Frågor om mänskliga rättigheter måste genomsyra de olika verksamheterna och kan inte förpassas till ett eget råd. De pengar majoriteten väljer att lägga på detta finns det bättre användningsområden för.

Skolplanering för ett växande Stockholm

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren. För att stärka samplaneringen av ny-, om- och tillbyggnader av förskolor och skolor finns en särskild skolplaneringssamordnare inom kommunstyrelsen med det övergripande ansvaret att åstadkomma en mer effektiv samverkan mellan berörda parter. Kommunstyrelsen ska i det fortsatta arbetet med förskole- och skolutbyggnad hitta metoder för att minska byggkostnader för att undvika att en allt för stor del av produktionskostnaden läggs på hyran.

Det är viktigt att staden i dialog med fristående aktörer även verkar för en tillväxt av fristående alternativ i skolplaneringen.

Med anledning av den tilltagande bristen på förskollärare ska kommunstyrelsen i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering och kompetensutveckling för förskolans personal. En viktig del i detta är att verka för fler manliga pedagoger i förskolan.

HBT-policy

Såväl invånare som anställda i Stockholms stad ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett sexuell läggning. Alliansen har beslutat om att utarbeta en policy för stadens HBT-arbete. Denna policy ska bidra till att HBT-kompetensen stärks på olika nivåer inom staden och att färre HBT-personer ska utsättas för diskriminering och kränkande behandling. Policyn ska implementeras i verksamheterna under 2015.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Kommunstyrelsen m.m.** godkänns.

Revisorskollegiet

Stadsrevisionens uppgifter

Stadsrevisionen ska granska all kommunal verksamhet som bedrivs av staden inklusive bolag och stiftelser med mera i den omfattning som följer av god kommunal revisionsred. Stadsrevisionens ansvar följer av kommunallagen, lagen om kommunal redovisning, aktiebolagslagen samt revisionsreglementet för stadsrevisionen i Stockholms stad och andra av kommunfullmäktige utfärdade föreskrifter såsom denna budgets mål och indikatorer.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Revisorskollegiet** godkänns.

Valnämnden

Nämndens uppgifter

Valnämnden ansvarar för organisation och genomförande av val till riksdagen samt val till landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige. Nämnden ansvarar också för val till EU-parlamentet. Nämnden ska dessutom genomföra eventuella extraval och folkomröstningar. Omfattningen av nämndens uppgifter är reglerad i lag, både ansvarsområdet som sådant och i viss utsträckning den organisation som ska användas för att lösa uppgifterna.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Valnämnden** godkänns.

STADSDELSNÄMNDERNA

Stadsdelsnämndernas uppgifter

Stadsdelsnämnderna har en viktig roll i staden genom att vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare och stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda. Stadsdelsnämnderna ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, barn, kultur, fritid och utbetalning av vårdnadsbidrag. Stadsdelsnämnderna ansvarar också för stadsmiljöarbete, viss tillsynsverksamhet, konsumentvägledning, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Stadens fem jobbtorg förstärker stadsdelsnämndernas arbete för att öka sysselsättningen och minska bidragsberoendet.

Majoriteten vill utreda möjligheten att införa direktvalda stadsdelsnämnder. Kristdemokraterna avvisar detta förslag.

Det är viktigt att regelbundet se över stadsdelsnämndernas uppgifter och struktur.

Resursfördelningen till stadsdelsnämnderna

Systemet för fördelning av resurser utgår från stadsdelsnämndernas verksamhetsansvar och befolkningens struktur. Det ger stadsdelsnämnderna frihet att själva välja sin organisation. Stadsdelsnämnderna får resurser i relation till det förväntade behovet och inte utifrån faktiska kostnader. I fördelningen inkluderas samtliga löpande kostnader för att bedriva en verksamhet inkluderat personal, lokaler, administration och övriga kostnader. Stadsdelsnämnderna får sina medel tilldelade som ett anslag. Inom ramen har stadsdelsnämnderna frihet att disponera anslaget och prioritera mellan verksamheterna, så länge de följer de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

Stadsdelsnämnderna ska utifrån att Stockholm växer klara framtida volymförändringar med hög kvalitet inom verksamheterna utifrån de ramar som volymförändringarna ger, men i övrigt med befintliga resurser. Stadsdelsnämnderna ska samverka i syfte att lära av varandra, sprida goda exempel och utveckla effektiviteten.

Det är viktigt att stadsdelsnämnderna arbetar övergripande kring trygghetsfrågorna, i enlighet med Trygg- och säkerhetsprogrammet, och lär av varandras goda exempel. Utgångspunkten ska vara erfarenheter från ytterstadsarbetet där stadsdelsnämndernas trygghetssamordning arbetar nära andra aktörer såsom polis, brandförsvaret, fastighetsägare, anhöriga, föräldrar och föreningar.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda ett personligt möte vid budget- och skuldrådgivning. Det är särskilt viktigt att familjer med barn snabbt erbjuds rådgivning. Inga barnfamiljer ska behöva vänta mer än en vecka på att få sitt första budget- och skuldrådgivningssamtal. Stadsdelsnämnderna ska arbeta med Idéernas Stockholm utifrån beslutade riktlinjer i staden. Stadsdelsnämnderna ska delta i stadens upphandling av cyklar och elcyklar.

Förskoleverksamhet

Kristdemokraterna vill:

- Minska barngruppernas storlek
- Att stadsdelarna tydligt informerar om olika barnomsorgsalternativ
- Att fristående och kommunala alternativ ska behandlas lika

Stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är att barns och ungdomars nyfikenhet och lust att lära tas tillvara från förskola till grund- och gymnasieskola.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är att barn och elever inhämtar kunskaper och värden. Stockholms barn och ungdomar ska erbjudas en förskola och skola i världsklass. Det ska finnas ett brett urval av verksamheter, inriktningar och fristående alternativ, där kunskap och lärande står i fokus. Stockholm erbjuder en trygg och inspirerande miljö för barn och ungdomar att växa upp i.

Brukarundersökningen för förskolan som årligen genomförs bland vårdnadshavare med barn i förskola och pedagogisk omsorg visar att Stockholms förskolor generellt får höga betyg.

Planering av förskolor

För att klara utbyggnaden av förskolelokaler ska alltid möjligheten att utnyttja skollokaler undersökas. Staden ska även samverka med fastighetsägare, näringslivet och andra aktörer för att hitta nya lösningar på behovet av förskolelokaler och platser. Staden ska ha en välkomnande attityd till förskolor på arbetsplatser om arbetsgivare visar intresse av att starta fristående arbetsplatsförskolor. För att säkerställa att behoven möts ska stadsdelsnämnderna samverka med fristående driven verksamhet vid start av nya förskolor. Stadsdelsnämnden ska också verka för att successivt öka antalet förskolor med tillagningskök. Ansvar för att uppfylla barnomsorgsgarantin innebär att det ska finnas en långsiktig och framsynt planering av förskolelokaler. Stadsdelsnämnderna har därmed en central roll för att säkra behovet av förskolelokaler i planeringen av nya stadsdelar. Stadsdelsnämnderna kan däremot med fördel överlåta åt andra aktörer att driva verksamheten.

Tydliga mål i förskolan

Förskolan bidrar till det livslånga lärandet. Stockholms förskolor ska erbjuda en verksamhet som är rolig, stimulerande, trygg och utmanande, full av möjligheter. Tiden i förskolan ska vara en tid av omsorg och lek och av lustfyllt lärande och utgångspunkten ska vara varje barns förmåga, lust och vilja att lära. Stockholms stads förskoleprogram ”Framtidens förskola” anger fokus för verksamheten i stadens förskolor. Förskolechefens ledarskap är av avgörande betydelse för förskolans kvalitet. Verksamhetens utveckling kräver ett pedagogiskt ledarskap, som långsiktigt och uthålligt skapar förutsättningar för att arbeta mot uppställda mål och driva ett systematiskt kvalitetsarbete.

Läroplanen för förskolan har förtydligats och kompletterats med nya mål när det gäller språkutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik. Förskolans pedagogiska uppdrag har förtydligats och även förskolläraernas ansvar. Arbetet med matematik och språkutveckling är även fortsättningsvis prioriterade områden där arbetet i förskolan ska fördjupas.

Lärandet förutsätter dock trygghet och omsorg. Den delen måste prioriteras när alltmer fokus läggs på språk och matematik. Föräldrar som har sitt tvååriga barn på förskolan bekymrar sig nog inte lika mycket för bristande matematikkunskaper som för stora barngrupper och att barnet mår bra och känner sig tryggt. Därför vill Kristdemokraterna lyfta omsorgsperspektivet mer än vad som görs idag.

Jämställdhet

Förskolan ska arbeta aktivt med jämställdhet. Alla barn ska få tillgång till alla de möjligheter och utmaningar som förskolan erbjuder. Alla barn ska få bredda sina lekmönster och intressen och utvidga sina möjligheter att utvecklas och lära på alla områden, oavsett kön. Kultur i förskolan omfattar kultur för, med och av barn. Genom en strukturerad samverkan mellan förskolan och kulturlivet finns en unik möjlighet att säkra barns rätt till kulturell delaktighet och eget skapande. Personalen ska ha god kulturkompetens och möjlighet till kompetensutveckling inom detta område. Barnkulturplanen – Kultur i ögonhöjd – är en viktig del i detta arbete.

Förskolans fysiska miljö ska väcka nyfikenhet, inspirera och utmana barn till utforskande och upptäckande. Miljön både i förskolan och i dess närområde ska ge möjlighet till en aktiv utevistelse med fysisk rörelse. Utemiljön ska också ses som ett av förskolans pedagogiska rum. Det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa grundläggs redan i förskoleåldern. Alla barn ska få god, varierad och näringsriktig mat i förskolan.

Att delta i en pedagogisk verksamhet ger möjligheter att på ett tidigt stadium uppmärksamma barn med behov av särskilt stöd. Barn med läs- och skrivsvårigheter får större möjligheter att lära sig läsa och skriva om deras svårigheter uppmärksammas tidigt i livet. Förskolechefen ansvarar för att barn som behöver extra stöd får det och att det sker i samverkan med föräldrarna. Stödet ska utformas så att det stärker barnets egen lust att lära och utvecklas samt främja inkludering i gruppen. Alla barn ska ha samma möjligheter till stöd oavsett om de går i kommunal eller fristående förskola.

Litteraturen ska ha en given plats i förskolan som källa till språkstimulans, samtal och reflektion där högläsning är ett viktigt inslag. För att stödja och stärka förskolans arbete med barns språkutveckling införs en lässatsning i Stockholms förskolor. Utbildningsnämnden ska i nära samarbete med stadsdelsnämnderna och kulturnämnden inom projektet ”Stockholm högläser” verka för att litteratur och läsning ska bli en än mer naturlig del i barnens utbildning. Projektet ska utformas så att det blir en integrerad del i förskolans ordinarie verksamhet.

Ett utvecklingsområde för stadens förskolor är arbetet med flerspråkiga barn och mångkulturellt arbete. Barnen i förskolan ska mötas av ett interkulturellt förhållningssätt, vilket innebär att de olika erfarenheter som alla barn har med sig av olika sätt att vara tillsammans på, att samtala, att berätta, att läsa böcker och så vidare ska tas tillvara. Det är angeläget att förskolan har en bra kompetens om barns språkutveckling och kan stödja flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska.

Mindre barngrupper

Förskolans organisation ska säkerställa att alla barn blir sedda och känner sig trygga, därför är det viktigt att beakta barngruppernas storlek. Små grupper är viktigt för att barn ska kunna knyta an och känna trygghet och arbetsro. Inte minst är det viktigt för de yngsta barnen. Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) bör därför inte vara fler än 12 barn per grupp och grupperna för de äldre barnen (4-5 år) bör inte bestå av fler än 15 barn. Kristdemokraterna specialdestinerar 50 miljoner kronor för detta ändamål. Det tillsammans med en schablonökning på 96,7 miljoner kronor är ett rejält steg framåt i arbetet mot mindre barngrupper i förskolan.

Ökad valfrihet

Föräldrarnas val och önskemål påverkar inriktning och utbud i Stockholm. Lika villkor ska råda mellan kommunala och fristående alternativ. Full etableringsfrihet ska gälla för fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Staden vill se en mångfald bland utförare och olika pedagogiska verksamheter. För att ytterligare öka föräldrars valfrihet ska stadsdelsnämnderna uppmuntra och underlätta för enskilda aktörer att bedriva förskoleverksamhet i Stockholm och bland annat erbjuda

flerfamiljssystem och pedagogisk omsorg. Föräldrar ska ha tillgång till god information om olika utförare och olika former av barnomsorg för att kunna göra ett aktivt val. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna verkar för att det ska finnas många alternativ att välja mellan. För att uppnå så stor valfrihet som möjligt ska det också finnas vårdnadsbidrag till de föräldrar som väljer att på egen hand sköta omsorgen om sina barn. Kristdemokraterna avvisar därför majoritetens förslag att skrota vårdnadsbidraget.

Stockholms stad klarar att upprätthålla barnomsorgsgarantin. Detta är en angelägen uppgift för stadsdelsnämnderna även kommande år. I syfte att underlätta för föräldrarna samt förbättra planeringsförutsättningarna för förskolorna och staden har kommunfullmäktige beslutat om att införa en ny webbaserad gemensam ingång till den gemensamma förskolekön och de fristående förskolornas köer. Den gemensamma ingången innebär också att lediga platser kan förmedlas snabbare, vilket leder till att barnomsorgsgarantin kan uppfyllas.

En ökad andel fristående förskolor ställer ökade krav på samverkan mellan stadsdelsnämnderna och de fristående förskolorna i stadsdelsnämndsområdet. I det fortsatta arbetet med att öka förutsättningarna för en likvärdig hantering av fristående respektive kommunala verksamheter är det viktigt att se över de delar som idag hanteras olika.

I dag arbetar många stockholmare utanför traditionell kontorstid. Staden ska säkerställa att de som har ett fastställt behov av barnomsorg utanför stadens ramtider (06.30-18.30) får möjlighet till detta i enlighet med stadens gällande regelverk.

Medarbetarnas kompetens är avgörande

Barnkullarna i förskolan är fortsatt rekordstora varför frågan om kompetensförsörjning på det området aktualiseras i större omfattning än tidigare. Den som leder den dagliga verksamheten och har det pedagogiska ansvaret på en förskoleavdelning eller förskola ska vara förskollärare. För att genomföra läroplanens intentioner är det viktigt att stadsdelsnämnderna prioriterar arbetet med att öka andelen förskollärare. Målsättningen är att minst hälften av medarbetarna ska ha pedagogisk högskoleutbildning. Barnskötare har en viktig roll att spela i förskolans verksamhet och ska ha goda möjligheter att utvecklas i sitt yrke.

För att trygga en fortsatt personalförsörjning är det viktigt att stadsdelsnämnderna erbjuder medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att kontinuerligt erbjuda förskolans chefer och medarbetare möjlighet till kompetensutveckling. Utbildningsnämnden fortsätta satsningen på kompetensutveckling för barnskötare och förskollärare inom såväl kommunala som fristående förskolor. Satsningen ska löpande följas upp och utvärderas.

Med anledning av den tilltagande bristen på förskollärare ska kommunstyrelsen i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal. En viktig del i detta är att verka för fler manliga pedagoger i förskolan.

Samverkan

Stadens riktlinjer som förtydligar hur arbetet med barns övergång från förskola och skola ska organiseras. En god samverkan mellan förskola och skola är av stor betydelse för barns utveckling och lärande. Stadsdelsnämnderna har, i samverkan med utbildningsnämnden, ansvaret för att samordna arbetet med barnens övergång mellan förskola och skolans verksamheter. Stadens riktlinjer omfattar även fristående förskolor och skolor.

Förskolan ska ha goda former för samverkan med föräldrar och vårdnadshavare. Föräldrars/vårdnadshavares kännedom om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling ska öka, liksom förskolans dokumentation och uppföljning. Resultatet av förskoleundersökningen ska vara vägledande i förskolans arbete med dokumentation och dialog.

Varje förskola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten.

Stadsdelsnämndernas Verksamhet för barn, kultur och fritid

Kristdemokraterna vill:

- att kultur- och fritidsaktiviteter ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning
- utöka Öppna Förskolornas öppettider
- inrätta fler familjecentraler
- utöka stödet till fältassistenterna

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är att Stockholm erbjuder en trygg och inspirerande miljö för barn och ungdomar att växa upp i. Det finns ett rikt utbud av kultur, idrott och fritidsaktiviteter som bidrar till att utveckla barn och ungdomars fysiska och psykiska hälsa och sociala förmåga. Staden har många miljöer som är stimulerande för barn och där familjer kan umgås. I samverkan med föreningslivet finns gott om lokaler och platser utomhus där barn och unga kan få stimulerande aktiviteter och upplevelser på fritiden.

Staden ska i samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga. Det är viktigt att de unga själva är delaktiga i både planering av utbudet och genomförandet. Det är även angeläget att man i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning som ska erbjudas att delta på lika villkor som alla andra, men också erbjudas aktiviteter anpassade specifikt för dem.

Öppna förskolan

Den öppna förskolan är en uppskattad och efterfrågad verksamhet. Den erbjuder viktig stimulans och gemenskap till barn och stöd och utbyte till föräldrar och dagbarnvårdare. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer.

Parklekar

Stockholms parklekar har stor betydelse för många barn. Lokalerna bör användas större del av dagarna för att bidra till parklekarnas fortlevnad och barn i fler åldrar. Som ett led i den växande staden bör utbudet av parklekar förstärkas genom att staden aktivt arbetar med att engagera externa aktörer som vill anlägga parklekar i fler av Stockholms parker.

Fritidsgårdar och aktiviteter för barn och unga

Fritidsgårdarna erbjuder en mötesplats på lov, kvällar och helger. De samarbetar också med föreningar och organisationer kring ungas fritid. Under skolloven arrangeras många varierande aktiviteter. Det samarbete som i dag sker med frivilligorganisationer kring denna verksamhet ska utvecklas. Stadsdelsnämnder som deltar i ytterstadsvisionerna ska särskilt prioritera denna verksamhet.

Kultur för alla

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta sitt arbete med att utöka utbudet av kulturaktiviteter för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Verksamheter och föreningar som riktar sig till denna målgrupp ska uppmuntras.

Sommarkollo

Sommarkoloniverksamhet bedrivs i olika former för barn och unga i Stockholm. Det är viktigt att sommarkoloniverksamhet förblir en mötesplats för barn och unga med olika etnisk och social

bakgrund. Barn som av olika skäl har större behov än andra av att åka på sommarkoloni ska prioriteras, och nämnderna ska arbeta uppsökande med information och erbjudande om kollo. Nämnderna anordnar också egen sommarkolloverksamhet. Inom verksamhet för LSS-kollo finns kollogårdar med olika inriktningar och anpassningar beroende på deltagarnas ålder och typ av funktionsnedsättning. Fler barn och unga med funktionsnedsättning ska också erbjudas möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet.

Föreningsstöd

För att stimulera lokala föreningar och därigenom kulturliv och idrottsaktiviteter för stadens ungdomar finns föreningsstöd att söka. Stadsdelarna ska underlätta för föreningar att söka stöd för sin verksamhet. Initiativ som motverkar segregation, missbruk eller tar andra sociala hänsyn ska särskilt uppmärksammas.

Familjecentraler

Fler familjecentraler bör inrättas där mödravårdscentral, barnvårdscentral och socialtjänsten kan samverka för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa och stötta familjer på olika sätt.

Fältassistenter

Fältassistenterna skapar relationer som bygger på frivillighet, tillit och respekt för ungdomarnas integritet. De samverkar med fritidsgårdar, myndigheter, föräldrar och andra som arbetar kring ungdomar, och deltar i nätverk och verksamheter med polis och fritidsgårdar. Fältassistenternas mycket viktiga arbete med ungdomar i staden ska stödjas och i vissa stadsdelar utökas. Kristdemokraterna stöder därför den nya majoritetens satsning på fler fältassistenter

Feriejobb

Stadsdelsnämnderna ska planera för att erbjuda ungdomar i Stockholm feriearbeten under både sommar- och vinterlov.

Äldreomsorg

Kristdemokraterna vill:

- Värna och utveckla valfriheten inom äldreomsorgen
Öka möjligheten för äldre att själva påverka innehållet i hemtjänsten genom att möjliggöra val av olika servicetjänster
- Förenkla biståndsbedömningen och erbjuda alla över 80 år sex timmar att fritt förfoga över vad gäller olika servicetjänster
- Att alla som är 85+ ska ha rätt till äldreboende, utan biståndsbedömning
- Förbättra kunskaperna om och implementera Stockholms stads värdighetsgarantier
- Öka välbefinnandet inom äldreomsorgen genom god mat, matupplevelser, utevistelser och kulturupplevelser

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, innebär att Stockholm är en trygg stad att åldras i. Äldreomsorgen präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt. Genom att fånga upp enskilda människors verkliga behov håller vården och omsorgen god kvalitet.

Underlätta valfriheten

Äldre människor har precis som yngre olika behov och önskemål. Därför är det viktigt att erbjuda en mångfald av utförare med olika inriktningar och metoder. Det är mycket beklagligt att den rödgrönrosa majoriteten successivt minskar valfriheten genom att motarbeta och stoppa boenden som inte drivs i egen regi.

Det som utmärker en kvalitativ, värdig och uppskattad äldreomsorg är inte om verksamheter bedrivs i kommunal eller privat regi. Det väsentliga är helt andra aspekter; ledarskapet, bemötandet och personalsammansättningen. Att medborgarna kan välja bort verksamheter och tjänster som man inte är nöjd med är självfallet positivt. Alternativet, som majoriteten förespråkar, är att makten centreras till kommunpolitiker och att de avgör vad som är bäst för den enskilde.

Bostäder

En parboendegaranti finns som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

Antalet trygghetsbostäder ska möta den efterfrågan som finns.

Alla som är 85+ som så önskar ska ha rätt till äldreboende, utan biståndsbedömning.

Under den närmaste tiden kommer antalet personer äldre än 80 år att minska i Stockholm för att sedan öka igen. Därmed ökar också behovet av olika former av vård och omsorgsboenden.

Informationen om stadens boenden med särskild profil ska förstärkas.

De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska vara anpassade efter olika individuella behov. Vid biståndsbedömning ska särskild hänsyn tas till ålder, oro och ensamhet.

Hemsjukvården

Det har påbörjats ett arbete med inriktningen att Stockholms läns kommuner ska ta över och skatteväxla hemsjukvården. Det övergripande målet är att uppnå en god, trygg och säker vård samt en effektiv användning av samhällets resurser. En förutsättning för överförandet av hemsjukvård till

kommunerna är att samtliga kommuner inom länet är överens med varandra och med Stockholms läns landsting om gränsdragning och ekonomisk skatteväxling.

Kristdemokraterna vill att hemsjukvården kommunaliseras och välkomnar det fortsatta arbetet för att åstadkomma detta.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen

Alliansen har under de senaste två mandatperioderna arbetat i flera steg för att alla aktörer – såväl i privat som i offentlig regi – ska ha verksamheter av hög kvalitet. Vi har genomfört särskilda demenssatsningar för både personal, äldre demenssjuka liksom stöd till deras anhöriga. Vi har infört öppna jämförelser, ökad tillsyn, skärpta kvalitetskrav, omvårdnadslyftet inom äldreomsorgen och stärkt upphandlingskompetensen. I Stockholms stad har vi infört en central kvalitetsinspektion som granskar och följer upp stadens äldreomsorg. Arbetet med att ständigt utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen ska fortgå.

Äldreombudsman

Äldreombudsmannen återinrättas under äldrenämnden och har en viktig uppgift för att bevaka äldres rättigheter och vid behov initiera förbättringar i äldreomsorgen.

Utbildning

För att ge äldre i Stockholm en god vård och omsorg krävs ett gott ledarskap samt engagerad och utbildad personal. Inom äldreomsorgen finns ett behov av grundutbildning som måste mötas. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning. Därtill är det viktigt att ta tillvara kunskaperna hos personer som talar andra språk, eller har kulturell eller annan kompetens som kan höja kvaliteten i omsorgen.

Samtliga medarbetare i Stockholms stad som i sitt arbete kommer i kontakt med demenssjuka eller anhöriga ska genomgå Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC.

Arbetet med demensteam inom hemtjänsten fortgår. Det är viktigt att även yngre personer med demenssjukdom omfattas av denna satsning.

Kunskap om demenssjukdom ska stärkas även på stadens demensboenden. En målsättning bör vara att spetskompetens som vårdare och handledare inom demensvård ska finnas på alla demensboenden. Rollen som handledare innefattar att sprida kunskap om demenssjukas behov både till närstående och till kollegor.

Brukarundersökningar

Stockholms stad genomför årligen brukarundersökningar där synpunkter på bland annat insatsernas kvalitet efterfrågas. Undersökningarna används också för att följa upp målen för verksamheten. Resultaten är ett viktigt verktyg för staden i det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

Hemtjänst

Hemtjänsten är avgörande för att många äldre ska ha möjlighet att fortsätta bo kvar hemma. Stockholms stad ska införa en förenklad biståndsbedömning så att fler äldre som är i behov av hemtjänst ska få det.

Kristdemokraterna vill utöka valfriheten för val av servicetjänster inom hemtjänsten. Det ska inte enbart vara enkelt att välja utförare av hemtjänst utan också vilken typ av tjänster man behöver hjälp med.

Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. Stadens riktlinjer för biståndsbedömning stärker den enskildes inflytande och innebär att äldre kan påverka hemtjänstinsatsen och omdisponera denna inom ramen för det beviljade biståndsbeslutet.

Anhörigvård

Anhöriga som vårdar äldre i hemmet gör en viktig insats. Avlastning är av stor vikt för att många ska orka, vilket innebär att tillgängligheten till avlastningsboende måste öka. Informationen om vård- och omsorgsboenden i staden ska förbättras.

Rehabilitering och förebyggande arbete

För att ge äldre möjlighet att behålla och/eller förbättra sina funktioner och ge förutsättningar för ett så självständigt liv som möjligt är det prioriterat att satsa på rehabiliterande insatser. Att exempelvis kunna komma ut från sin bostad är mycket betydelsefullt. Boende i vård- och omsorgsboende har rätt till utevistelse. Promenader är en viktig förebyggande insats. Alla stadsdelsnämnder ska erbjuda dagsutflykter under hela året men särskilt under sommaren.

Äldre direkt

Information om stadsdelsnämndernas aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt. Kristdemokraterna vill att Äldre direkt ska vara fortsatt öppet på helger och beklagar att majoriteten inte delar denna uppfattning.

Ökad livskvalitet och en värdig vardag

De flesta äldre lever friska under en stor del av sin ålderdom och vill och kan klara sig själva. Det finns dock ett antal äldre som i olika utsträckning behöver service, omsorg och vård. Samtliga omsorgstagare ska ha en uppdaterad individuell genomförandeplan där även individuella såväl som sociala och andra aktiviteter ingår. Personalen måste vara införstådd med och ha kunskap om syftet med dokumentation och vilka uppgifter som ska dokumenteras enligt socialtjänstlagen. Alla äldre ska ha möjlighet att delta i sociala aktiviteter på sina vård- och omsorgsboenden.

Kultur är en viktig del för att främja trivsel och hälsa. Kristdemokraterna vill därför genomföra en särskild satsning på kultur för äldre.

Alla äldre i vård- och omsorgsboenden ska ha rätt att vistas utomhus.

Ungdomsbesök i äldreomsorgen innebär ökad trivsel för äldre och ger unga en inblick i vård- och omsorgsycket, vilket är positivt för framtida rekrytering.

Ett närvarande ledarskap med inte alltför många underställda är viktigt för att verksamheterna ska hålla en god kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska eftersträva en god kontinuitet vad gäller biståndshandläggare.

De synpunkter som har framkommit av rådslagen inom äldreomsorgen ska användas i det fortsatta arbetet.

Näringsrik och god mat

Måltidsupplevelsen inom stadens boenden är viktig. Maten ska vara god och näringsrik och måltidsupplevelsen lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som serveras.

Det är viktigt att använda den kunskap och dokumentation som redan finns inom staden vad gäller betydelsen av en näringsriktig och god mat inom äldreomsorgen.

Anhörigstöd

Staden ska även i fortsättningen erbjuda ett varierat och flexibelt utbud av stöd och hjälpinsatser till de som vårdar anhöriga och närstående. De som vårdar sina anhöriga i hemmet ska också kunna erbjudas avlastning i form av korttidsboenden. Tillgång ska finnas till anhörigkonsulenter och stödplaner och korttidsvård.

Stockholms stads program för stöd till anhöriga ligger till grund för arbetet med anhörigstöd. De insatser som idag utförs för att stötta anhöriga fortsätter att utvecklas och utökas med uppsökande verksamhet.

Satsningarna på anhörigdag och anhörigombudsutbildning fortgår.

Trygghet

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.

Stadsdelsnämndernas Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kristdemokraterna vill:

- Att stadens program för delaktighet ska följas.
- Ge deltagare i daglig verksamhet bättre kontakt med arbetsmarknaden
- Bygga fler lägenheter för särskilt boende
- Att staden ska anställa fler personer med funktionsnedsättning

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, finns tillgång till en samhällsservice av högsta kvalitet. Servicen är offentligt finansierad, men driften präglas av mångfald. Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad. Staden ska fortsätta sitt arbete med att avskaffa kvarstående enkelt avhjälpta hinder och öka såväl den fysiska tillgängligheten som tillgängligheten och delaktigheten i samhället i stort.

Alla invånare ska kunna leva likvärdiga liv, ha lika möjligheter och kunna ta del i stadens utbud. Att ha ett arbete är grundläggande för många människors välbefinnande, och staden ska anställa fler personer med funktionsnedsättning på alla nivåer. Byggnader, offentlig miljö och kollektivtrafik ska vara tillgängliga så att alla kan delta på lika villkor.

Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha lika möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete.

Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och ta bort det som hindrar delaktighet i samhället och ett självständigt liv.

Omsorg och insatser ska präglas av värdighet och respekt och hänsyn ska tas till de olika behov som yngre och äldre har. Personer med funktionsnedsättning kan själva välja boende och korttidsboende samt utförare av daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning och personlig assistans.

Stockholm – en stad för alla

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska så långt det är möjligt göras tillämpligt i uppdrag som staden ger andra organisationer. Det övergripande målet med programmet är att alla i Stockholms stad ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap.

Programmet innehåller sju mål/resultat som ska uppnås för målgruppen. Nämnder och styrelser ska i sin verksamhetsplanering besluta om vilka tre relevanta aktiviteter per mål de ska prioritera för att under kommande år bidra till att målen uppfylls. I syfte att stödja nämnderna i deras framtagning av aktiviteter har funktionshindersombudsmannen i samråd med representanter från handikapporganisationer tagit fram förslag på aktiviteter som stöder målen i programmet. Nämnderna uppmanas att ta del av förslagen.

Samarbetet med handikapp- och brukarorganisationerna ska fortsätta utvecklas.

Funktionshinderrådets roll ska stärkas, de ska engageras tidigt i planprocessen och kunna påverka beslut från början. Utbildningssatsningen för råden ska fortsätta.

Alla som inte själva kan tillgodose sina behov i det dagliga livet har rätt till bistånd från samhället. Insatser ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och val.

Stadens arbete ska präglas av tydligt brukarfokus. Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Insatserna ska utformas med respekt för den enskildes önskemål och syfta till att skapa förutsättningar för självständighet och delaktighet i samhället. Den enskildes rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid ska följas.

Personer med funktionsnedsättning ska ges ett värdigt bemötande i sina kontakter med personal hos stadens nämnder, bolag och samarbetspartners. Här är Stockholms stads bemötandeguide, som har tagits fram av socialnämnden i samråd med funktionshinderrörelsen, ett viktigt redskap.

Stockholms stads program för stöd till anhöriga ska ligga till grund för arbetet med anhörigstöd.

Personer som bor i gruppboende eller servicelägenhet har rätt till kontaktperson. Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kommunicera med staden eller att utnyttja e-tjänster ska i största möjliga mån vara lika god som för övriga invånare. Information som publiceras på stadens webbplats ska även vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Förbättringsförslag ska tas fram i dialog med funktionshinderrörelsen.

Staden bör utreda förutsättningarna för personer över 65 år att fortsätta delta i daglig verksamhet, i första hand för personer med psykisk ohälsa. Deltagarna i daglig verksamhet ska ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnderna ska samarbeta med arbetsmarknadsnämnden i syfte att visa vägar till arbete.

Kvalitetsutveckling i fokus

Stockholms stad genomför årligen brukarundersökningar. Undersökningarna används bland annat för att följa upp målen för verksamheten. Resultaten utgör ett viktigt verktyg för staden i det kontinuerliga kvalitetsarbetet. Svarefrekvensen har ökat. Det är viktigt att metoder kring brukarundersökningar utvecklas vidare så att fler brukare kommer till tals.

Stadsdelsnämnder ska på ett strukturerat sätt arbeta för att utveckla kvaliteten i verksamheten. Nämnderna ska ta fram mål, åtagande och aktiviteter som bidrar till att förbättra kvaliteten där resultaten i undersökningarna varit mindre bra. Frågor som rör brukarens inflytande och delaktighet i att påverka den insats som ges ska prioriteras. Stadsdelsnämnderna ska eftersträva en god kontinuitet vad gäller biståndshandläggare. Därtill ska stadsdelsnämnderna samarbeta sinsemellan för att säkerställa likvärdighet och samordning.

Nya bostäder

Utbyggnadstakten av bostäder för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar ska öka. Detta är ett stadsgemensamt ansvar och stadsdelsnämnderna ska säkerställa att årsmålet klaras, bland annat i samverkan med bostadsbolagen och fastighetsnämnden. Nämnderna ska kontinuerligt planera för att tillgodose behovet av dessa bostäder och löpande redovisa arbetet till kommunstyrelsens genomförandegrupp.

I samband med större bostadsexploateringsprojekt ska inriktningen vara att projekten ska innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning boenden för personer med funktionsnedsättningar. Majoriteten har konkretiserat detta och sagt att denna princip ska gälla för projekt med fler än 100 lägenheter. Kristdemokraterna välkomnar denna ambitionshöjning.

I områden där det helt saknas gruppboheter ska möjligheten att bygga sådana prövas i varje byggprojekt oavsett storlek.

Kompetensutveckling

I socialnämndens budget ingår sedan 2014 5,0 mnkr för utbildningsinsatser för verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Under en tvåårsperiod ska medlen användas till utbildningsinsatser inom bas- och specialistnivå. Inom basnivån är alla former av bemötandefrågor viktiga. Prioriterade områden är upphandling, uppföljning och samverkan med privata utförare och entreprenörer.

Stadsdelsnämndernas Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Kristdemokraterna vill:

- att stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen samarbetar för att förebygga vräkningar
- anställa fler fältassistenter
- prioritera förebyggande arbete, exempelvis genom budget- och skuldrådgivning
- fortsätta erbjuda föräldrastödsprogram

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm världsledande i skyddet av de mänskliga rättigheterna. Staden arbetar med evidensbaserade arbetsätt för att skapa trygghet såväl i utemiljön som i hemmen. Socialtjänst, sjukvård, polis, skola och det civila samhället arbetar tätt tillsammans för att förebygga att människor far illa och reagerar snabbt och effektivt om det ändå sker.

Socialtjänstens arbete ska grundas på respekt för individens önskemål och val. Den enskilde ska ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av sin insats. I detta arbete ska möjligheten att ta stöd av den enskildes sociala nätverk beaktas. Arbetet ska baseras på kunskaper och erfarenheter där metoder och insatser ska vara evidensbaserade och visa på goda resultat. Nämnderna ska utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer för att kunna mäta resultatet av beslutade och utförda insatser. Nämnderna ska fortsatt beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

En aktiv och meningsfull fritid är viktig för alla barn och ungdomar i staden. Staden ska på lämpliga sätt främja fritidsverksamhet för barn med funktionsnedsättning och barn i utsatta miljöer. Det kan till exempel handla om att biståndshandläggare vid kontakt med familjer informerar om fritidsverksamheter.

Kristdemokraterna beklagar att den nya regeringen tagit bort möjligheten till fritidspeng. Det var en viktig insats för barn som lever i ekonomiskt utsatta familjer.

Förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och ungdomar

En god skolgång har av forskningen identifierats som en av de främsta skyddsfaktorerna för barn som riskerar att fara illa. Stadsdelsnämnderna ska fortsatt prioritera förebyggande arbete och tidiga insatser till barn och ungdomar och samverkan mellan skolan och socialtjänsten ska intensifieras för att uppnå en tydligare helhetssyn kring de barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Placering enligt lagen om vård av unga, LVU, är den yttersta åtgärden när många andra insatser prövats och misslyckats. Det är viktigt att arbeta proaktivt och utveckla arbetet och analysera insatser och åtgärder för att minska antalet LVU-placeringar. Stadsdelsnämnderna ska försöka att utforma och erbjuda god öppenvård som alternativ till slutenvård. Intentionen är färre placeringar på institution och att hitta former för insatser på hemmaplan. Föräldrastödsinsatser ger goda effekter. Forskning visar att den största förebyggande effekten, för att barn inte ska få problem senare i livet, nås om insatser som föräldrastödsprogram riktas till alla familjer/vårdnadshavare. Det är samtidigt viktigt med riktade insatser till enskilda familjer och gruppstödinsatser till utsatta barn respektive föräldrar som brister i sitt föräldraskap. Föräldrastödsprogram som Komet och ABC ska erbjudas föräldrar i förebyggande syfte.

Barn och ungdomar i familjehem är en högt prioriterad målgrupp. För att garantera kvaliteten i stadens familjehem ska uppföljningen av dessa utvecklas och kvaliteten säkerställas. Den som engagerar sig som förälder i ett familjehem ska erbjudas ett starkt stöd från socialtjänsten. Rekrytering av familjehem för ensamkommande flyktingbarn och flyktingungdomar ska fortsätta.

Barn och ungdomar ska ges bättre hjälp och stöd genom att staden ska vara synlig och använda samma arenor som de unga, exempelvis internet. Socialrådgivning på nätet har införts i Stockholms stad och ytterligare digitala tjänster ska utvecklas för att öka tillgängligheten och nå nya grupper, i ett tidigare skede.

Stadsdelsnämnderna ska arbeta förebyggande genom att skapa meningsfull sysselsättning för barn och ungdomar under sommarmånaderna, exempelvis genom fler feriearbeten, dagkollo, samarbete med idrottsföreningar och andra organisationer.

Fältassistenter är en nödvändig resurs i stadens preventiva arbete med ungdomar. Fältassistenter är i många fall den viktiga och naturliga kontaktytan som ungdomar har med stadens övriga arbete. Deras mycket viktiga arbete med ungdomar i staden ska stödjas och i vissa stadsdelar utökas.

Kristdemokraterna stöder den nya majoritetens satsning på fler fältassistenter. Kristdemokraterna vill också att Alliansens satsning på att fältassistenterna ska ha en tydlig närvaro i tunnelbanan fortsätter.

Stadsdelsnämnderna ska stödja ideella krafter som verkar för trygghet, till exempel nattvandrare.

Drog- och brottsförebyggande arbete

Nämndernas drogförebyggande arbete ska fortsatt prioriteras. Preventionseenheterna ska arbeta för att minska de riskfaktorer som identifierats av Preventionscentrum. Informationskvällar för föräldrar om narkotika ska erbjudas av preventionsenheten och polis. Stockholmsenkäten är ett viktigt verktyg för stadens framtida planering inom preventionsområdet. Trenderna i Stockholmsenkäten ska ligga till grund för nämndernas arbete. Samtliga nämnder och bolag ska utifrån problembild och förutsättningar utforma metoder att använda i det brottsförebyggande arbetet i syfte att göra Stockholm till en trygg stad. Staden ska vara ett föredöme när det gäller att tillhandahålla platser för ungdomstjänst.

Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 48 timmar när en påverkad minderårig påträffats av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för brott.

Arbete mot hemlöshet

I arbetet mot hemlöshet ska nämnderna fortsatt prioritera det förebyggande arbetet, exempelvis genom budget- och skuldrådgivning. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen samarbetar för att förebygga vräkningar. Samtliga stadsdelsnämnder ska ha en skriftlig handlingsplan för vräkningsförebyggande insatser. Hemlösa stockholmare omfattas av tak-över-huvudetgarantin.

Familjer med osäkra boendeförhållanden ska uppmärksammas. Den osäkra boendesituationen försenar bland annat introduktionen i samhället och arbetslivet för flyktingfamiljer. Allmänt inverkar en osäker boendesituation negativt på barnens möjlighet till trygghet och stabilitet. Skolsituationen påverkas också, vilket tillsammans med föräldrarnas utanförskap utgör en riskfaktor för ogynnsam utveckling.

Insatser för kvinnofrid och våld i nära relationer

Insatser för kvinnofrid och arbetet mot våld i nära relationer ska fortsatt prioriteras av samtliga nämnder. Stadsdelsnämnderna ska utgå från stadens program för kvinnofrid och riktlinjer för personal inom socialtjänsten som möter våld i nära relationer i sina verksamheter. Även män drabbas av våld i nära relationer. Arbetet med våld i nära relationer ska vara könsneutralt och kompetensen kring detta bör stärkas hos berörd personal. Alla stadsdelsnämnder ska utveckla verksamheter motsvarande de som bedrivs på Relationsvårdscentrum.

Evidensbaserade metoder

De arbetssätt som Stockholms stad ska använda ska vara evidensbaserade. Arbetet inom individ- och familjeomsorgen bedrivs alltmer utifrån kunskapsbaserade metoder, aktuell forskning samt resultatbaserat arbetssätt. Utvecklingen behöver fortsätta men arbetet behöver framförallt också nogt dokumenteras för att kunna sprida erfarenheter och goda exempel inom staden. Inom exempelvis socialpsykiatri finns i dag få arbetssätt som direkt kan kallas evidensbaserade. Det är därför viktigt att utvecklingen av uppföljning på individnivå fortsätter.

Utbildningsinsatsning

I socialnämndens budget ingår 5,0 mnkr för utbildningsinsatser för verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg. Under en tvåårsperiod ska medlen användas till utbildningsinsatser inom bas- och specialistnivå. Prioriterade områden är samverkansfrågor, barnperspektiv, MI (motiverande samtal), utfördokumentation och bemötandefrågor i det sociala arbetet.

Uppföljning av placerade barn och unga

Systematisk uppföljning av placerade barn och unga är en prioriterad fråga i staden. Det primära syftet med uppföljningen är att se till att barnet har det bra. Uppföljningen ska säkerställa att vården är rättssäker och trygg och utgår från barnens behov, med utgångspunkt från de vård- respektive genomförandeplaner som upprättats. Uppföljningen ska också säkerställa att barnet ges goda möjligheter till en bra skolgång. Ett annat syfte med den regelbundna uppföljningen är att få underlag till överväganden och omprövningar av vården. Stadsdelsnämnderna och socialnämnden och utbildningsnämnden ska fortsatt utveckla former för uppföljning av placerade barn och unga i syfte att säkerställa att uppföljning sker på likartat sätt i stadsdelsnämnderna.

Socialpsykiatri

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att sysselsättningen till personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning förbättras. Alternativen behöver anpassas efter individen och inte tvärtom och därför upparbetas kontakter med företagare i närmiljön för att åstadkomma ett mer varierat utbud. Därmed sprids även kunskap till företagen om vad målgruppen kan bidra med. Tillgången till personliga ombud ska utvärderas.

Stadsdelsnämndernas Stadsmiljöverksamhet

Kristdemokraterna vill:

- Öka anslagen för städning för ett grönt och rent Stockholm
- Att möjligheterna till idéburen stadsutveckling ska förbättras
- Att tillgängligheten ska prioriteras i alla stadsmiljöer

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm en av världens vackraste storstäder med en unik kombination av storstadens puls och naturens lugn. Här finns en mångfald av attraktiva stadsmiljöer med egna identiteter. Stockholm ska vara en grön, ren och snygg stad.

I takt med att staden växer ökar trycket på grönområden och parker, vilket ställer högre krav på stadsdelsnämndernas skötsel och underhåll, men också på medborgarnas personliga ansvar för en ren stad. Stockholm ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. På Kristdemokraternas initiativ finns nu appen Tyck Till som gör det lätt att felanmäla bland annat nedskräpning och klotter. Stadsdelsnämnderna ska samverka sinsemellan och med trafiknämnden för att hela staden ska vara snygg och välskött. Stadens städgaranti ska gälla, vilket innebär att städning och tömning av offentliga papperskorgar ska ske inom 24 timmar efter anmälan. Kristdemokraterna avvisars bestämt den nya majoritetens förslag att minska budgeten för att hålla staden ren med 41 miljoner.

Skadedjursbekämpning ska upprätthållas för att minska nedskräpning från fåglar och andra skadedjur i stadens parker och badplatser.

All planering av den yttre miljön ska ske med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Stadsdelsnämnderna ska arbeta med att skapa fler odlingslotter på outnyttjade eller underutnyttjade ytor. Nämnderna ska söka möjligheter till samordnad eller kombinerad upphandling stadsdelarna emellan såväl som med trafiknämnden. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna och trafiknämnden samarbetar kring snöröjning.

Tillgänglig stadsmiljö för alla

I arbetet med att göra Stockholm tillgängligt för alla har stadsdelsnämnderna ett viktigt ansvar. Tillgänglighetsfrågorna ska vara integrerade i den dagliga verksamheten. Lekplatser ska utformas så att barn med funktionsnedsättning kan använda dem och vid renovering ska hänsyn tas till tillgänglighetsskapande åtgärder. Alla lekplatser ska hållas i gott och säkert skick. Parkvägar och parkbänkar ska tillgänglighetsanpassas. Arbetet med att rusta upp och tillgänglighetsanpassa stadens badplatser ska fortgå. Trappor ska vid upprustning kompletteras med ledstänger, barnvagnsramper och kontrastmarkering. Stadsdelsnämnderna ska även anlägga fler tillgängliga badbryggor och badstegar på lämpliga platser.

Idéburen stadsförbättring

Idéburen stadsförbättring innebär att stockholmarna ges en möjlighet att påverka sin egen närmiljö genom dialog med nämnder och styrelser. Till exempel genom att utnyttja oanvända ytor på bättre sätt, att temporärt tomma lokaler används som gallerier och scener eller att ogästvänliga ytor rustas för att kännas välkomnande och kunna utnyttjas som offentliga platser. Initiativ för en förskönad stadsmiljö ska uppmuntras.

Ekonomiskt bistånd

Stadsdelsnämnderna måste ha stort fokus på att hålla kostnaderna nere liksom att minska biståndsberoendet och bistå i arbetet med att gå från bidrag till egen försörjning. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd får inte drabba andra verksamheter.

Det finns särskilda händelser och omständigheter som i vissa fall leder till att enskilda stadsdelsnämnder riskerar underskott som inte täcks av stadens resursfördelningssystem. Enskilda stadsdelsnämnder ska efter prövning kunna kompenseras för särskilda omständigheter.

Det är av stor vikt att nämnderna aktivt följer och utvecklar rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Nämnderna bör också dra erfarenheter av varandras arbete och sprida goda exempel.

I dagens skola används datorer i hög utsträckning. För att ge barn i familjer som får ekonomiskt bistånd samma möjligheter som andra barn i skolarbetet bör dessa barns tillgång till it, genom bredband, tillgodoses inom ramen för Stockholms stads försörjningsstöd.

En aktiv och meningsfull fritid är viktigt för alla barn och ungdomar i staden. Kristdemokraterna beklagar och motsätter sig därför kraftfullt att regeringen beslutat att avskaffa fritidspengen som alliansregeringen införde föregående mandatperiod. Den gav en möjlighet för barn i ekonomiskt utsatta familjer att delta i fritidsaktiviteter som de annars inte skulle ha haft.

Jobbtorg Stockholm samordnar stadens insatser för att stödja fler arbetslösa bidragstagare till egen försörjning. Genom Jobbtorg Stockholm ska alla som idag är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av att de är arbetslösa garanteras en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. Kristdemokraterna avvisar majoritetens förslag att inkludera SL-kort i det ekonomiska biståndet, det bör även fortsättningsvis vara behovsprövat.

Arbetsmarknadsåtgärder

Kristdemokraterna vill:

- Flytta fler offentliga verksamheter till stadsdelar med svag arbetsmarknad
- Att fler personer med funktionsnedsättning erbjuds feriejobb och anställning i stadens verksamheter
- Vidareutveckla arbetet med modellen ”En väg in”
- Förbättra kompetensen kring validering av nyanländas utbildning och yrkeserfarenhet
- Individualisera undervisningen i svenska för invandrare och kombinera med praktik. Flexibiliteten vad gäller undervisningstider ska dessutom vara större
- Att alla nyanlända ska genomgå och slutföra samhällsorientering och språkstudier

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm en region som drar till sig människor från andra delar av Sverige och världen. Den som kommer till Stockholm från ett annat land får en snabb introduktion där staden samarbetar med föreningar och arbetsliv för att människor ska lära sig ett nytt språk, en ny kultur och hitta ett nytt arbete.

Det är viktigt att stadsdelsnämnderna fokuserar sina insatser till att omfatta personer som inte ingår i Jobbtorg Stockholms målgrupper. Vidare måste stadsdelsnämnderna arbeta med att utveckla metoder så att de anpassas till de personer som är i behov av insatser. Syftet ska vara att förbereda dem för insatser hos Jobbtorg Stockholm.

Staden ska erbjuda ungdomar feriearbeten under både sommar- och vinterferier. Det är viktigt att staden eftersträvar att ungdomar med funktionsnedsättning erbjuds feriearbete. Staden ska samverka med det privata näringslivet för att företag ska ta emot fler feriearbetande ungdomar.

Stockholms stad ska fortsätta arbeta utifrån den framgångsrika modellen ”En väg in”. Detta arbetssätt möjliggör enhetliga bedömningar för hur man ska arbeta för att stötta människor till egen försörjning. Fokus ska vara på individen och hennes styrkor och utmaningar.

Det finns behov av samverkan och utbyte mellan stadsdelsnämnderna och ett fortsatt arbete ska bedrivas i ett nätverk som sammankallas av arbetsmarknadsnämnden. Stadsdelsnämnderna ska samverka inom ramen för nätverket för att dra nytta av varandras erfarenheter samt fortsätta driva utvecklingsfrågor, bland annat med avseende på hur likställighet och tillgång till effektiva insatser ska säkras. Ett viktigt syfte med det utvecklingsarbete som bedrivs är att samtliga stadsdelsnämnder ska använda evidensbaserade instrument för bedömning både vid nybesök samt vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, för att på ett systematiskt sätt kunna stödja människor i att finna vägar till självförsörjning.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Stadsdelsnämnderna** godkänns.

FACKNÄMNDER

Arbetsmarknadsnämnden

Kristdemokraterna vill:

- Flytta fler offentliga verksamheter till stadsdelar med svag arbetsmarknad
- Inrätta ett särskilt jobbtorg för unga i Söderort
- Öppna upp för fler sociala företag, som bidrar till att minska tröskeln till arbetslivet för personer som står långt ifrån den ordinarie arbetsmarknaden
- Att fler personer med funktionsnedsättning anställs i stadens verksamheter
- Förbättra kompetensen kring validering av nyanländas utbildning och yrkeserfarenhet
- Individualisera undervisningen i svenska för invandrare och kombinera med praktik
- Att alla nyanlända ska genomgå och slutföra samhällsorientering och språkstudier
- Att aspiranter vid jobbtorgen ska beredas utbildning och praktikplatser så att de kan arbeta som omsorgsvårdare

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm en region som drar till sig människor från andra delar av Sverige och världen. Den som kommer till Stockholm från ett annat land får en snabb introduktion där staden samarbetar med föreningar och arbetsliv för att människor ska lära sig ett nytt språk, en ny kultur och hitta ett nytt arbete. Oavsett ålder, kön och bakgrund går det att få ett arbete som matchar utbildning och yrkeserfarenhet eller en utbildningsplats som passar intressen och förutsättningar.

Arbetsmarknaden grunden för välfärden

Stockholm är idag en stad med stark arbetsmarknad och god tillväxt. Detta är en följd av den målmedvetna politik Alliansen har bedrivit under de två senaste mandatperioderna. Den rödgröna majoriteten tycks tyvärr vara övertygad om att det finns ett statistiskt samband mellan högre skatter och bättre välfärd. Men så är det inte. Sambandet finns istället mellan ökad sysselsättning och bättre välfärd.

En inkluderande arbetsmarknad

Vuxna och unga vuxna som av olika anledningar inte har kommit in, eller inte finns kvar, på arbetsmarknaden kan erbjudas insatser från både arbetsförmedlingen och från staden. I Stockholms stad finns Jobbtorg Stockholm som en av flera insatser.

Nämnden ska utveckla möjligheterna till introduktions-, praktik- och lärlingsverksamhet för skolelever, flyktingar och invandrare. Det ska ske i lokala företagsområden, särskilt i ytterstaden, och möjliggöra för att fler företag och verksamheter erbjuder sådana platser. I både Järva och Söderort ska arbetet med att skapa fler arbetstillfällen prioriteras.

Nämnden ska vara pådrivande i arbetet för att öka antalet anställningar av personer med funktionsnedsättning i stadens verksamheter. I detta arbete ingår att samverka med företag och andra organisationer för att skapa fler praktikplatser, feriearbeten och möjlighet till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden för denna målgrupp. Nämnden arbetar med OpenEyes, som erbjuder praktikplatser som kan leda till anställning för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden utgör, genom Jobbtorg Resurs, ett komplement till socialnämndens försöksverksamhet som syftar till att aktivt stödja fler människor i daglig sysselsättning till ett arbete. Nämnden ska fortsätta arbetet med så kallade serviceassistenter inom barn- och äldreomsorgen för personer med lindrig utvecklingsstörning.

Deltagarna i daglig verksamhet ska ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsnämnden ska samarbeta med stadsdelsnämnderna i syfte att visa vägar till arbete. Satsningen på visstidsanställningar för personer med funktionsnedsättning ska fortgå.

Aspiranter vid jobbtorgen ska beredas utbildning och praktikplatser så att de kan bistå personer med funktionsnedsättning som omsorgsvårdar.

Kristdemokraterna vill öppna upp för fler sociala företag, som bidrar till att minska tröskeln till arbetslivet för personer som står långt ifrån den ordinarie arbetsmarknaden.

Alfa ger information och vägledning om sysselsättning, studier, praktik och arbete till personer med psykisk funktionsnedsättning. Kristdemokraterna välkomnar arbetet som bedrivs inom ramen för Alfa och beklagar att majoriteten inte vill fortsätta med denna satsning.

Jobbtorgen betydelsefulla

Jobbtorg Stockholm samordnar stadens insatser för att stödja fler arbetslösa i behov av ekonomiskt bistånd till egen försörjning. Genom Jobbtorg Stockholm ska alla som idag är beroende av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet garanteras en snabb individuell bedömning och en aktivitetsplan. Det ska vara möjligt för föräldrar att få ledigt från jobbtorget under tre veckor på sommaren för att få tillbringa tid med sina barn. På jobbtorgen ska det finnas god tillgång till information och stöd för den som vill starta eget företag.

För att minska arbetslösheten bland ungdomar vill Kristdemokraterna etablera ett jobbtorg för unga i Söderort. Skärholmen kan vara en lämplig stadsdel för lokalisering av denna verksamhet.

Praktik och ungdomsanställningar

Nämnden ska erbjuda praktik- och ungdomsanställningar för unga. Ungdomar som under en längre period fått försörjningsstöd, har funktionsnedsättning eller rätt till instegsjobb, erbjuds efter en praktikperiod på en till tre månader också sex månaders visstidsanställning i staden. En insats som gett god effekt.

Det framgångsrika arbetet med stockholmsvårdar och äldrevårdar ska fortsätta. Arbetsmarknadsnämnden ska därutöver, i samverkan med stadens övriga bolag och styrelser, arbeta för att fler unga får möjlighet till anställning i staden genom ungdomsanställningsavtal och yrkesintroduktionsanställningar. Staden ska verka för att anställa ungdomar enligt de avtal om yrkesintroduktion som har slutits av arbetsmarknadens parter inom den kommunala sektorn.

Ett viktigt utvecklingsarbete har bedrivits för att samtliga stadsdelsnämnder ska använda evidensbaserade instrument för bedömning både vid nybesök samt vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.

Arbetet inom ramen för projekten Filur och Merit ska fortsätta.

Socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetsmarknadsinsatser och utveckla insatser för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden inom ramen för projektet ”En väg in”.

Studie- och yrkesvägledning utgör en viktig del i det arbete som bedrivs inom det kommunala uppföljningsansvaret för 16–19-åringar.

Integration

Invandring berikar Stockholm. Det är positivt, välkommet och nödvändigt att människor söker sig till Stockholm. Den som kommer till Stockholm från ett annat land ska få en god möjlighet till etablering. Mottagandet av nyanlända ska syfta till integration, arbete och delaktighet.

Kunskaper i svenska språket och en fullgod samhällsorientering spelar en avgörande roll för att etablera sig på arbetsmarknaden och i samhället. Alla ska slutföra kurserna i samhällsorientering.

SFI, svenska för invandrare, ska vara effektiv med en hög grad av valfrihet för den enskilde. Det ska finnas en tydlig koppling mellan sfi och arbetsmarknaden. I Stockholm finns i dag en mångfald av utbildningsanordnare, både kommunala och fristående, som erbjuder ett brett, flexibelt utbud av kurser i sfi.

Sfi finns på olika nivåer och utgår från den enskildes förkunskaper. Till exempel finns sfx-utbildningar för invandrare med en utländsk yrkesexamen, samt möjlighet att kombinera sfi med jobb eller praktik. Nyanlända som har genomfört en sfx-utbildning kommer snabbt ut på den reguljära arbetsmarknaden.

Människans behov av språkutbildning för att förverkliga sin framtidsdröm ska vara utgångspunkten i stadens sfi-organisation. Kopplingen mellan svenskundervisning, livet i Sverige och den studerandes framtida yrkesval ska vara tydlig. Där det finns möjlighet och behov ska sfx-utbildningar utformas inom fler yrkes- och ämnesinriktningar.

Studie- och yrkesvägledning har en viktig roll för att underlätta nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Den enskildes förutsättningar och behov ska ligga till grund för utvecklingen av sfi. Vidare ska sfi-undervisningen vara flexibel så att studier och praktik kan kombineras i större utsträckning. Detta skapar möjligheter att förena studier i svenska med yrkesutbildning. För den som återfinns inom Jobbtorg Stockholm och är i behov av ytterligare sfi-studier, ska sfi kunna vara en del av jobbplanen. Åtgärder ska vidtas för att antalet avhopp från kurser inom sfi ska minska.

Kompetenta och engagerade lärare är en viktig faktor för sfi-utbildningens kvalitet och är grunden för en utbildning där studerande får goda resultat i en god studiemiljö.

Invandrarkvinnor med låg utbildning tillhör en grupp som möter svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden och som därmed riskerar att hamna i utanförskap. Mot denna bakgrund ska arbetsmarknadsnämnden, i samverkan med övriga berörda aktörer, arbeta för att fler invandrarkvinnor erbjuds språkutvecklande insatser samt arbetsmarknadsinsatser som ökar deras möjligheter att komma ut i arbete eller starta företag. Inom ramen för detta utvecklingsarbete bör bland annat behoven av uppsökande insatser i miljöer där målgruppen finns uppmärksammas liksom behoven av en utökad samverkan med invandrarorganisationer.

Frivilligorganisationer bedriver ett värdefullt arbete för att underlätta integration för nyanlända. Nyanländas introduktion till språket och det svenska samhället förenklas betydligt om civilsamhället inkluderas. Den rödgrönrosa majoriteten har aviserat att man framöver kommer att ta bort fadderverksamheten. Detta är Kristdemokraterna starkt kritiska till.

Vuxenutbildning

För dem som av olika skäl inte kunnat tillgodogöra sig utbildningen i grund- och gymnasieskolan är vuxenutbildningen en andra möjlighet. Rätt att studera inom den grundläggande vuxenutbildningen

har den som saknar en nioårig grundskola. Plats inom den gymnasiala vuxenutbildningen erbjuds den som inte har en fullständig treårig gymnasieutbildning. I mån av resurser kan även personer med högre utbildningsbakgrund antas. Kristdemokraterna gör en extra satsning på den gymnasiala yrkesinriktade vuxenutbildningen, yrkesvux. Yrkesutbildningar har visat sig vara effektiva i arbetet arbetslösheten och vi gör därför, precis som majoriteten, en satsning på detta område.

Utgångspunkten för utbildningen är den enskildes behov och förutsättningar. Arbetsmarknadsnämnden ska inrikta arbetet på att skapa vuxenutbildningsmöjligheter inom bristyrken. Vuxenutbildning bedrivs i staden av skolor i egen regi samt av externt upphandlade anordnare. Regional samverkan leder till ökad valfrihet för de studerande samtidigt som den kan ge administrativa och kvalitativa vinster för kommunerna.

Inom vuxenutbildningen är en kompetent och engagerad lärarkår avgörande för skolans och utbildningens kvalitet. För att korta vägarna till jobb fortsätter staden därför att satsa på kvalitetshöjande åtgärder. Nya karriärvägar skapas för lärare genom karriärtjänster och ökade möjligheter till forskning.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Arbetsmarknadsnämnden** godkänns.

Avfallsnämnden

Nämndens uppgifter för renhållningsverksamheten

Avfallsnämnden har verksamhetsansvaret för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åvilar staden i fråga om avfallshantering. I detta ligger att upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt att upprätta förslag till källsorteringsbefrämjande taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall.

Omfattningen av nämndens uppgifter är därmed reglerad i lag och författning, utförandet av den faktiska avfallsverksamheten åligger Stockholms stadshus AB:s dotterbolag Stockholm Vatten Avfall AB.

Nämndens ledamöter utgör genom personalunion även styrelse för Stockholm Vatten Avfall AB. Budget för nämndens verksamhet upprättas därför inom Stockholm Vatten Avfall AB.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Avfallsnämnden** godkänns.

Exploateringsnämnden

Kristdemokraterna vill:

- Halvera tomträttsavgälden för hyresrätter under 35 kvadratmeter
- Utlysa fler markanvisningstävlingar där både hyresnivå och gestaltning är avgörande faktorer för utfallet
- Planera för fler överdäckningar, i första hand av Södertäljevägen mellan Liljeholmen och Årstadal
- Att Slakthusområdet ska utvecklas med hänsyn till och med inspiration av områdets kulturhistoriska värden med dess blåklassade byggnader
- Ha en bättre planering för utbyggnad av offentlig service i samband med nya bostadsområden
- Utveckla City bland annat genom fler bostäder och genom att gator som idag ekar tomma utvecklas

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, har nya stadsmiljöer vuxit fram. Staden är tätare och närmare. Stockholm–Mälarenregionen har utvecklats till en integrerad arbets- och bostadsmarknad. I regionen finns en mångfald av bostäder och goda möjligheter att snabbt transportera sig mellan arbete och bostad.

I Stockholms stad finns till följd av en omfattande bostadsproduktion ett stort och brett utbud av bostäder i olika boende- och upplåtelseformer, storlekar och standard. Exploateringsnämnden ska planera för en långsiktig bostadsförsörjning med minst 140 000 nya bostäder fram till 2030 med 2010 som basår. Exploateringsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder har ett ansvar att klara denna höga ambition.

Den rapport som Sweco tagit fram som visar var dessa bostäder kan byggas ska fungera som underlag för både byggföretag och förvaltningar i den fortsatta processen.

Nämnden ska planera så att en hög bostadsproduktion i stabilt tempo över konjunkturcyklerna säkerställs.

Tillgången till bostäder för unga och studenter är en viktig faktor för Stockholms fortsatta tillväxt. Detta kan dock inte bara uttalas utan åtgärder måste vidtas för att produktionen av denna typ av bostäder ska öka. Kristdemokraterna föreslår därför att tomträttsavgälden för hyresrätter under 35 kvadratmeter ska halveras. Parkeringsstalet för alla lägenheter under 35 kvadratmeter som inte är studentlägenheter ska vara 0,2, för studentlägenheter kan p-talet vara lägre.

Därutöver vill Kristdemokraterna att fler arkitekttävlingar ska utlysas där hyresnivån är en avgörande faktor för utfallet. För att till viss del komma åt problemet att unga personer av naturliga skäl inte kan ha många år i bostadskön vill vi att fler bostäder reserveras åt personer under 30 år.

För att snabba på processen ska stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden i samverkan med en eller flera byggaktörer initiera och skapa förutsättningar för ett byggprojekt med små bostäder som unga har råd att efterfråga.

Av den totala bostadsproduktionen i Stockholms stad sker cirka 70 till 80 procent på stadens mark. För att säkerställa en långsiktigt hållbar tillgång på bostäder ska exploateringsnämnden därför hålla en hög takt i markanvisningen för att nå det långsiktiga målet.

Utbyggnaden av Stockholm ska ske på en långsiktigt hållbar nivå. Takten i bostadsbyggandet ska vara hög och det ska finnas utrymme för de investeringar som krävs för infrastruktur, omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, idrott, förskola och skola. Planeringen för dessa samhällsfunktioner behöver bli bättre. För att klara detta är dock lönsamheten avgörande då stadens finansiella resurser är begränsade. Det är därför viktigt att tidigt, redan i planeringsskedet och vid utredningsbeslut, översiktligt bedöma lönsamhetspotentialen i projekten.

Genom att exploatera mark som inte är förenad med höga grundkostnader samt genom att öka exploateringsgraden kan lönsamheten i projekten öka. En hög exploateringsgrad är särskilt viktig i kollektivtrafiknära lägen. Försäljningsinkomster från framför allt exploateringsprojekten är en mycket viktig förutsättning för att realisera den utbyggnad av Stockholm som sker och planeras de kommande åren. Därför ser vi med oro på de signaler som delar av den rödgrönrosa majoriteten har gett då man öppnat upp för att upplåta bostadsrätt med tomträtt. Det skulle ge dålig lönsamhet i projekten för kommunens del men desto större lönsamhet för byggföretagen. Vi anser inte att det är rätt prioritering. Ett sådant förfarande skulle på sikt också hota bostadsbyggandet och utvecklingen av den samhälleliga servicen till medborgarna.

Det kan dock finnas argument för att genomföra projekt även om lönsamhet inte kan uppnås. Det gäller exempelvis överdäckningar som görs i syfte att bygga bostäder och binda samman stadsdelar i enlighet med Promenadstadens syften. Ett sådant projekt är framväxten av Hagastaden som kommer att gå med underskott men som får anses motiverat det men tanke på de positiva effekterna som projektet för med sig. Kristdemokraterna vill se fler överdäckningar, exempelvis av Södertäljevägen mellan Liljeholmen och Årstadal.

Utbyggnaden av staden ska ske enligt de strategier för stadsutveckling som fastställts i översiktsplanen. Byggnad i goda befintliga kollektivtrafiklägen samt lägen där planering av nya kollektivtrafikförbindelser och vägar pågår ska prioriteras. Det är viktigt att staden ytterligare fördjupar och intensifierar samarbetet och planeringen med trafiknämnden i Stockholms läns landsting, Trafikverket och regionens övriga aktörer i dessa frågor. Det är särskilt viktigt att nya stadsdelar har en välfungerande kollektivtrafik på plats redan vid inflyttning. Planeringen måste bli bättre avseende detta.

Det är angeläget att stockholmare med intresse för stadens utveckling i större utsträckning erbjuds möjligheter att föra fram åsikter och idéer. Exploateringsnämnden ska, tillsammans med berörda nämnder, i större exploateringsprojekt utveckla en utökad dialog i ett tidigt skede med målet att minska antalet överklagade detaljplaner. Exploateringsnämnden ska i exploateringsprojekt som innehåller trafikfrågor tidigt samverka med trafik- och renhållningsnämnden samt företrädesvis använda nämndens kompetens och projektledare i projekten.

För att skapa en mer heltäckande redovisning över stadens investeringar i cykelvägar ska exploateringsnämnden följa upp och redovisa anläggandet av cykelvägar i exploateringsområden. Vid nybyggnation ska det tidigt planeras för ett ökat cyklande och behovet av cykelparkeringar ska beaktas.

Exploateringsnämnden ska i samverkan med Stockholms Stads Parkerings AB, trafiknämnden i Stockholms läns landsting och berörda grannkommuner verka för fler infarts- och utfartsparkeringar för att på så sätt minska biltrafiken i tätbebyggda områden.

Det är viktigt att den kompetens som byggs upp och utvecklas i och med Clinton Climate Initiative tas till vara och används även i mindre skala så som i enskilda hus eller kvarter.

Arbetet med att installera solceller ska fortsätta och är en uppgift för nämnden att planera in i nya projekt. I nyproducerade byggnader, på av staden markanvisad fastighet, ska energianvändningen vara högst 55 kWh/m², men minskad miljöpåverkan kräver också att åtgärder vidtas i det befintliga fastighetsbeståndet. Detta kan till exempel ske i samråd med Energicentrum.

Planerandet och framväxandet av Söderstaden är en av Stockholms stora stadsutvecklingsprojekt. Exploateringsnämnden ska säkerställa att Söderstaden utvecklas till en stadsdel med mycket god kollektivtrafiktillgång där det är naturligt att välja andra färdmedel än bil. Det framtida handelsområdet ska präglas av modern mobilitet och köp med hemleveranser. Slakthusområdet ska utvecklas med hänsyn till stadsdelens kulturhistoriska värden och med respekt för de enskilda blåklassade byggnader som finns på platsen. Arkitekturen ska hämta sin inspiration från den tiden då Slakthusområdet grundades.

Exploateringsnämnden ska, efter överenskommelse med Huddinge kommun och i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, se till att sjön Magelungen restaureras.

Hela Stockholm ska vara attraktivt. En mångfald av boende och boendeformer ska etableras i staden. Exploateringsnämndens markanvisningar ska vägledas av målsättningen om en god funktionsblandning, gärna med kommersiella lokaler i bottenplan och en mångfald av upplåtelseformer i hela staden, hyresrätter, bostadsrätter, ägarlägenheter, studentbostäder och småhus. Staden ska planeras utifrån Promenadstadens intentioner och med den klassiska stadsbildningen som förebild. Staden ska vara tät, mänsklig och varierad. De arkitektoniska kvaliteterna måste få större uppmärksamhet redan i ett tidigt stadium. Om markpolitiken behöver justeras för att uppnå detta är Kristdemokraterna öppna för det.

I samband med större bostadsexploateringsprojekt ska inriktningen vara att projekten ska innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning boenden för personer med funktionsnedsättningar. Majoriteten har konkretiserat detta och sagt att denna princip ska gälla för projekt med fler än 100 lägenheter. Kristdemokraterna välkomnar denna ambitionshöjning. Exploateringsnämnden ska i samverkan med övriga nämnder och bolag i staden delta aktivt i arbetet med att utveckla ytterstaden.

Nämnden ska lägga stor vikt vid att finna externa intressenter som kan bidra till en positiv utveckling. De stora investeringar som allmännyttan och vissa privata byggföretag gör i stadsdelarna runt Järva kommer förhoppningsvis leda till att fler privata byggföretag och fastighetsägare vill öka sina investeringar. Målet ska vara mer blandade stadsdelar både avseende verksamhet och upplåtelseform samt att öka stadskvaliteterna i fler delar av staden.

En övergripande Vision för City har antagits av kommunfullmäktige. Visionens övergripande mål är; attraktivare stadsmiljöer, fler bostäder och stärkt cityhandel. Visionen ska stärka stadsutvecklingsområdet den centrala staden. Exploateringsnämnden ansvarar för att leda det operativa arbetet med stadsutvecklingsområdet City. Detta arbete behöver intensifieras med tanke på det stora förändringstryck från privata fastighetsägare som finns i City. Det är viktigt att visionen konkretiseras i form av handlingsplaner. Arbetet med att få fler bostäder i City behöver också bli mer aktivt. Brunkebergstorg ska utvecklas till en levande plats i city så att uteserveringar, och kulturaktiviteter kan fylla delar av torget. Torget utvecklas som en del av det nya stadsutvecklingsområdet City.

Exploateringsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa att staden på ett tidigt stadium planerar för offentlig service, inte minst boenden för personer med funktionsnedsättning, men även förskolor, skolor, idrott och rekreation, övrig omsorg, kultur med mera i

stadsutvecklingsområdena. Utbyggnaden av förskolor och skolor innebär omfattande investeringskostnader för såväl staden som fristående aktörer. Stadens behov av skolor och förskolor ska utgå från en långsiktig planering. Planeringen ska också ta hänsyn till kommande och framtida behov av ytor för kommunteknisk infrastruktur som exempelvis återvinningscentraler och snöupplag.

Ett större invånarantal ökar trycket på stadens parker, grönområden och vattenspeglar. Därför är det viktigt att peka ut strategiskt viktiga naturområden och att hantera bebyggelse vid och på vatten varsamt.

Staden tillämpar flexibla parkeringstal. Men för att minska godtycket vill Kristdemokraterna införa mer förutsägbara parkeringstal där lägenhetens storlek och läge ska avgöra p-normen. På så sätt skapas stabila spelregler för marknaden samtidigt som byggföretag inte stimuleras till att bygga större och färre lägenheter för att på så sätt hålla nere antalet parkeringsplatser. I projekt med låga p-tal bör konceptet med bilpooler utvecklas. Inte minst borde detta vara intressant för hushåll som ännu inte vant sig vid egen bil eller för hushåll som sällan använder bil och därmed vill slippa den kostnad som en egen bil trots allt innebär. Exploateringsnämnden ska därför, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, uppmuntra bilpoolsinfrastruktur vid nya exploateringar.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Exploateringsnämnden** godkänns.

Fastighetsnämnden

Kristdemokraterna vill:

- Riva Tekniska nämndhuset och istället bygga bostäder, restauranger och butiker. Den nya byggnaden ska bli ett lyft för östra Kungsholmen och bli en förlängning av City.
- Utveckla och tillgängliggöra Brunkebergstorg med uteserveringar och kulturaktiviteter
- Att arbetet med att tillgängliggöra Stadshuset intensifieras
- Omvandla Kungsholmens brandstation till en saluhall med en torgyta framför byggnaden där serveringar kan finans och en grönyta anläggas

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Stockholms stad har behov av ändamålsenliga förvaltningsbyggnader för sin verksamhet. Nämnden ska vara en aktiv fastighetsförvaltare och verka för att god kvalitet upprätthålls i de lokaler, byggnader och anläggningar som staden behöver. Fastighetsnämnden ska tillhandahålla och utveckla ändamålsenliga lokaler för stadens verksamheter och externa hyresgäster.

De fastigheter som staden bygger för sina verksamheter ska byggas flexibelt så att de kan anpassas till olika typer av verksamhet, efter behov. Fastighetsnämnden ska delta i stadsutvecklingen i de delar där nämnden har rådighet. Fastigheterna ska vara energieffektiva med en sund inomhusmiljö samt vara fria från miljö- och hälsostörande ämnen.

Nämnden har ett viktigt uppdrag i att se till att stadens mål om att minska energianvändningen i de egna byggnaderna och anläggningarna uppfylls. Fastighetsnämnden ska förvalta och utveckla de fastigheter som staden ska äga långsiktigt.

Fastigheter med högt kulturhistoriskt värde såsom Sturehofs slott och Stockholms stadshus ska bevaras och förvaltas med hög kompetens och ambition.

Fastighetsnämnden ska som god hyresvärd leda arbetet med att säkerställa att stadens nämnder har moderna, yt- och energieffektiva lokaler.

Kommunstyrelsen utgör stadens professionella lokalstrategiska funktion.

Stadshuset ska vara tillgängligt för alla. Arbetet med att tillgänglighetsanpassa Stadshuset för personer med funktionsnedsättning ska fortgå. Därmed ger staden fler personer, såväl stockholmare som turister, möjlighet att på ett enkelt sätt besöka Stadshuset.

Fastighetsnämnden ska inom beslutad budget avsätta medel för tillgänglighetsanpassning för nämndens övriga fastighetsbestånd.

Fastigheternas underhåll ska långsiktigt hålla en god nivå för att möjliggöra en professionell förvaltning och en adekvat hyressättning. Där underhållet varit eftersatt ska detta stärkas enligt nämndens långsiktiga underhållsplan. Fastighetsnämnden och idrottsnämnden ska i sina verksamhetsplaner ta fram åtgärder för att åstadkomma en långsiktigt hållbar utveckling av lokalkostnaderna samt en effektiv förvaltning av stadens idrottsanläggningar.

Fastighetsnämnden ska fortsätta arbetet med att tillgängliggöra alla sina publika lokaler för personer med funktionsnedsättning.

Fastighetsnämnden ska arbeta med att tillgängliggöra wifi för allmänheten i sina lokaler.

Fastighetsnämnden ska fortsätta inventera sin egen mark för att möjliggöra placering av temporära studentbostäder.

Fastighetsnämnden har det samlade huvudansvaret för utvecklingen av stadens torgliv på de tre saluhallstorgen; Östermalmstorg, Hötorget och Medborgarplatsen. Där ska fastighetsnämnden, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, skapa attraktivare mötesplatser och förnya formerna för upplåtelse.

Kungsholmens brandstation ska avvecklas för att flytta till den nya sambandscentralen på Lindhagensgatan. Fastighetsnämnden som äger stationsbyggnaden bör planera för att göra om det till en levande saluhall där ytan framför huset används som grönyta och till serveringar. Övriga delar av huset som inte används till saluhall skulle kunna användas som föreningslokal.

Fastighetsnämnden äger fastigheter kring Brunkebergstorg och spelar därför en viktig roll i arbetet med att utveckla torget till en levande plats i city. Brunkebergstorg ska tillgängliggöras för stockholmarna genom att uteserveringar och kulturaktiviteter kan fylla delar av torget. Torget utvecklas som en del av det nya stadsutvecklingsområdet City.

Nämnden ska bedriva ett aktivt arbete med ekosystemtjänster på stadens fastigheter. Gröna tak och urbana odlingar är en resurs som både kan bidra till en bättre miljö i staden och medge ytterligare energibesparingar. För att säkerställa att stadens byggnader är miljömässigt hållbara ska fastighetsnämnden långsiktigt arbeta för att miljöklassa sitt bestånd i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden. Fastighetsnämnden ska även verka för att alla avtal som nytecknas eller omförhandlas sker efter mallen för gröna hyresavtal.

Fastighetsnämnden och idrottsnämnden ska tillsammans ansvara för att analys av drift och underhållskonsekvenser i samband med investeringsbeslut för nya idrottsanläggningar förbättras för att tydliggöra den långsiktiga påverkan på stadens ekonomi. Fastighetsnämnden ska i samverkan med idrottsnämnden, utbildningsnämnden och SISAB ta fram en finansieringsmodell över hur kostnaderna ska fördelas vid anläggandet av konstgräsplaner på skolgårdar. Ambitionen ska vara att få till stånd fler konstgräsplaner och mer tillgänglig idrottsyta.

Fastighetsnämnden ska kontinuerligt arbeta med att förbättra prognossäkerheten i projekt.

Fastighetsnämnden ska arbeta aktivt för att möjliggöra för entreprenörer att hitta nya näringsverksamheter vid idrottsanläggningarna, som de kan driva. Det kan gälla allt från kafé- och restaurangverksamhet till butiker och service. Fastighetsnämnden ska utveckla konceptet mobila paviljonger, temporära mindre byggnader med en tydlig arkitektonisk profil.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Fastighetsnämnden** godkänns.

Idrottsnämnden

Kristdemokraterna vill:

- att fler stockholmare, i alla åldersgrupper, ska röra på sig
- att Highvalley Skateworld, skateboardparken i Högdalen, ska byggas klart enligt ursprunglig plan
- att tillgängligheten inom idrotts- och motionslivet ska öka
- att satsningen på upprustning av stadens simhallar ska fortsätta

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, ska ett framgångsrikt samarbete inom regionen mellan offentliga och privata aktörer ha möjliggjort en omfattande utbyggnad av nya arenor för kultur och idrott i regionen. Idrottsnämnden ska inte bedriva verksamhet inom områden där det finns en fungerande marknad. Nämnden ska prioritera att nå tillräcklig beställarkompetens för att säkerställa kostnadseffektiva lösningar. Nämnden ska säkerställa att andelen upphandlad verksamhet ökar.

Idrott och motion för alla

Stadens idrottspolitiska program genomsyras av ett hälsoperspektiv och syftar till att få fler stockholmare ska bli fysiskt aktiva. Det idrottspolitiska programmet ska vara vägledande för hela nämndens verksamhet. Målet för nämnden är att fler stockholmare, i alla åldersgrupper, ska röra på sig, engagera sig i idrottsrörelsens föreningar och därmed uppnå bättre hälsa.

Goda förutsättningar för motion och friluftsliv ska gälla, både inom- och utomhus samt under alla årstider. Barns och ungas idrottande och motionerande är prioriterat i idrottsnämndens arbete. Idrottsnämnden ska samverka med andra aktörer för att nå ungdomar som idag inte idrottar, bland annat genom att fortsätta med de framgångsrika prova på-aktiviteterna för nybörjare. Tillgången till tränings- och tävlingstider vid stadens anläggningar ska ständigt optimeras. Gymnastiksalar och skolidrottsplaner måste tillgängliggöras när dessa inte används av skolan. I samverkan ska även berörda parter ta fram en finansieringsmodell för hur de kostnader som detta genererar ska fördelas. Ambitionen ska vara att få till stånd mer tillgänglig idrottsyta.

Det är viktigt att alla barn lär sig simma. Det är både en säkerhetsfråga och ett krav för att få godkänt avgångsbetyg i grundskolan. Stockholms modell med extra simundervisning för barn inför sommaren ska utvecklas.

Stockholm har ett brett och rikt föreningsliv där medlemmar erbjuds gemenskap och meningsfull fritid, vilket är av särskilt stor betydelse för barn och ungdomar. Det är viktigt att staden och den ideella sektorn samverkar. I enlighet med det idrottspolitiska programmet ska nämnden fortsätta med en särskild idrottsbonus för föreningar. Detta ska främja initiativ till och genomförande av verksamhet för nämndens prioriterade målgrupper; personer med funktionsnedsättning, flickor med utländsk bakgrund samt barn och ungdomar som idag inte idrottar. Nämndens resurser ska fördelas så att förutsättningarna för att utöva idrott är jämlika mellan flickors och pojkars, kvinnors och mäns idrottsutövande. Idrottsföreningar som får stöd av staden ska aktivt arbeta för att motverka all form av diskriminering, mobbning, kränkande behandling och kriminell verksamhet.

Badplatser

Stockholm är en stad omgiven av vatten av god kvalitet. Nämnden ska verka för att flera platser som kan vara lämpliga för badplatser utvecklas. Säkerheten på baden är viktig. Nämnden ska utreda vilka

av stadens badplatser som kan vara mest lämpliga för att göra ett försök med badvakter, gärna i samarbete med föreningslivet.

Tillgänglig idrott och fritid

Nämnden ska arbeta aktivt för att utveckla utbudet av idrotts- och fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Tillgängligheten inom idrotts- och motionslivet ska öka med målet att barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska kunna utöva idrott och besöka idrottsanläggningar under samma förutsättningar som andra. Utbudet av idrotts- och fritidsaktiviteter ska kommuniceras och anpassas till barn med funktionsnedsättning.

Utbyggnad av idrottsanläggningar

Idrottsnämnden har ansvaret för det inre underhållet av anläggningarna. Idrottsnämnden har en beställarroll gentemot fastighetsnämnden och ska tillsammans med fastighetsnämnden säkerställa aktualiteten i den femåriga underhållsplanen för stadens idrottsanläggningar. Inom idrottsnämndens ansvarsområde ligger att prioritera och planera för stadens nytillskott av idrottsanläggningar, både inom exploateringsområden och inom staden i övrigt.

Planering och prioritering ska göras ur ett driftkostnadsperspektiv samt inom den budget som kommunfullmäktige beslutat om för idrottsinvesteringar. Detta innebär att idrottsnämnden inom sin budget ska prioritera utifrån det idrottspolitiska programmets mål men även de anläggningsprojekt som planeras i exploateringsområden. Idrottsnämnden ska även planera för så kallade ersättningsinvesteringar när idrottsmark tagits i anspråk för annan användning.

Prioritering av nya anläggningar ska göras utifrån avvägningar om behov av reinvesteringar i det befintliga anläggningsbeståndet. Nämnden ska arbeta i enlighet med investeringsstrategin.

Satsningen på upprustning av stadens simhallar ska fortsätta. Fastighetsnämnden och idrottsnämnden ska tillsammans ansvara för att analys av drift- och underhållskonsekvenser i samband med investeringsbeslut förbättras för att tydliggöra den långsiktiga påverkan på stadens ekonomi.

Idrottsnämnden ska planera så att kommande års driftkostnader kan rymmas inom nämndens budget. Det är angeläget att idrottsnämnden ser över behovet av anläggningsytor, samtidigt som fastighetsnämnden ska se över anläggningarna för att vidareutveckla dem. För att hålla kostnaderna nere samt möta det växande behovet av fullstora idrottshallar ska idrottsnämnden och fastighetsnämnden fortsätta samarbetet kring enklare hallar. Enklare hallar är viktiga för att minska såväl investerings- som driftkostnader och öka flexibiliteten.

Idrottsnämnden har under 2013 fattat ett utredningsbeslut om att bygga en bandyhall. Hallen ska byggas genom prioritering inom fastställd budget för idrottsinvesteringar och vara för regionalt bruk.

Anläggningsutbudet ska variera och användandet av de befintliga anläggningarna ska öka. Idrottsnämnden ska inom budget säkerställa att de investeringar som prioriteras och planeras motsvarar det som är mest efterfrågat. Idrottsnämnden ska ägna särskild uppmärksamhet åt hur samarbetet med näringslivet och idrottsföreningarna kan bidra till fler anläggningar. Bandyhallen i Tallkrogen ska byggas. Idrottsnämnden ska fortsätta sin satsning på att utöka antalet konstgräsplaner.

Spontanidrott

Allt är inte elitidrott. Spontanidrotten har en viktig funktion i att locka främst barn och ungdomar till ökad fysisk aktivitet. Det är viktigt att stadens nämnder och bolagsstyrelser så långt det är möjligt samarbetar med varandra och med föreningslivet för att utveckla nya ytor för spontanidrott.

Uppföranden av utegym och andra liknande anläggningar ska fortsätta. Highvalley Skateworld, skateboardparken i Högdalen, ska byggas klart enligt ursprunglig plan för att kunna användas för alla discipliner och ges möjlighet att arrangera de evenemang och tävlingar som den var avsedd för.

Friluftsliv och båtsport

Idrottsnämnden är stadens kontaktyta gentemot båtklubbar och fritidsfiske. Nämnden ska tillvarata och underlätta stockholmarnas intressen av ett rörligt friluftsliv- och båtliv. I detta uppdrag ligger exempelvis att samarbeta med närliggande kommuner för att skapa lämpliga lösningar för det rörliga friluftslivet på land och till sjöss. Idrottsnämnden ska tillsammans med båtklubbarna minska problemet med miljögifter som kommer från bottenfärger och rengöring av båtar genom att uppföra spolplattor.

Energieffektiva anläggningar

Det är angeläget för både miljön och stadens långsiktiga ekonomi att energianvändningen minskar. Idrottsnämnden ska, tillsammans med fastighetsnämnden och exempelvis energicentrum, genomföra energieffektiviserande åtgärder i stadens idrottsanläggningar. I samband med upprustning och renovering av stadens anläggningar ska det samtidigt investeras i energieffektiviseringsåtgärder. Målet är att sänka energiförbrukningen, minska miljöpåverkan och förhindra kapitalförstöring. Idrottsnämnden ska arbeta för att långsiktigt sänka energianvändningen och i allt högre grad använda klimatneutrala energikällor.

Fler externa aktörer

Det är viktigt att involvera föreningarna och låta dem ta ett bredare ansvar inom ramen för Lagen om offentlig upphandling. Idrottsnämnden ska fortsätta arbetet med att överlåta driften av idrottsanläggningar till andra genom upphandling. Vid upphandling i konkurrens bör idrottsföreningar uppmuntras att lämna anbud. Föreningar som är verksamma i staden ska uppmuntras och stödjas genom utbildningsinsatser för ledare.

Tryggare vardagsmotion och idrottsliv

Idrottsnämnden ska tillsammans med fastighetsnämnden arbeta för att förbättra stockholmarnas förutsättningar för trygg vardagsmotion, bland annat genom att trygghetsanpassa motionsspår och underhålla utegym och andra platser som utsätts för slitage.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Idrottsnämnden** godkänns.

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Kristdemokraterna vill:

- Utöka utbudet och antalet platser på Kulturskolan.
- Att även små kulturscener ska få del av det statliga kulturstödet genom regional samverkan.
- Underlätta för spontanbesök på föreställningar genom en gemensam sista minuten-kassa à la London och New York.
- Att skolklasser ska kunna få se föreställningar på teatrar och andra scener som en del av undervisningen.
- Att lässatsningen för barn fortsätter.
- Att kulturnämnden aktivt arbetar med att utveckla ljusprogrammet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm en internationell storstad med ett myllrande kultur- och nöjesliv. Stockholmare ska möta ett rikt utbud av museer, konserter, teatrar och kulturyttringar som konst, film, idrott och dans.

Kultur i alla former ska ges större utrymme i fler verksamheter. Kultur kan bryta segregation och ska vara tillgängligt för alla, över hela staden. Kultur skapar gemenskap och kan vara ett sätt att nå människor med svårighet att kommunicera. Nämnden ska arbeta aktivt för att utveckla utbudet av kulturverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Samarbeten mellan exempelvis kulturskolan och föreningslivet ska stödjas och uppmuntras. Kulturlivets samarbete med näringslivet eller andra finansörer är viktigt för att få kulturen att utvecklas.

Fritt och växande kulturliv

Kulturen är viktig i den växande staden. I takt med att människor i större utsträckning flyttar eller reser till Stockholm internationaliseras staden. För att nya perspektiv ska ges större plats är ett ökat samarbete mellan nya initiativtagare, föreningar, arrangörer, producenter och etablerade institutioner och det fria kulturlivet en förutsättning. Kulturnämnden bör se över möjligheterna att stärka förutsättningarna för att samarbeten mellan dessa etableras. Kulturnämnden ska verka för att fler ska kunna ta del av den kultur som skapas i staden. För barn- och ungdomskulturen bör samarbetet med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna förstärkas.

Incitamentsstruktur för det fria kulturlivet

De fria grupperna bör öka sina egna intäkter och därmed sin självständighet och livskraft. Incitamentsstrukturen inom kultur- och integrationsstödet ska därför även fortsättningsvis vara utformad så att självständighet stöds. Kulturföretag ska inte missgynnas inom stadens stöd till kulturverksamheter.

Biblioteksverksamheter

Stadens bibliotek ska ligga där stockholmarna finns och vara öppna när de har tid att besöka dem. Ett exempel på detta är tunnelbanebiblioteken. Stockholm ska ha bibliotek som står för både bredd och spets. Biblioteken ska ta tillvara de unika resurser som finns på platsen och i omgivningen, genom samarbeten och anpassning av sitt innehåll. I det digitala informationssamhället handlar tillgänglighet inte bara om de fysiska öppettiderna utan även om användarbarhet och tillgänglighet på nätet. Det digitala biblioteket har samma kärnvärden som det fysiska, nämligen tillgång, urval och systematisering. Stadsbibliotekets arbete med att utveckla e-biblioteket ska fortsätta. Biblioteksstrukturen ska anpassas efter stadens utvecklingsplaner och vision. I ambitionen att möta

nya behov i ett växande Stockholm ingår också att kontinuerligt se över den totala biblioteksstrukturen i enlighet med den nu gällande Strukturplanen för Stockholms stadsbibliotek.

Stockholm konst och Liljevalchs konsthall

Konsten och konstnärernas roll i Stockholm stärks genom Stockholm konst. Stockholm konst ska bevaka att stadens alla bolag och förvaltningar följer enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning. Stockholm konst ska även genomföra konst- och projektsatsningar för att utveckla det befintliga stadsrummet.

I Stockholm konst och Liljevalchs konsthalls verksamhet är det viktigt med ett jämställdhetsperspektiv gällande såväl lös konst som offentliga gestaltningar. Medel finns avsatta i stadens investeringsbudget för både upprustning och utbyggnad av konsthallen för att möta både stockholmarnas förväntningar, men också dagens krav på utställningshallar.

Kultur för barn och unga

Alla förskolebarn och elever i stadens skolor ska komma i kontakt med professionell kultur. Litteratur och berättande ska ha en given plats i förskolan som källa till språkstimulans, samtal och reflektion där högläsning är ett viktigt inslag. Kristdemokraterna vill fortsätta lässatsningen, med fokus på de yngre barnen. Kulturnämnden ska i nära samarbete med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden verka för att litteratur och läsning ska bli en än mer naturlig del i barnens uppväxt. Musikskolekonceptet El Sistema ska byggas ut i syfte att öka tillgängligheten till musikundervisning bland barn i socialt utsatta områden.

Kulturskolan

Skapande i alla dess former erbjuds ungdomar med skilda bakgrunder och intressen genom att arbetet med att utveckla kulturskolan fortsätter. Kulturskolan ska erbjuda undervisning av hög kvalitet i kulturella färdigheter till Stockholms barn och ungdomar på deras fritid. Fokus bör läggas på att finna metoder för att erbjuda fler barn och unga plats i kulturskolans undervisning. Kulturskolans verksamhet ska omfamna mångkulturella miljöer och särskilt satsa på att locka barn och ungdomar i ytterstadsstadsdelar. Kristdemokraterna vill utöka antalet platser i kulturskolan, och välkomnar den nya majoritetens satsning.

Lokaler och mötesplatser

I staden finns många samlingslokaler som ska tillgängliggöras för ett bredare kulturutbud och kreativ verksamhet. Kulturnämnden ska verka för att underlätta för föreningar och andra arrangörer att hitta och boka lokaler. I det sammanhanget är skollokalerna en viktig resurs.

Museiverksamhet och kulturarv

Stadens museer är en viktig del av kulturlivet. Vi ser fram emot det renoverade Stadsmuseet som 2016 öppnar med en ny basutställning. Med de egna museerna ska staden erbjuda ett kulturutbud med utställningar, seminarier, stadsvandringar och andra aktiviteter som lockar både en smal och bred publik.

Stockholm som filmstad

Kulturnämnden ska arbeta för att utbudet av kvalitetsfilm i Stockholm är brett. Samarbetet med Stockholm Film Commission och Filmregion Stockholm-Mälardalen fortsätter.

Evenemang

Festivalen We Are Sthlm och Kulturfestivalen är exempel på mycket uppskattade evenemang. Kulturnämnden ska tillsammans med Stockholm Visitors Board AB stärka marknadsföringen av festivalerna. Kulturnämnden genomför medborgarskapsceremonin och övrigt nationaldagsfirande. Kulturnämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder verka för att utveckla och förenkla genomförandet av kulturevenemang i Stockholms stad. Det är viktigt att evenemang inte bara genomförs i innerstaden, utan att de yttre områdena också är självklara platser för detta.

Kultur som tillväxtfaktor

En växande stad kräver ett utvecklat kulturliv. Kulturverksamheter ska komplettera andra delar av stadsutvecklingen. Kulturlivets samarbete med näringslivet är en viktig del i utvecklingen av Stockholms kulturliv. När kulturlivet vill etablera verksamheter och lokaler i utvecklingsområden som till exempel Slussen, Telefonplan och inte minst gasklockeområdet behövs stödformer som möjliggör framgångsrik etablering med en framtida hög självfinansieringsgrad. Den stora befolkningsökningen och den tätare staden ger stora möjligheter till ett nytt och bredare kulturutbud även i stadsutvecklingsområdena.

Open Streets

Trafiknämnden och kulturnämnden ska tillsammans med föreningsliv och näringsliv genomföra "Open Streets" på en stor, centralt belägen gatas hela yta under sommarmånadernas alla helger och fylla den med kultur, kommers och aktiviteter. Evenemanget ska vara kostnadsfritt för besökarna.

Ljusprogram

Kristdemokraterna har varit drivande i arbetet med stadens ljusprogram. Stockholm är – särskilt vintertid – en mörk stad som behöver lysas upp. Exempel på lämpliga platser är broar och offentliga byggnader. Kristdemokraterna beklagar att den nya majoriteten helt har tagit bort ljusprogrammet. För oss är det viktigt att programmet fortsätter med full kraft, för ökad skönhet och förstärkt trygghet. Kulturnämnden ska aktivt delta i arbetet med ljusprogrammet.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Kulturnämnden** godkänns.

Kulturnämnden: stadsarkivet

Arkiven är en central resurs i stadens informationsförsörjning. Stadsarkivet arbetar för att underlätta för användarna att få tillgång till informationen i arkiven och genom det skapa en av förutsättningarna för att offentlighetsprincipen ska fungera. Tillgång till arkivinformation ger dagens och framtidens stockholmare insyn i de offentliga beslutsprocesserna och möjligheter till forskning ur historiska och andra perspektiv. Stadsarkivet ska publicera allt sitt upphovsrättsskyddade material, som staden själv är legal upphovsman till, under en licens som tillåter vidareanvändning. Stadsarkivet ska bidra i arbetet med att utveckla en strategi för hållbar informationshantering. Stadens arbete med öppna data och offentlighetsprincipens tillämpning i e-förvaltning bidrar till att stärka demokratin.

Stadsarkivet ska locka till besök och verksamheten ska bidra till stadens och verksamheternas varumärkesbyggande. Stadsarkivet ska lyfta fram stadens och dess verksamhetens historia i arbetet med varumärket Stockholm.

Tillgänglighet

Tillgängligheten till stadsarkivets material och kunskap ska öka och på bästa sätt komma stockholmarna till del. Stadsarkivet ska även upprätthålla och utveckla god tillgänglighet för människor med funktionsnedsättning. E-arkiv Stockholm är stadens gemensamma digitala arkiv. Kulturnämnden: stadsarkivet, ansvarar för och förvaltar e-arkivet. Alla verksamhetssystem ska successivt anslutas till e-arkivet. Stadsarkivet har en viktig roll som kunskapsbas om Stockholms historia för både stockholmare i allmänhet och forskare. Stadsarkivets karaktär av öppen publik institution bör förstärkas. Stadsarkivet ska vara delaktigt i Stockholms stads arbete med att tillgängliggöra offentlig information.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Stadsarkivet** godkänns.

Kyrkogårdsnämnden

Kristdemokraterna vill:

- att begravningsplatser, kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i anslutning till kyrkogårdarna är välskötta och i största möjliga mån tillgängliga för alla stockholmare
- att eftersatt underhåll av kapell, murar och kulturhistoriskt värdefulla gravar prioriteras
- att begravningsavgiften fortsatt ska vara 6,5 öre

Nämndens uppgifter

Kyrkogårdsnämnden ansvarar för förvaltningen av stadens egna och åt staden upplåtna begravningsplatser samt för frågor som rör begravningsverksamheten enligt begravningslagen.

Verksamheten är finansierad via begravningsavgiften. Begravningsavgiften år 2015 ska fortsatt vara 6,5 öre. Kristdemokraterna motsätter sig därmed att majoriteten smyghöjer skatten bakvägen genom att höja begravningsavgiften.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Nämnden ska erbjuda de besökande rofyllda, vackra och miljömässigt hållbara begravningsplatser.

För att möta en mångfald av stockholmare ska nya gravskick, exempelvis gravsättning av aska med hjälp av vatten, utredas och införas på fler av stadens begravningsplatser.

Flera begravningsplatser, däribland Skogskyrkogården, är kulturhistoriskt värdefulla och ska vårdas och värnas. Brister i underhållet av murar, byggnader och omkringliggande miljöer med mera ska åtgärdas.

Verksamheten ska fortsätta att miljöanpassas med avseende på utsläpp, drift och återvinning.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Kyrkogårdsnämnden** godkänns.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kristdemokraterna vill:

- att insamlingen av matavfall ska öka
- att historiskt förorenade områden saneras
- att giftfria och bullerfria miljöer införs i förskola och skola

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm världsledande på att utveckla, kommersialisera och tillämpa ny energi och miljöteknik. På område efter område omsätts ny miljödriven teknik och gör Stockholm till ett internationellt föredöme. Klimatfrågorna är globala och Stockholm är ledande inom området och tar stort lokalt ansvar. Genom energieffektivisering samt ökad användning av fossilbränslefria energikällor har Stockholms bidrag till växthuseffekten minskat. Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är tillsyn, miljöövervakning, information och rådgivning i stadens miljöarbete. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska också genom sin expertkompetens bidra till stadens långsiktigt hållbara utveckling.

Ett gott föredöme

Stockholm utsågs av EU-kommissionen till Europas miljöhuvudstad 2010. Utnämningen har bidragit till ett ökat intresse för Stockholms miljöarbete, där staden fungerar som inspiratör och föredöme för andra städer runt om i världen. Utnämningen har också bidragit till att stockholmarnas medvetenhet kring stadens miljöarbete och krav på en aktiv miljö och klimatpolitik har ökat. Staden prioriterar ett aktivt och målinriktat miljö- och klimatarbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en fortsatt viktig roll att bistå övriga nämnder och bolag i att uppfylla målsättningarna i Miljöprogrammet för 2012-2015. Kommunstyrelsen har det övergripande uppföljningsansvaret för miljöprogrammet, men Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ett utpekat huvudansvar för 11 av 29 delmål samt ett delat ansvar för uppföljning av ytterligare fem delmål. Stockholmarnas utsläpp av växthusgaser ska minskas till 3,0 ton CO₂ ekvivalenter till 2015 och energianvändningen i stadens egna byggnader och anläggningar ska minska med tio procent till 2015 jämfört med 2011. Huvudmålet är att Stockholm ska vara fossilbränslefritt år 2050. Stadens färdplan från 2013 ska ligga till grund för det fortsatta arbetet. I Nämnden ska vidare bistå kommunstyrelsen i implementerandet av en fossiloberoende organisation 2030.

Det är av central betydelse att arbetet med energieffektiviseringar fortsätter samt att stora ansträngningar görs för att inte huvudmannaskap, organisation eller administrativa svårigheter leder till ett sämre resultat. Nämnden utgör en viktig resurs för klimat och energieffektiviseringsarbetet i staden och ska bistå stadens bolag och nämnder i arbetet med att uppfylla målet om minskade utsläpp av växthusgaser. Stadens klimatarbete består av flera viktiga delar. Nämnden bedriver ett informationsarbete riktat till företag och medborgare. Informationsprojektet Klimatneutrala stockholmare är angeläget. Utöver detta ska Miljö- och hälsoskyddsnämnden stödja Stockholm Business Region AB med Klimatpakten. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska beakta effekter av ett förändrat klimat i sitt arbete. Energicentrum är en servicefunktion inom Miljö- och hälsoskyddsnämnden som fyller en viktig roll i att sänka stadens energikostnader och CO₂utsläpp.

Matavfall

Stockholms stad har höjt ambitionen avsevärt när det gäller matavfallsinsamling för att öka tillgången till biogas i regionen. Insamlingen ska ske genom modern optisk teknik och vara anpassad efter stadens olika förutsättningar. Staden har antagit en handlingsplan för insamling av matavfall för

biologisk behandling och ska nå det nationella målet om 50 procent år 2018. Staden har även antagit en biogasstrategi som ska fortgå.

Miljöbilar

Nämndens miljöbilsprojekt har genom åren bidragit till en miljövänligare bilpark i Stockholm. Projektet ska kontinuerligt flytta fram positionerna och följa utvecklingen noga. Implementeringen av den antagna miljöbilsstrategin ska fortgå. Nämnden ska tillsammans med trafik och renhållningsnämnden genomföra ett försök med En stor utmaning kommer de närmaste åren att ligga i att fortsätta arbetet med att få Stockholm att bli en stad där andelen elbilar växer. Nämnden ska fortsätta bistå trafik nämnden i att bygga ut laddinfrastrukturen. Staden ska också fortsätta arbetet med att successivt byta ut stadens fordonsflotta till elbilar.

I linje med miljöbilsstrategin ska nämnden inom ramen för detta arbete också samordna arbetet med att stadens nämnder och bolag där det är lämpligt ska använda sig av bilpooler som supplement till att själva äga fordon. Nämnden ska vidare tillsammans med trafiknämnden utreda och implementera ytterligare incitament för supermiljöbilar.

Inomhusmiljö

Kontrollen av inomhusmiljön i stadens fastigheter är viktig för att säkerställa en god inomhusmiljö. Brister som uppdagas i samband med uppföljningen efter luftkvalitetsmätningen ska åtgärdas. Arbetet med att hindra spridningen av skadliga ämnen är ett prioriterat område. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har på kommunfullmäktiges uppdrag tagit fram en kemikalieplan som ska implementeras. För att genomföra planen ska ett kemikaliecentrum inrättas vid Miljö- och hälsoskyddsnämnden med ett årligt anslag om 3,0 mnkr. Kemikaliecentrums uppgift ska vara att stödja och följa upp kemikaliarbetet vid stadens nämnder och bolag, vilket inbegriper såväl kartläggning och utfasning av kemikalier och gifter som konkret stöd vid formulering och uppföljning av upphandlingskrav. Kemikaliecentrum ska även ansvara för dialog och information om kemikaliefrågor med stockholmare och företag. Det inledda samarbetet med näringslivet, kallat Kemikaliepakten, som syftar till att minska utsläppen av gifter i Stockholm, ska inlemmas i detta arbete.

Utomhusmiljö

För stockholmarnas hälsa är det angeläget att uppnå en god utomhusmiljö, vilket inbegriper såväl bullerfrågor som luftkvalitet. Överskridanden av miljökvalitetsnormerna för luftkvalitet avseende PM10 och kvävedioxid ska motverkas i enlighet med stadens miljöprogram och de krav som ställs på staden i det av länsstyrelsen framtagna åtgärdsprogrammet för att klara miljökvalitetsnormerna.

Dubbdäcken utgör den enskilt viktigaste källan till partikelemissioner. Staden har tidigare infört dubbdäcksförbud på Hornsgatan vilket har minskat men inte löst problemen. Kristdemokraternas inställning är att en dubbdäcksavgift är att föredra framför ytterligare förbud i syfte att minska dubbdäcksanvändningen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska även tillsammans med trafiknämnden aktivt följa och utvärdera teknikutvecklingen avseende åtgärder för att minska partikelemissioner vid sidan av dubbdäcksminskning. Nämnden ska också delta i arbetet med att minska buller, särskilt källåtgärder.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbete med att kartlägga historiskt förorenade områden ska fortsätta. Arbetet syftar till att minska spridningen av gifter från numera nedlagda verksamheter i exempelvis parker och grönområden och kan även möjliggöra nya områden för exploatering. Detta angelägna arbete fortskrider och utökas.

Närheten till vatten medför ett mervärde för boende i befintlig och kommande vattennära bebyggelse. EU:s vattendirektiv har stor betydelse för stadens vattenvårdsarbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är samordningsansvarig för stadens vattenprogram och arbetar enligt stadens handlingsplan för att nå målet om att samtliga vattenförekomster ska uppnå god ekologisk och kemisk status senast år 2021. Nämnden ansvarar även för det samordnade arbetet enligt strategin för rening av Bällstaån. Projektet att restaurera sjön Magelungen fortskrider. Arbetet leds av exploateringsnämnden i samverkan med miljö och hälsoskyddsnämnden. Som ett led i intensifieringen av stadens vattenarbete krävs ökat deltagande i regionala vattensamarbeten då många vattendrag är regionala eller mellankommunala angelägenheter.

I syfte att säkerställa stockholmarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för Stockholms företag är tillsynsarbetet och den lagstyrda miljöövervakningen en central del i nämndens verksamhet. Myndighetsutövningen och tillsynsfrågorna ska prioriteras och utvecklas. Service och tillgänglighet gentemot stadens medborgare och företag står i fokus för verksamhetsutvecklingen. Nämnden ska särskilt säkerställa att erfarenheter och kompetensuppbyggnad som följer av projekt och programverksamhet som ligger utanför kärnuppdraget kommer stadens nämnder och styrelser till del, i form av förbättrad verksamhet, ökad effektivitet och/ eller sänkta kostnader. Nämnden ska fokusera på sina kärnuppgifter.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Miljö- och hälsoskyddsnämnden** godkänns.

Servicenämnden

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm en storstad där information, kontaktbarhet och flexibilitet prioriteras. Servicenämnden ska utvidga och vidareutveckla kontaktcenter Stockholms service så att stockholmarna och de företag som vill verka i staden får ett snabbt och professionellt bemötande, en enklare och tydligare kanal för information och lättillgänglig kvalificerad service. Kontaktcenter Stockholm är intäktsfinansierat för att tydliggöra i vilken utsträckning kontaktcenter avlastar nämnderna med ärenden. Detta innebär att Äldre direkt finansieras av stadsdelsnämnderna. Det gör det tydligt för nämnderna vad de betalar för och det finns möjlighet att påverka volymerna.

Stockholmarnas frågor och ärenden varierar under året utifrån tidpunkt och behov. För att öka kvaliteten i servicen via webben bör en central webbfunktion införas vid kontaktcenter inom servicenämnden som löpande uppdaterar webben med fokus på gemensamma kundtjänstfrågor där stora volymer finns.

Personer med funktionsnedsättning ska på ett enkelt sätt kunna kommunicera med Stockholms stad. Det är viktigt att kontaktcenter har kunskap och kompetens kring de tekniska hjälpmedel som används av personer med olika funktionsnedsättningar.

Nämnden ska arbeta vidare med att effektivisera och därmed minska kostnaderna för stadens administrativa funktioner. Finansiering och prissättning av servicenämndens tjänster ska utformas så att kostnadsmedvetenheten ökar och fortsatta effektiviseringar genomförs. Differentierad prissättning ska, i samråd med kommunstyrelsen, tillämpas och vidareutvecklas. Detta för att dels säkerställa överensstämmelse mellan prissättning och verklig kostnad, dels för att ge incitament till stadens nämnder att använda effektiva administrativa system samt minimera manuell hantering.

Servicenämnden kan även erbjuda de nämnder och styrelser som önskar andra tjänster som ansluter till nämndens grundutbud.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Servicenämnden** godkänns.

Socialnämnden

Kristdemokraterna vill:

- Utredda förutsättningarna att införa en särskild framtidsfond för att möjliggöra investeringar som förebygger utanförskap
- Utveckla och utvidga arbetet med sociala insatsgrupper. Tidiga insatser mot ungdomar med riskbeteende leder till att färre ungdomar växer upp i och hamnar i utanförskap
- Fortsätta stadens satsning på att öka skolnärvaron och förbättra skolresultaten hos elever som riskerar att hamna i utanförskap. Detta sker genom en nära samverkan mellan skola och socialtjänsten
- Utveckla LOV inom funktionshinderområdet
- Fortsätta satsningarna på föräldrastöd
- Utveckla arbetet med sociala insatsgrupper

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm världsledande i skyddet av de mänskliga rättigheterna. Staden arbetar med vetenskapliga arbetsätt för att skapa trygghet. Socialtjänst, sjukvård, polis, skola, förskola och det civila samhället arbetar tätt tillsammans för att förebygga att människor far illa och reagerar snabbt och effektivt om det ändå sker.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet är att stockholmarna upplever att de får god service och omsorg. Socialtjänstens arbete grundas på respekt för den enskilde individens önskemål och val där denne ska ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av insatsen. Stadens verksamheter ska arbeta med evidensbaserade metoder och kunskapsbaserad praktik.

Socialnämnden ska fortsatt beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

Barn och ungdom

Forskning visar att möjligheten till en god skolgång är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn. Det är särskilt viktigt att samverka mellan socialtjänst och skola uppmärksammas, genom övergripande gemensamma mål för de barn som behöver hjälp och stöd av både socialtjänst och skola. Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden vidta förebyggande insatser för barn och ungdomar för att säkerställa en god skolgång. Varje skola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten.

För barn som far illa eller riskerar att fara illa är det viktigt att det finns en bra samverkan mellan skola och sociala myndigheter. Tidiga insatser till barn och ungdomar i samarbete mellan socialtjänsten och skolan ska fortsatt stärkas. Socialnämnden får 10 miljoner kronor för att fortsätta samverka för ökad skolnärvaro och bättre skolresultat i utvalda grundskolor i ytterstaden för barn som riskerar att fara illa.

Framtidsfond

Det offentliga beslutsfattandet måste i större utsträckning präglas av ett långsiktigt tänkande. Kommunstyrelsen ska utreda förutsättningarna för att inrätta en särskild framtidsfond med fokus på barn och ungdomar. Detta skapar ett finansiellt utrymme för förebyggande insatser. Fondens medel ska användas för att stödja de barn och unga som löper störst risk att få sociala och hälsomässiga problem i framtiden. Genom tidiga åtgärder med stöd i familjer, förskola och skola minskar vi risken

för att ungdomar hoppar av skolan, blir långtidsarbetslösa, fastnar i drogmisbruk, kriminalitet eller upplever psykisk ohälsa.

Föräldrastöd

Föräldrastödsinsatser ger goda effekter. Forskning visar att den största förebyggande effekten, för att barn inte ska få problem senare i livet, nås om insatser som föräldrastödsprogram riktas till alla familjer/vårdnadshavare. Det är samtidigt viktigt med riktade insatser till enskilda familjer och gruppstödinsatser till utsatta barn respektive föräldrar som brister i sitt föräldraskap. Nämnden ska stödja och kvalitetssäkra stadsdelsnämndernas arbete med strukturerat föräldrastöd. En särskild satsning på föräldrastöd ska genomföras i de stadsdelsnämnder där det har fått begränsat genomslag. Föräldrastödet ska anpassas efter de särskilda behov olika grupper kan ha.

Familjehem

Barn och ungdomar i familjehem är en högt prioriterad målgrupp. Socialnämnden ska arbeta för rekrytering av fler familjehem samt en ökad kompetens inom familjehem och jourhem för att ta emot unga med omfattande problematik.

Placering enligt lagen om vård av unga, LVU, är den yttersta åtgärden när många andra insatser prövats och misslyckats. Det är viktigt att arbeta mer proaktivt och utveckla arbetet och analysera insatser och åtgärder för att minska antalet LVU-placeringar. Behoven av institutionsplaceringar ska minska och barn och unga ska erbjudas mesta möjliga stöd utan stora intrång i barnens och familjens livssituation.

Barn som har omhändertagits av socialtjänsten har samma rätt till en bra utbildning som alla andra barn. Omhändertagna barn ska ha en enda namngiven socialsekreterare som sköter alla kontakter med barnet. Varje barn som placeras i hem för vård och boende, HVB, ska genomgå en skolpsykologisk och pedagogisk utredning. Stockholms stad ska ställa höga krav på placerade barns skolgång och kräva att läxhjälp finns. Forskning visar att många familjehemsplacerade barn inte når skolans kunskapsmål, varför arbetet med att stödja familjehemsplacerade barns skolgång inom SkolFam fortsätter.

Stockholms stad ska inte placera barn i HVB-hem som endast erbjuder så kallad särskild undervisning. Endast hem som har avtal med en skola ska kunna komma i fråga. Rektorer måste ges möjlighet att ta del av planeringen av familjehems- eller institutionsvård i ett mycket tidigt skede. Skola och socialtjänst måste samverka med föräldrar för att i möjligaste mån kunna undanröja sekretesshinder. Kunskapen bör öka både om skolgången för såväl placerade barn som för barn som lever i skyddat boende och/eller med skyddad identitet.

Socialnämndens samverkan med näringslivet inom Advisory Board för ensamkommande flyktingbarn ska vidareutvecklas under 2015.

Barn- och ungdomsprostitution

Socialnämnden ska fördjupa arbetet mot barn- och ungdomsprostitution samt självskadebeteende.

Nämnden ska genomföra utbildningsinsatser samt fortsätta arbetet med kunskapsinhämtning inom detta område. Socialnämnden ges i uppdrag att ta fram rutiner kring hantering och bemötande av berörda barn- och ungdomar.

Insatser för kvinnofrid och mot våld i nära relationer

Arbetet mot våld i nära relationer är fortsatt prioriterat. Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna implementera stadens program för kvinnofrid och riktlinjerna i stadens verksamheter.

Stockholms stad garanterar skyddat boende för stadens utsatta kvinnor. Kvinnor som bott på skyddat boende ska vid behov erbjudas utslussningslägenheter om de inte kan återvända till sitt ordinarie boende.

Även män drabbas av våld i nära relationer. Arbetet med våld i nära relationer ska vara könsneutralt och kompetensen kring detta bör stärkas hos berörd personal.

Origo, det länsgemensamma resurscentret för hedersrelaterat våld och förtryck, ska fortsätta vara ett samlat kunskapscenter för unga.

Funktionsnedsättning

Valfrihet för personer med funktionsnedsättning ska utvecklas vidare. Brister i tillgänglighet måste kontinuerligt kartläggas och åtgärdas. Information som publiceras på stadens webbplats måste vara tillgänglig även för personer med funktionsnedsättning. Äldrenämnden och socialnämnden ska ha en helhetssyn vad gäller insatser som dagliga verksamheter och aktiviteter för äldre fyllda 65 år i bostad med särskild service LSS.

Staden ska fortsätta den regionala samverkan i syfte att öka tillgängligheten till boenden för yngre personer med demenssjukdom. Arbetet med att kompetensutveckla anställda som arbetar inom området funktionsnedsättning ska fortsätta.

Socialnämnden ska utveckla samarbetet med andra myndigheter. Arbetet som bedrivs inom ramen för Carpe och den kommungemensamma funktionen för verksamhets- och yrkesutveckling fortgår.

Staden har brist på bostäder med särskilt stöd och service. Antalet beslut som inte verkställs är alltför stort. Inom ramen för genomförandegruppens arbete ska nämnden delta i samordning och utveckling av utbyggnaden av bostäder med särskilt stöd och service.

Under 2014 har socialnämnden anordnat utbildningar för stadens råd för funktionshinderfrågor. Denna satsning fortgår under 2015.

Implementeringen av dokumentationsverktyget DUR ska fullföljas.

Stockholms stads program för stöd till anhöriga ska ligga till grund för arbetet med anhörigstöd.

Det är viktigt att ha en god kvalitet inom personlig assistans. Socialnämnden ska säkerställa kompetensen bland personliga assistenter och genomföra kompetenshöjande insatser om så behövs.

Det intressepolitiska stödet till organisationer inom funktionshinderområdet kvarstår under 2015.

Personer med funktionsnedsättning ska på ett enkelt sätt kunna kommunicera med Stockholms stad. Det är viktigt att kontaktcenter har kunskap och kompetens kring de tekniska hjälpmedel som används av personer med funktionsnedsättning. Nämnden ska av servicenämnden beställa nödvändig teknik.

Alfa ger information och vägledning om sysselsättning, studier, praktik och arbete till personer med psykisk funktionsnedsättning. Kristdemokraterna välkomnar arbetet som bedrivs inom ramen för Alfa

och beklagar att majoriteten inte vill fortsätta med denna satsning. Vi har reserverat medel för ändamålet under Arbetsmarknadsnämnden.

Socialpsykiatri

Implementering av evidensbaserade metoder inom socialpsykiatri är ett fortsatt prioriterat område. Nämnden har ett ansvar för att vidareutveckla utrednings- och uppföljningsinstrumenten och den individuella uppföljningen samt att ge stöd och insatser som leder till ökad självständighet och att målsättningarna med insatserna uppnås.

Inom socialpsykiatri finns ett gemensamt uppföljningsinstrument för uppföljningen på individnivå. Socialnämnden ansvarar fortsatt för att sammanställa uppföljningen och utveckla kunskapsbaserade arbetsätt. I ansvaret ingår också att utbildning ska ske regelbundet samt att uppföljningsinstrumentet ska utvecklas vid behov. Vidare ingår att sammanställa resultat på stadsdelsnämnds- och enhetsnivå samt säkerställa resultaten för de indikatorer som kommunfullmäktige fattat beslut om.

Socialnämndens och arbetsmarknadsnämnden ska gemensamt arbeta för att personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ska ha bättre möjligheter till ökad sysselsättning, studier och praktik. Arbetet sker inom ramen för Alfa.

Kommun och landsting måste öka samverkan för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Nämnden ska se över behovet av att satsa på fler personliga ombud för personer med psykiskt funktionsnedsättning. Det personliga ombudet kan hjälpa till med myndighetskontakter, överklaganden eller att formulera behov av vård, stöd och service.

Socialnämnden ska verka för att de som kan får arbete på den ordinarie arbetsmarknaden.

Hemlöshet

Nämnden ska samordna insatser inom hemlöshet i enlighet med stadens hemlöshetsstrategi. Såväl förebyggande arbete som minskning av akut hemlöshet är fortsatt prioriterade områden.

Tak över huvudet-garantin är en viktig del i stadens stöd till hemlösa. Denna stödverksamhet ska geografiskt spridas över staden.

Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och bostadsbolagen fortsätta att arbeta vräkningsförebyggande. I det arbetet är skuldrådgivning en viktig del. Inga barnfamiljer i Stockholm ska behöva vänta mer än en vecka på att få budget- och skuldrådgivning.

Preventiva insatser ska bland annat riktas mot barnfamiljer och personer med psykisk funktionsnedsättning. Stiftelsen Hotellhem i Stockholms roll är viktig och ska i högre utsträckning möta socialnämndens och stadsdelsnämndernas behov av genomgångsbostäder för personer som är i behov av en tillfällig bostad eller mer varaktigt boende med visst boendestöd.

Målgruppen hemlösa EU-medborgare och tredjelandsmedborgare är ökande och har lagts till i uppsökarenhetens ansvarsområde. Projektet Vinternatt ska fortgå och har utvecklats med fler platser. Projektet ska regelbundet utvärderas. Arbetet med Vinternatt ska föras i dialog med Stadsmissionen, Frälsningsarmén och andra frivilligorganisationer. Socialnämnden ska, tillsammans med frivilligverksamheterna, verka för fler dagöppna verksamheter samt fortsätta arbetet med Crossroads.

Stockholms stad ska fortsätta vara en aktiv del av dialogen på EU-nivå angående hur problemen med hemlösa EU-medborgare kan åtgärdas. Denna fråga behöver samordnas på såväl lokal, nationell som europeisk nivå.

Antalet unga hemlösa har minskat, dock kvarstår fokus på att minska hemlösheten bland unga under år 2015 genom bland annat det framgångsrika konceptet Bortorg för unga vuxna. Insatser ska genomföras för att hjälpa barn och ungdomar som helt eller periodvis bor utanför hemmet på grund av svåra problem i bland annat hemmiljön. Individuellt stöd ska riktas till de människor som ständigt återkommer till härbärgen. Tillgången på försöks- och träningslägenheter ska öka för de hemlösa som är på väg mot en egen bostad.

Boendestöd är ett viktigt verktyg för att fler ska klara av att ta över ett eget bostadskontrakt.

Projektet "Bostad först" där människor som lever i hemlöshet har möjlighet att få en lägenhet utan krav på att de först ska ha löst problem som missbruk eller skulder fortsätter och utvecklas. Antalet lägenheter inom "Bostad först" ska utökas. Det är viktigt att boendestödarna uppmuntrar de boende att påbörja rehabilitering och kontakter med beroendevården.

Missbruk

Särskilda satsningar ska genomföras på att utforma och erbjuda kvalitativ och erfarenhetsmässigt god öppenvård, som utgår från varje individs behov. Missbruksvården ska så långt som möjligt ske nära målgruppen genom decentraliserad och uppsökande verksamhet.

Allt fler personer med missbruksproblematik får diagnosen neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Nämnden ska fortsatt utveckla former för samverkan mellan socialtjänst, beroendevård och psykiatri för att forma insatser till denna målgrupp.

Nämnden ska fortsatt utveckla barn- och föräldraperspektivet i missbruks- och beroendevården.

Nämnden ska se över behovet av fler boendeformer för äldre missbrukare.

Drog- och brottsförebyggande arbete

Socialnämnden ska fortsatt bistå stadsdelsnämnderna i det proaktiva arbetet för att minska narkotikaanvändningen.

Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 48 timmar när en påverkad minderårig påträffats av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för brott.

Socialnämnden ska stödja stadsdelsnämndernas preventiva insatser samt samla och sprida kunskaper om effektiva metoder i arbetet mot droger.

Arbetet med sociala insatsgrupper är fortsatt prioriterat och fler stadsdelsnämnder förutsätts använda denna arbetsmetod. Arbetet med sociala insatsgrupper 20-29 år är prioriterat.

Staden ska vara ett föredöme när det gäller att tillhandahålla platser för ungdomstjänst.

Ungdomsjouren förstärks för att arbeta uppsökande mot unga som utsätts för människohandel och prostitution. Ungdomsjouren ska även arbeta med ungdomar under 16 år.

Ekonomiskt bistånd

Ett viktigt syfte med det utvecklingsarbete som bedrivs genom En väg in är att samtliga stadsdelsnämnder ska använda evidensbaserade instrument för bedömning både vid nybesök samt vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Arbetet med bedömningsinstrumenten ska ingå i ordinarie verksamhet.

Arbetet mot felaktiga utbetalningar ska fortsätta.

Arbetet med rehabiliterande insatser för mottagare av ekonomiskt bistånd ska utvecklas, för att få tillbaka människor i arbete och minska biståndsbehovet. Detta gäller särskilt de som långvarigt har uppburit ekonomiskt försörjningsstöd.

Socialsekreterare

Stockholms stad ska bedriva ett aktivt arbete för att motverka hög personalomsättning bland socialsekreterare. En bra introduktion för nyanställda är grundläggande och en viktig del för att behålla medarbetare. Det är viktigt att nyexaminerade inte direkt sätts på de allra tyngsta arbetsuppgifterna, utan t ex får en mentor som kan lotsa rätt in i arbetet.

Arbetsmiljön och behovet av vidareutbildning ska ses över regelbundet. Det är viktigt med en tydlighet gällande rutiner för vem socialsekreterarna ska vända sig till när ärendena blir för många och tidsbrist uppstår.

Forskning och utveckling

Socialnämnden ska fortsätta att samordna arbetet med att införa evidensbaserad praktik i det sociala arbetet inom stadens alla verksamheter. Evidensbaserade metoder är viktigt för att kunna mäta och utvärdera socialtjänstens insatser. Det är också viktigt att resultaten från forsknings- och utvecklingsprojekt sprids i stadens verksamheter.

Medarbetare inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning har fortsatt behov av kompetensutveckling på såväl bas- som specialistnivå.

Socialnämnden ska även arbeta för att samverka med andra myndigheter utvecklas.

Utveckling av e-tjänster

Stockholms stad ska fortsatt vara ledande i den tekniska utvecklingen av e-tjänster och modernisering av socialtjänsten. Genom att socialtjänsten utvecklas online kan nya grupper nås. Detta är särskilt viktigt för att komma i kontakt med unga människor.

Teknikutvecklingen av socialtjänst online är en del av E-tjänstprogrammet. Målet är uppsökande verksamhet på internet, kompetensutveckling för stadens personal och utvecklande av en gemensam portal med polisen.

Socialnämnden ska tillhandahålla e-tjänsterna BOSS (budget- och skuldrådgivning) och Ansökan om stöd och service för staden.

Uppföljning

Systematisk uppföljning av avtal är viktigt för att säkerställa kvaliteten på de insatser och bistånd som brukarna erhåller och för att säkerställa att utförarna bedriver verksamheten i enlighet med det som anges i avtalen. Ansvaret för uppföljning av LOV-avtal är delat mellan socialnämnden, i form av avtalstecknare, samt stadsdelsnämnderna, i form av köpare av tjänster/platser. Socialnämnden ska utveckla formerna för uppföljning av LOV-avtal i syfte att säkerställa att uppföljning sker på likartat sätt i stadsdelsnämnderna.

Även systematisk uppföljning av placerade barn och unga ska vara en prioriterad fråga för nämnden. Det primära syftet med uppföljningen är att se till att barnet har det bra. Uppföljningen ska säkerställa att vården är rättssäker och trygg och utgår från barnens behov, med utgångspunkt från de vård- respektive genomförandeplaner som upprättats. Uppföljningen ska också säkerställa att barnet ges

goda möjligheter till en bra skolgång. Ett annat syfte med den regelbundna uppföljningen är att få underlag till överväganden och omprövningar av vården. Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden fortsatt utveckla former för uppföljning av placerade barn och unga och säkerställa att uppföljning sker på likartat sätt i staden.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Socialnämnden** godkänns.

Stadsbyggnadsnämnden

Kristdemokraterna vill:

- Att parkeringstalet för alla lägenheter under 35 kvadratmeter som inte är studentlägenheter ska vara 0,2
- Fler arkitekttävlingar ska utlysas där hyresnivån är en avgörande faktor för utfallet
- Fler bostäder reserveras åt personer under 30 år, så kallade ungdomsbostäder
- Att stor hänsyn ska tas till arkitektonisk gestaltning
- Förnya och förbättra Sergels torg

Stockholm är en av världens vackraste storstäder med en unik kombination av storstadens puls och naturens lugn. Här finns en mångfald av attraktiva stadsmiljöer med egna identiteter. Samtidigt finns många delar av staden kvar att utveckla och i de mest centrala delarna blir man påmind över vilka ödesdiga konsekvenser politiska beslut kan leda till när det gäller skövling av stadsliv och kulturhistoriska värden. Att återskapa dessa värden är så klart omöjligt men nämnden har ändå en viktig uppgift i att skapa nya stadskvaliteter i de områden där de gått förlorade.

Stockholm är Europas snabbast växande stad per capita och väntas uppnå en miljon invånare år 2020. För att bereda plats för denna expansion ska stadsbyggnadsnämnden effektivt ta fram planer för nya bostäder. Staden ska byggas tätare och erbjuda goda stadskvaliteter. Nya funktionsblandade stadsdelar ska växa fram, med en mångfald av upplåtelseformer.

Ökat bostadsbyggande

Fler bostäder är en förutsättning för en fortsatt stark utveckling av Stockholm. Ett kraftigt bostadsbyggande är nämndens främsta prioriterade uppgift och planberedskapen ska därför stärkas ytterligare så att ambitionshöjningen för bostadsbyggandet kan nås både på kort och på lång sikt. Stadsbyggnadsnämnden ska planera för en långsiktig bostadsförsörjning med minst 140 000 nya bostäder fram till år 2030 med 2010 som basår. Det innebär att de enskilt viktigaste uppgifterna för stadsbyggnadsnämnden är detaljplane- och bygglovsarbete som syftar till fler bostäder. Stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med framför allt exploateringsnämnden skapa förutsättningar för den högre ambitionen. Tillgången till bostäder som unga och studerande har råd att efterfråga är en viktig faktor för Stockholms fortsatta tillväxt. Kristdemokraterna anser att stadsbyggnadskontoret skyndsamt ska ge bygglov åt koncepthus som tas fram i syfte att sänka hyreskostnaden. Det är dock viktigt att husen underordnar sig och inkorporeras i Promenadstaden och inte blir isolerade solitärer. Kristdemokraterna föreslår att tomträttsavgälden för hyresrätter under 35 kvadratmeter ska halveras. Parkeringstalet för alla lägenheter under 35 kvadratmeter som inte är studentlägenheter ska vara 0,2, för studentlägenheter kan p-talet vara lägre. Därutöver vill Kristdemokraterna att fler arkitekttävlingar ska utlysas där hyresnivån är en avgörande faktor för utfallet. För att till viss del komma åt problemet att unga personer av naturliga skäl inte kan ha många år i bostadskön vill vi att fler bostäder reserveras åt personer under 30 år. För att snabba på processen ska stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden i samverkan med en eller flera byggaktörer initiera och skapa förutsättningar för ett byggprojekt med små bostäder som unga har råd att efterfråga. Staden ska gentemot regeringen verka för förenklade byggregler.

Det är väsentligt att staden fortsätter att bidra med goda exempel för att visa på möjligheter att sänka byggkostnaderna. Det är också viktigt att såväl stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden som stadens bostadsbolag med flera samverkar kring utvecklingsfrågor kring planering och byggande.

Effektivitet och lönsamhet i processerna

Antalet godkända/antagna detaljplaner ska vara på en fortsatt hög nivå och arbetet med att effektivisera plan- och byggprocessen ska fortsätta. Även projekt som ligger vilande för att de omfattas av ett större programarbete där nämnden avser ta ett helhetsgrepp bör prioriteras för att säkerställa den högre ambitionen för bostadsbyggandet. Stadsbyggnadsnämnden ska möta efterfrågan på detaljplaner och programarbete genom att vidta åtgärder för att korta och effektivisera planprocessen. Samarbetet med framför allt exploateringsnämnden och trafiknämnden är avgörande för att nå målen. Samordningen med exploateringsnämnden ska öka och stadsbyggnadsnämnden ska tillsammans med denna nämnd ta fram, och i samband med tertiärreportering följa upp, relevanta nyckeltal för att säkerställa att vidtagna åtgärder leder till en ökad effektivitet i hela stadsbyggnadsprocessen. Det är bra att majoriteten vill öka takten på bostadsbyggandet och få en bättre dialog och samordning mellan berörda nämnder och förvaltningar. Detta anser vi dock kan ske inom nuvarande ram. Det är också värt att påminna om att Stockholm nu har en byggnadstakt som vi inte sett sedan 1970-talet. Det beror på både politiska beslut och på marknadsmässiga faktorer. Men det har kunnat uppnås utan nya projekt och särskilda satsningar.

Stadsutveckling enligt Promenadstaden

Utbyggnaden av staden ska ske enligt de stadsutvecklingsstrategier som fastställts i översiktsplanen. Staden ska främst växa i de utpekade stadsutvecklingsområdena i innerstadens krans, genom ett utvecklat city och i de tyngdpunkter som identifierats i ytterstaden. Arbetet med att koppla samman ytterstadens stadsdelar med varandra och med omgivande kommuner genom en tätare och mer varierad bebyggelse och förbättrade kommunikationer ska därför intensifieras. När stadsdelar växer samman, som vid Årstafältet och Hagastaden, ökar förutsättningarna för goda kommunikationer och trygga boendemiljöer.

Stockholm ska byggas enligt den klassiska stadens form med levande gatumiljöer och tydliga kvarter. Nämnden ska i den fysiska planeringen skapa förutsättningar för kommersiella lokaler i bottenplan, utveckling av högre utbildning och forskning samt för att öka antalet arbetsplatser i nya utvecklingsområden. Arkitekturen måste bli mer varierad och möta medborgarnas preferenser. Även på detta område kan den klassiska staden tjäna som föredöme. Variation i färg, höjd och form är eftersträvänsvärt liksom brutna tak. Allt för att undvika monotona och sterila miljöer. Arkitektoniska kvaliteter måste säkerställas tidigt i processen och medborgare bör i högre utsträckning få säga sitt vad det gäller gestaltungsfrågor.

För att Stockholm ska vara en attraktiv plats även under de långa vintermånaderna ska staden, tillsammans med privata aktörer, lysa upp stadsrummet under den mörka årstiden med hjälp av det nya ljusprogram som trafik- och renhållningsnämnden har tagit fram under 2013. Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder och styrelser samt andra fastighetsägare och intressenter, möjliggöra upplysning och ljuskonst på broar, öppna platser, parker och fastigheter i staden.

Byggande i goda befintliga kollektivtrafiklägen samt lägen där planering av nya kollektivtrafikförbindelser och vägar pågår ska prioriteras. Goda cykelmöjligheter och bra cykelparkeringar ska integreras i planeringen. Höga cykeltal och generöst med cykelparkeringar ska vara en självklarhet när nya bostäder byggs.

Stadsbyggnadsnämnden ska inta en positiv och underlättande hållning till att förtäta innerstaden. Genom att ytterligare förtäta innerstaden kan vi skapa många nya bostäder i högt eftertraktade centrala lägen. Staden tillämpar flexibla parkeringstal. Men för att minska godtycket vill Kristdemokraterna införa mer förutsägbara parkeringstal där lägenhetens storlek och läge ska avgöra p-normen. På så sätt

skapas stabila spelregler för marknaden samtidigt som byggföretag inte stimuleras till att bygga större och färre lägenheter för att på så sätt hålla nere antalet parkeringsplatser. I projekt med låga p-tal bör konceptet med bilpooler utvecklas. Inte minst borde detta vara intressant för hushåll som ännu inte vant sig vid egen bil eller för hushåll som sällan använder bil och därmed vill slippa den kostnad som en egen bil innebär. Exploateringsnämnden ska därför, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, uppmuntra bilpoolsinfrastruktur vid nya exploateringar.

Stadsbyggnadsnämnden ska utveckla Stockholms blå och gröna värden. I detta ingår att planera för hur Stockholm ska utvecklas som stad på vattnet med bad, kajliv, boende samt kollektiv- och andra transporter. Stadens parker ska utvecklas med nya metoder för planering av grönområden. Nya parker ska anläggas som en naturlig del av stadsutvecklingsområden. Befintliga parkers stora värde tillsammans med andra rekreationsytor ska bevaras. Parkers och grönområdets kvalitet kan dock inte bara mätas i yta utan också i innehåll och planering. Att exploatera en del av ett grönområde kan skapa mervärden och ökad trygghet i en annan del. Fler lekparker ska utvecklas och göras tillgängliga för barn med funktionsnedsättning. För att möjliggöra fler bostäder även i bullerutsatta miljöer är det viktigt att stadens antagna riktlinjer om industribuller genomförs.

Drottninggatan

Södra delen av Drottninggatan fungerar inte idag som den skulle kunna göra. Norra delen av samma gata, norr om Kulturhuset, har utvecklats till en gata som sprudlar av folkliv med ett varierat utbud av butiker. Men söder om Kulturhuset dominerar souvenirbutiker och departementsbyggnader. Staden bör i samarbete med Statens fastighetsverk påbörja en förnyelse av Drottninggatans södra del ner till Helgeandsholmen i syfte att få en fräschare miljö, en större variation av serviceutbudet samt fler publika bottenvåningar vända mot Drottninggatan.

Sergels Torg

Sergels torg är Stockholms mest centrala plats men knappast dess mest gästvänliga. Trafikkontoret bör på allvar initiera ett arbete för att göra miljön på och kring Sergels torg och Plattan tryggare och med gästvänlig. Det kan vara alltifrån fler mötesplatser, ommålningar och planteringar till ökad polisär närvaro. Oavsett vad man landar i måste politiken ta en tydligare ledning kring arbetet att förnya och förbättra Sergels torg.

Bostadsbyggande i dialog med stockholmarna

City ska bli en levande stadsdel med folkliv dygnet runt. Särskild vikt ska läggas på att omvandla befintliga kontorslokaler till bostäder och hotell. Proportionerna mellan kontorsyta

och boendeyta i området ska förändras, till boendeytans fördel. I så hög utsträckning som möjligt ska nya detaljplaner innehålla bostäder. Därför är det prioriterat att nämnden intensifierar arbetet med programarbete för stadsutvecklingsområdet City, inte minst mot bakgrund av det höga förändringstryck som finns i City från privata fastighetsägare

Nämnden ska i den fysiska planeringen skapa förutsättningar för utveckling av högre utbildning och forskning samt för att öka antalet arbetsplatser och kommersiella lokaler i nya utvecklingsområden i ytterstaden. Nämnden har en viktig roll i utvecklandet av fler stadsdelar med miljöprofil. Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt trafiknämnden får i uppdrag att skapa fler cykelparkeringar i Stockholm. Detta är särskilt angeläget i kollektivtrafiknära lägen.

Vid nybyggnation ska det planeras för ett ökat cyklande och behov av cykelparkering.

Detta är särskilt angeläget vid omvandlingen av området runt Stockholms centralstation.

Planerandet och framväxandet av Söderstaden är en av Stockholms stora stadsutvecklingsprojekt. Stadsbyggnadsnämnden tillsammans med exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden ska säkerställa att Söderstaden utvecklas till en stadsdel med mycket god kollektivtrafiktillgång där det är naturligt att välja andra färdmedel än bil. Det framtida handelsområdet ska präglas av modern mobilitet och köp med hemleveranser. Slakthusområdet ska utvecklas med hänsyn till stadsdelens kulturhistoriska värden och med respekt för de enskilda blåklassade byggnader som finns på platsen. Arkitekturen ska hämta sin inspiration från den tiden då Slakthusområdet grundades.

Stadsbyggnadsnämnden ska förbättra förutsättningarna för nyföretagande genom att lokaler för småföretagande planeras in vid ny- och tillbyggnation av stadsdelar, inte minst i gatuplan.

Stadsbyggnadsnämnden ska i samverkan med övriga nämnder och bolag i staden delta i arbetet med att utveckla ytterstaden.

Tillväxten och befolkningsökningen ger unika möjligheter att utveckla hela Stockholm och ge mer kultur, service och stadskvaliteter till ytterstaden. Utvecklingsarbetet ska ske i dialog med de boende.

Vid planering av nya stadsdelar måste hänsyn tas till stockholmarnas behov.

Antalet barn i förskole- och grundskoleålder ökar. Detta ställer höga krav på utbyggnad av förskolor och skolor.

Stadens behov av skolor och förskolor ska utgå från en långsiktig planering. Stadsbyggnadsnämnden ska redan i planeringsprocessens tidiga skeden utveckla samverkan med framförallt utbildningsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, exploateringsnämnden och SISAB för att säkra tillgången på platser i förskolor och skolor. Befolkningsökningen innebär dock inte bara fler barn utan också fler äldre och personer med funktionsnedsättningar som är i behov av anpassat boende. I samband med större bostadsexploateringsprojekt ska inriktningen vara att projekten ska innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende med prioriterad inriktning boenden för personer med funktionsnedsättningar. Majoriteten har konkretiserat detta och sagt att denna princip ska gälla för projekt med fler än 100 lägenheter. Kristdemokraterna välkomnar denna ambitionshöjning.

Bättre service och utvecklad organisation

Stadsbyggnadsnämnden ska under kommande år prioritera utveckling av bygglovverksamheten, utifrån såväl service som effektivitet. Nämnden ska i bygglovsärenden ha en problemlösande attityd och såväl utfästa som lagstadgade tider ska hållas. Genom ökad rådgivning och proaktivt informationsarbete ska bygglovstjänsten till stockholmarna öka. Den inventering som påbörjats gällande tillfälliga bygglov som går ut och inte kan förlängas, särskilt avseende skolor och förskolor, ska slutföras. Stadsbyggnadsnämnden ska arbeta proaktivt för att nödvändiga åtgärder ska kunna vidtas i god tid. Samverkan med berörda ska ske. Nämnden ska lägga nödvändiga resurser på arbetet med att handlägga anmälningar om enkelt avhjälpna hinder.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för Stadsbyggnadsnämnden godkänns.

Trafiknämnden

Kristdemokraterna vill:

- Att Förbifart Stockholm och Slussen byggs snarast möjligt
- Bromma Flygplats finns kvar som citynära flygplats
- Att varutransporterna i innerstaden samordnas och minskar i omfattning
- Planera för en hållplats i Hjorthagen i samband med Spårväg Citys utbyggnad mot Ropsten
- Vitmåla viadukter i Stockholm
- Fortsätta med stadens ljusprogram i oförminskad styrka

Den växande staden

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, har Stockholm-Mälarenregionen ett välfungerande transportsystem med minimal klimatpåverkan, som gör att människor snabbt och enkelt kan röra sig i hela regionen. Den växande staden ställer höga krav på planering av infrastruktur för att få ett väl fungerande trafiksystem. Näringsliv och stockholmare behöver transporter som är pålitliga, förutsägbara, trygga och säkra.

Fram till 2030 ska det byggas 140 000 nya bostäder och därför krävs ett tydligt infrastrukturperspektiv i planeringen av var dessa nya bostäder ska byggas. Inriktningen är att nya bostäder i huvudsak ska byggas i goda befintliga kollektivtrafiklägen, i lägen där nya spår och vägar planeras samt i lägen som möjliggör gång och cyklande som ett pendlingsalternativ. Det skapar goda förutsättningar för att nå framkomlighetsmålen på sikt. Nämnden ska arbeta utifrån investeringsstrategin.

Det är viktigt att se stadens trafiksystem som en helhet i den strategiska trafikplaneringen, både vad gäller olika trafikslag och utifrån att staden är en del i hela regionens trafiksystem. Förutsättningar och utveckling i en del av regionen påverkar ofta andra delar i den regionala infrastrukturen. Utifrån satsningen i översiktsplanen på attraktiva tyngdpunkter, är det viktigt att utbyggnad av kollektivtrafik och kommunikationsstråk mellan dessa sker samordnat med planering av ny bebyggelse för att skapa attraktiva och sammanhängande stadsmiljöer. Samarbetet med trafiknämnden i Stockholms läns landsting, Trafikverket och övriga aktörer i regionen inom infrastrukturuområdet ska fördjupas ytterligare.

Ett effektivt transportsystem med god framkomlighet och tillgänglighet är viktigt i arbetet för en minskad miljöbelastning. Fungerande godstransporter är en förutsättning för en levande stad med konsumtion, handel och nöjen. Inom ramen för stadens framkomlighetsstrategi pågår ett arbete med en gods- och leveransstrategi för att säkra varu- och materialflöden. Det arbetet måste fortgå med oförminskad styrka. Volymen av varutransporter i innerstan måste minska för att skapa en bättre trafiksituation och en god livsmiljö.

Befolkningsökningen leder till en trängselproblematik som får samhällsekonomiska konsekvenser. För att lösa dessa problem sker stora investeringar i ny infrastruktur, såväl i spårbunden som i vägburen trafik.

Alliansen har efter många års utredande beslutat om nio nya tunnelbanestationer i tre riktningar, mot Nacka, Barkarby och Arenastaden i Solna. Utöver dessa har vi beslutat om en kraftig förlängning av tvärbanan norrut. Vi utgår ifrån att dessa överenskommelser gäller även med den nya majoriteten. Kristdemokraterna är positiva till en fortsatt utbyggnad av tunnelbana och annan spårbunden trafik, som till exempel Spårväg Syd mellan Flemingsberg och Älvsjö, och en förlängning av tunnelbanan

mellan Hagsätra och Älvsjö. Vi ser fram emot den fortsatta processen kring detta i Stockholms Läns Landsting.

Norra Djurgårdsstaden är dåligt försedd med kollektiva transportmedel vilket är ett stort misstag då stadsdelen är en miljöstadsdel med låga parkeringstal. Därför bör Spårväg City som ska byggas ut mot Ropsten få en eller flera hållplatser i Hjorthagen. Det skulle stärka stadsdelens miljöprofil ytterligare samt underlätta för boende, arbetande och besökare i stadsdelen.

Det är angeläget att Förbifarten och nya Slussen byggs snarast möjligt. Kristdemokraterna beklagar att majoriteten har olika uppfattningar inom och mellan partierna i dessa frågor. Näringslivet behöver tydliga spelregler. Det är nonchalant och direkt oansvarigt att försöka lösa framtida, helt avgörande infrastruktursatsningar, genom medvetet fluffiga kompromisser som öppnar upp för olika tolkningar och besked. Det faktum att Förbifarten nu försenas kommer enligt beräkningar att kosta skattebetalarna cirka 700 miljoner kronor.

Det är avgörande för Stockholms utveckling att Bromma flygplats är kvar. Enligt en undersökning hotas 24 000 jobb hotas om flygplatsen läggs ner. Swedavia har ett avtal om Bromma som löper till 2038. Det borde vara en självklarhet att Stockholms stad håller ingångna avtal.

Trafiknämnden ska följa samtliga stora utvecklings- och exploateringsprojekt, med start i tidigt skede, för att garantera att framkomlighetsfrågorna sätts i sitt sammanhang och inte försummas. Av samma skäl är det också angeläget att nämnden deltar i ett tidigt skede även i mindre utvecklings- och exploateringsprojekt som berör platser med större flöden av cykel-, gång-, kollektiv- eller biltrafik.

De nya bostäder som planeras kräver insatser i både ny och gammal infrastruktur. Det kräver i sin tur god trafikplanering och ett nära samarbete mellan trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Staden ska, så långt det är möjligt, uppnå full kostnadstäckning för nedlagt arbete i stora infrastrukturprojekt.

Säkerhet

En tätare stad med nya stora bostadsområden, vägbyggen, reparationsarbeten och en järnvägstunnel genom hela city stärker Stockholms konkurrenskraft men innebär också risker. Trafiknämnden ska arbeta aktivt med att förebygga trafikolyckor och skapa säkrare trafikmiljöer. Särskild vikt ska läggas vid trafiksäkerheten vid skolor, förskolor, tungt belastade och olycksdrabbade gång- och cykelstråk och andra miljöer med många utsatta trafikanter. Nämnden ska ta fram en plan för säkrare skolvägar.

Stadens framkomlighetsstrategi

Staden arbetar aktivt för att öka framkomligheten. Arbetet med att få bort hinder och att underlätta trafikflöden ska fortsätta. Stadens framkomlighetsstrategi ska ligga till grund för arbetets inriktning. Det grundläggande budskapet i strategin är att kapacitetsstarka färdmedel måste prioriteras för att fler människor och mer gods ska kunna förflyttas effektivt. Det innebär att den andel av förflyttningar som görs med bil måste minska.

Fler måste välja att gå, cykla och åka kollektivt. För att nå dit behöver gatumiljön stegvis anpassas för gång-, cykel- och kollektivtrafikens förutsättningar. Exploateringsnämnden ska, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, uppmuntra bilpoolsinfrastruktur vid nya exploateringar. Genom att styra mot dessa mål stärks trafiksystemets hållbarhet på längre sikt.

Det är inte acceptabelt att samma gator grävs upp flera gånger av olika aktörer. Trafiknämnden har ett ansvar att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i staden samt Trafikverket, trafiknämnden i Stockholms läns landsting och andra aktörer för att främja framkomligheten.

För att stärka kollektivtrafikresandet samt säkerställa en långsiktigt hög bostadsutbyggnad i staden behövs en förstärkning av kapacitetsstark spårbunden kollektivtrafik. Nämnden ska även, tillsammans med huvudmannen för kollektivtrafiken, skapa förutsättningar för ett försök med Bus Rapid Transit (BRT) på en lämplig sträcka. Som ett led i förverkligandet av framkomlighetsstrategin ska stornätsstrategin fortgå.

Trafiknämnden ska, utifrån sitt ansvarsområde, verka för att båttrafiken på Stockholms inre vatten ökar. I detta arbete är nya Slussen en naturlig knutpunkt för framtidens båtpendling.

Cykelplanen ska vara vägledande för främjandet av cykeltrafikens förutsättningar. Det innebär åtgärder för att skapa ett väl fungerande och utbyggt pendlingsnät för cyklister samt trafiksäkerhets- och framkomlighetsåtgärder i korsningspunkter, fler cykelparkeringar och cykelvägvisningar. Trafiknämnden ska öka ambitionen när det gäller utbyggnaden av cykelparkeringar runt om i staden. Cykelparkeringar är särskilt angeläget i kollektivtrafiknära lägen. När ny cykelinfrastruktur byggs på ett genomtänkt och strukturerat sätt förbättrar det även framkomligheten för övrig trafik i Stockholm.

Trafiknämnden ska ansvara för att fler och tydligare skyltar i syfte att öka orienterbarheten sätts upp, såväl inom kommunen som i stråken mot omkringliggande kommuner. Successivt bör också nedräkningsvisare installeras på trafikljusen längs cykelvägarna.

Lånecykelsystemet bidrar till Stockholm som cykelstad och ska byggas ut.

En viktig säkerhetsaspekt för cyklingen i Stockholm är att förbättra sopning och snöröjning av cykelbanor och detta ska beaktas i entreprenadupphandlingar. Arbetet med ny teknik ska fortsätta och trafiknämnden uppmanas att fortsätta hitta nya effektiva lösningar även för snöröjning av prioriterade cykelstråk i innerstaden. Trafiknämnden ska aktivt arbeta för framkomlighet på stadens cykelbanor och snabbt vidta åtgärder när dessa blockeras av felparkerade bilar eller andra hinder. Nämnden ska fortsätta verka för och intensifiera arbetet med att fler pumpstationer för cyklar uppförs på strategiska platser i staden.

Open Street ska fortsätta att arrangeras under sommaren. I syfte att underlätta stockholmarnas deltagande ska inte evenemanget beläggas med några avgifter från stadens sida.

Under föregående mandatperiod initierade Kristdemokraterna en satsning på att vitmåla utvalda viadukter i syfte att skapa ljusare och tryggare stadsmiljöer. Denna satsning har påbörjats men är långt ifrån klar. Den miljon som avsatts för ändamålet är dessutom alltför liten. Vi föreslår därför att ytterligare fem miljoner kronor satsas för detta ändamål.

För att Stockholm ska vara en attraktiv plats även under de långa vintermånaderna ska staden, tillsammans med privata aktörer, lysa upp stadsrummet under den mörka årstiden med hjälp av det nya ljusprogram som trafiknämnden har tagit fram. Trafiknämnden ska i samarbete med berörda nämnder och styrelser samt andra fastighetsägare och intressenter, delta i och möjliggöra upplysning och ljuskonst på broar, öppna platser, parker och fastigheter i staden. Det är olyckligt att den nya majoriteten väljer att stoppa Alliansens satsning på ljusprogrammet.

Insatser för att underlätta arbetspendlingen ska genomföras. Kontrollen av arbeten ute på plats ska förbättras och en satsning på ytterligare målning av cykelboxar, övergångsställen och lastzoner ska göras för att förbättra trafiksäkerheten. Trafiknämnden ska i sitt arbete beakta effekter av ett förändrat klimat.

Ett växande Stockholm innebär också fler gator, parker och anläggningar för staden att förvalta, vilket medför ökade drift- och underhållskostnader. Det är angeläget att trafiknämnden är med i planeringen av nya områden för att säkerställa att lösningar väljs ur ett driftekonomiskt perspektiv. I flera fall kan detta ökade behov ha sin grund i ett eftersatt underhåll under anläggningarnas livslängd. Det är därför angeläget att vid nyinvesteringar och reinvesteringar upprätta noggranna drift- och underhållsplaner för anläggningen för att säkerställa en optimal förväntad livslängd. Det är också viktigt att säkerställa att underhållsåtgärder utifrån dessa genomförs.

Stockholm som en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad

Stockholm ska vara tillgänglig för alla. I planeringen av stadens utveckling ska stockholmarnas behov beaktas oavsett om de behöver ta bilen, vill gå, ta cykeln, åka kollektivt, har funktionsnedsättning eller vill komma fram med en barnvagn. Trafikkontoret ska genomföra en översyn av kontrastmarkeringen av trappor i staden och åtgärda eventuella brister.

Laddinfrastruktur

Staden ska arbeta aktivt för att till skapa fler platser för snabbladdning och normalladdning av elbilar. Fler nya platser för laddning, både i inner- och ytterstaden, ska uppföras på lättåtkomliga och för elbilsanvändarna funktionella platser i staden. För att åstadkomma detta ska staden samarbeta aktivt med såväl de egna bostads- och fastighetsbolagen och Stockholm Parkering som externa aktörer såsom privata fastighetsägare, taxibranschen, bilpooler, handeln, drivmedelsförsäljare och energibranschen. Nämnden ska, inom ramen för den nämndövergripande miljöbilsstrategin, bevaka att systemen för laddning och betalning blir så öppna och användarvänliga som möjligt.

Arbetet med att förnya och utveckla ytterstaden genom Söderortsvisionen, Järvalytet och visionen för Hässelby-Vällingby har hög prioritet. För söderort behöver nya arbetsplatser tillkomma och tvärförbindelserna förbättras. Spårväg Syd är en viktig del i utvecklingen av Älvsjö, Fruängen och Skärholmen men även bussförbindelserna behöver utvecklas.

Ett livligt gaturum och ett stort utbud av mat och upplevelser är en central del av en attraktiv citykärna. Food trucks har blivit ett uppskattat inslag i gatubilden, och staden ska ha en inbjudande och positiv attityd till dessa.

Ett kännetecken för Stockholm är att det är en ren och vacker stad. Det varumärket vill Kristdemokraterna stärka ytterligare. Vid sidan av det personliga ansvar vi alla stockholmare måste ta krävs ytterligare resurser för renhållningen och förfinandet av den offentliga miljön. Kristdemokraterna avvisar bestämt den nya majoritetens förslag att minska budgeten för att hålla staden ren med 41 miljoner. Ett viktigt led i arbetet för en ren och vacker stad är att klotterförekomsten minimeras. Av den anledningen avvisar Kristdemokraterna också majoritetens reviderade klotterpolicy. Stadens städgarantier, som innebär att städning, tömning av papperskorgar och klottersanering ska åtgärdas inom 24 timmar efter anmälan, ska förbättras.

Information om stadens städgaranti ska finnas tillgänglig i anslutning till publika platser som torg, parker och grönytor.

På Kristdemokraternas initiativ kan man nu enkelt rapportera nedskräpning, fulla papperskorgar och göra felanmälningar via appen Tyck Till. Det är angeläget att involvera externa parter i arbetet för en ren och vacker stad. Satsningen med Stockholmsvärdar ska fortgå.

Sommarpraktikplatser för unga skapar fler vägar till jobb för unga och en renare stad.

Träd och grönplanteringar är viktiga inslag i stadsmiljön. Trafiknämnden ska planera och genomföra nyplanteringar av träd i gatuutrymmen, parker och spridningskorridorer.

För att säkerställa en god framkomlighet under vinterhalvåret ska trafiknämnden intensifiera arbetet med att följa upp hur snöröjningen efterlevs i hela staden. Särskilt fokus ska läggas på snöröjning av gång- och cykelbanor. Arbetet med att hitta fler etableringsplatser för snö i staden ska intensifieras och det ska finnas en beredskapsplan även för mycket stora snömängder. Nämnden ska ha en god kommunikation med såväl respektive stadsdelsnämnd som med medborgarna kring var dessa platser är belägna.

Nämnden ska följa utvecklingen och arbeta fram fler nya redskap för minskad dubbdäcksanvändning. Nämnden ska bidra till att åtgärderna som anges i det av Länsstyrelsen framtagna åtgärdsprogrammet för att klara miljö kvalitetsnormerna genomförs. Trafiknämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden aktivt följa och utvärdera teknikutvecklingen avseende åtgärder för att minska partikelemissionerna vid sidan av dubbdäcksminskningen, samt arbeta vidare med bullerdämpande åtgärder.

Kristdemokraternas inställning är att en dubbdäcksavgift är att föredra framför ytterligare förbud i syfte att minska dubbdäcksanvändningen.

Trafiknämnden ska arbeta proaktivt med information. Genom att kommunicera att Stockholm är en växande storstad kan en större förståelse för de arbeten som genomförs skapas. Nämnden ska informera trafikanterna om det aktuella trafikläget samt informera om alternativa färdvägar. Inom ramen för detta arbete bör *trafiken.nu* och dess trafikstyrande information uppgraderas.

De riktlinjer för idéburen stadsförbättring som kommunstyrelsen har tagit fram skall fortsätta att implementeras. Målet är att använda stadsrummet mer genom att staden öppnar upp förbisedda delar av den gemensamma stadsmiljön och fastigheter för utvecklingsprojekt i begränsad skala. Idéburen stadsförbättring innebär att förslag kommer fram från nämnder och styrelser i dialog med stockholmarna. Det betyder att stockholmarna ges en möjlighet att påverka sin egen närmiljö.

Nämnden ska intensifiera arbetet med att åtgärda kvarstående enkelt avhjälpna hinder.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Trafiknämnden** godkänns.

Utbildningsnämnden

Kristdemokraterna vill:

- Minska lärarnas administration
- Ha fler karriärtjänster och högre lön för skickliga lärare
- Inför en nolltolerans mot mobbning, trakasserier och skadegörelser
- Ha sommarskola för elever som inte uppnått målen för sin årskurs
- Möjliggöra för gymnasieelever att läsa högskolekurser
- Införa en elevhälsogaranti som ger elever rätt att få kontakt med elevhälsan inom 24 timmar från det att hjälp har sökts
- Införa uppförandekoder där det tydligt framgår vilka åtgärder som vidtas då en elev bryter mot de ordningsregler som finns på skolan

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – Ett Stockholm i världsklass, är Mälardalen en av världens ledande kunskapsregioner. Kunskap, bildning och stimulerande studiemiljöer präglar stadens grund- och gymnasieskolor. Alla barn och ungdomar ges möjlighet att växa och utvecklas. Kulturell och språklig kompetens tas till vara och är en medveten strategi för att lyfta Stockholm till en världsledande kunskapsregion.

Skola för kunskap

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv till den uppväxande generationen. Människor växer med kunskaper. Utbildning ger individen möjlighet att öppna nya dörrar och se nya perspektiv. Bildning ger människor makt att forma sina egna liv. Skolan ska ha ett väl utvecklat värdegrundsarbete. Tolerans, förståelse för olikhet och respekt för andra ska prägla skolans vardag. Skolan är inte värdenneutral, utan tar tydlig ställning för grundläggande värderingar som alla människors lika och okränkbara värde, generositet, jämställdhet mellan könen och solidaritet för utsatta. Dessa värden ska genomsyra skolans hela verksamhet.

Skolan ska fostra, men inte överta hemmets ansvar. Vårt kulturarv erbjuder verktyg att förstå, ifrågasätta, påverka och se på samhället ur nya perspektiv. En god förankring i den egna kulturen gör det också lättare för människor att med öppet sinne möta människor från andra kulturer.

Stockholms skolor ger varje elev en god grund för fortsatta studier och yrkesliv. Samverkan med näringslivet, universitet, högskolor, föreningslivet, kulturlivet och andra samhällsaktörer måste stärkas. Entreprenörskap, internationellt utbyte och ett brett utbud av språkstudier är en naturlig del av stadens utbildningsutbud. Den breda satsningen på matematik, teknik och naturvetenskap fortsätter inom grund- och gymnasieskolan. Spetsklasser i grund- och gymnasieskola ska erbjuda utmaningar för elever med hög fallenhet för studier.

Stockholms stad ska arbeta aktivt med att stärka Stockholm som universitetsstad och stärka Stockholmsregionens attraktionskraft för forskningsintensiva företag. Samverkan mellan skola och högre utbildning är av stor vikt för att öka Stockholms konkurrenskraft. Elever i gymnasieskolan ska kunna läsa enskilda kurser på universitetsnivå om så önskas i syfte att stimulera elever med fallenhet för specifika ämnen.

Vår framtida välfärd är till stora delar beroende av att Stockholmsregionen kan hävda sig internationellt inom såväl varu- som tjänsteproduktion och teknikutveckling med utvecklad import och

export. Att stimulera ett bra utbildningsutbud som svarar mot näringslivets behov är viktigt, både för företagandet i Stockholm och för de unga stockholmarna som ska etablera sig på arbetsmarknaden.

Stadens skolor ska bedriva en undervisning som ger hög kunskapsutveckling för alla elever. För detta krävs tydliga kunskapskrav, höga förväntningar på både elever och föräldrar samt att elever med särskilda behov upptäcks i god tid och att insatser sätts in så fort som möjligt.

Forskning visar att viktiga framgångsfaktorer är tydligt fokus på kunskap, engagerade lärare, studiero och tät föräldrasamverkan. Viktigt för elevernas kunskapsutveckling är elevernas tro på sin egen förmåga, motivation och lust att lära. Detta måste skolorna utveckla och det finns goda exempel i staden att lära av. Skolan måste arbeta med kontinuerlig återkoppling mellan elev och lärare.

IT som används på ett genomtänkt sätt gör skillnad i skolan. De moderna digitala verktygen har skapat nya förutsättningar för lärande och administration. IT är därför en viktig drivkraft i utvecklingen av undervisningen i dagens och framtidens skola och skapar bra möjligheter för samarbete och kommunikation mellan elever, lärare och föräldrar. Skolan har ett viktigt uppdrag att lära eleverna att använda IT som en resurs. I Stockholms skolor ska det finnas en infrastruktur som möjliggör trådlös anslutning för olika digitala enheter.

Alla elever har rätt till det stöd som krävs för att nå kunskapskraven. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som skolan bedömer ha svårigheter att nå upp till målen. Skolornas arbete med att formulera mål och åtgärdsprogram för enskilda elever är centralt för detta. Det är rektors ansvar att varje elev får det stöd som krävs. Stockholms stad ska aktivt arbeta för att öka andelen speciallärare och specialpedagoger. Elever som riskerar att inte uppnå målen ska få extra undervisningstid i form av sommarskola, helgskola eller läxhjälp.

Det är viktigt att föräldrarna får kontinuerlig information om sina barns skolgång men också handledning i hur de som föräldrar kan stötta barnens skolgång.

Stockholms skolor ska ge likvärdiga förutsättningar till varje elev. Utbildningsnämnden ska fortsätta arbetet med att identifiera skolor med problem och utveckla verksamheten i syfte att höja resultaten. Arbetet ska ske med utgångspunkt i forskning och med de goda exempel som finns i staden stödda rektorer och lärare i kunskapsuppdraget. Effekterna av genomförda insatser ska följas noga.

De nyanlända elever som kommer till Sverige i de sena skolåren behöver många gånger extra stöd för att nå kunskapskraven. Varje enskild elevs kunskaper och behov av särskilda insatser ska skyndsamt identifieras och en planering för skolgång efter elevens behov ska göras. Det är viktigt att samverka mellan ordinarie skolverksamhet, modersmålsundervisning och studiehandledning förbättras för dessa elever. Staden ska verka för att fler introduktionsgrupper/förberedelseklasser startar på fler skolor över hela staden. En nyanländ elev bör dock så tidigt som det är möjligt delta i den ordinarie undervisningen. Den elev som är nyanländ till Sverige ska mötas av höga förväntningar och en undervisning som är anpassad till elevens förkunskaper. Introduktionsprogrammen ska utvecklas. De erbjuder såväl preparandkurser inför nationella program samt mer yrkesinriktade utbildningar med fokus på karaktärsämnen.

Elever som saknar behörighet till gymnasieskolan ska erbjudas att gå ett tionde år i grundskolan som alternativ inom introduktionsprogrammen. Skolorna ska säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns tillgänglig för elever som är i behov av detta.

För att fler elever ska nå målen för utbildningen ska elever inom grundskolans senare årskurser samt elever inom gymnasieskolan ha god tillgång till studie- och yrkesvägledning. Studie- och

yrkesvägledningen ska hålla hög kvalitet och ge eleverna kunskaper och förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval. Tillgången till studie- och yrkesvägledning bidrar till att färre elever inom gymnasieskolan byter studieväg eller hoppar av.

Tydligt ledarskap med fokus på resultat

Rektor och skolledning spelar en avgörande roll för skolans pedagogiska utveckling. Rektorer och skolledare måste kunna fokusera på att vara pedagogiska ledare. Ansvar för elevernas resultat, uppföljning och åtgärder för att förbättra resultatet ligger hos rektor. Rektors och lärares ledarskap är av stor betydelse för hur eleverna uppnår målen. Stockholm ska fortsätta med kompetenshöjande åtgärder för skolledare. Det finns goda exempel på skolor där strukturerat ledarskap och tydliga mål lett till höjda kunskapsresultat. Dessa skolors arbete bör användas i den dagliga verksamheten och implementeras på bred front.

Effekter av utvecklingsinsatser i skolan måste tydliggöras och de goda erfarenheterna spridas. Skolans systematiska kvalitetsarbete är en förutsättning för att kunna säkerställa utbildningens kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet bygger på att skolorna leder, planerar, utvärderar och åtgärdar sin verksamhet kontinuerligt och systematiskt. Detta har en avgörande betydelse för att skolan ska utvecklas framåt inom områdena undervisning, studiemiljö och det pedagogiska ledarskapet och därigenom kunna ge eleverna de bästa förutsättningarna för att lära och utvecklas.

Utbildningsnämnden ska i sin mål-, resultat- och kvalitetsuppföljning av skolan inkludera såväl kommunala som fristående skolor, exempelvis genom nyckeltal. För att stödja nya rektorer och skolledare ska det mentorsprogram som finns inom staden utvecklas ytterligare. Satsa på lärarna

Förskola

Med anledning av den tilltagande bristen på förskollärare ska kommunstyrelsen i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla metoder för rekrytering och kompetensutveckling för förskolans personal. En viktig del i detta är att verka för fler manliga pedagoger i förskolan. Utbildningsnämnden ska även framgent erbjuda barnskötare inom fristående och kommunala förskolor möjligheten att vidareutbilda sig till förskollärare. Satsningen ska löpande följas upp och utvärderas.

Skola

Ingen annan faktor är så viktig för skolans kvalitet som en kompetent och engagerad lärarkår. Välutbildade, behöriga och engagerade lärare är grunden för en skola där eleverna får goda resultat i en god studiemiljö. Med anledning av den rådande elevantalsökningen, samtidigt som staden står inför stora pensionsavgångar, kommer rekryteringen av kompetent personal att vara av stor vikt de kommande åren. Det är också viktigt att lärare som vill fortsätta att arbeta efter pension får möjlighet att göra det. Varje lärare som går i förtid, det vill säga innan den dag han eller hon själv vill sluta, är ett slöseri med kompetens.

En viktig del i att kunna rekrytera skickliga lärare är att läraryrkets attraktionskraft ska höjas. Satsningen på förstelärare och lektorer måste fortsätta samtidigt som löneutvecklingen för skickliga lärare ska vara god. Inte minst i skolor med låg måluppfyllelse är detta viktigt för att på så sätt locka de skickligaste lärarna till dessa skolor. Det socioekonomiska tillägget ökar också möjligheterna för detta. Att skapa fler vägar in till läraryrket är viktigt för att bredda rekryteringsbasen.

Lärarna är elevens viktigaste resurs. Grunden till en bra undervisning är att eleverna får möta engagerade och skickliga lärare som har tid för undervisningen. Rutiner och arbetsmetoder behöver utvecklas med målet att läraren ska få mer tid med eleverna.

Utvecklingen av IT i skolan och administrativt IT-stöd måste syfta till att frigöra tid för undervisning. Stockholm ska aktivt arbeta med att minska lärarnas administrativa belastning. Andelen behöriga lärare med tillsvidareanställning har ökat i Stockholms grund- och gymnasieskolor de senaste åren. Arbetet med att öka lärarbehörigheten fortsätter. Genom kompetensutveckling och validering ska obehöriga lärare ges möjlighet att bli behöriga. Stockholms skolor ska endast tillsvidareanställa behöriga lärare.

Trygghet och studiero

Trygghet och studiero är en förutsättning för lärande. Skolan ska vara en säker plats där alla känner sig trygga. Ingen ska vara rädd för att gå till skolan. Att visa hänsyn och respekt för andra elever och lärare och att ta ansvar för sina studier är av avgörande betydelse för att kunna tillgodogöra sig skolundervisningen. En lugn och trygg arbetsmiljö bidrar också till att öka läraryrkets attraktivitet.

Goda exempel på framgångsrikt arbete för trygghet och studiero ska spridas. Det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. En förutsättning för detta är att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar och har respekt för varandra i skolan. Det kräver ett aktivt värdegrundsarbete där demokratins grundläggande värderingar och mänskliga fri- och rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling. Att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet utgör grunden för en trygg och utvecklande studiemiljö. För att åstadkomma trygghet och studiero i skolan krävs en aktiv dialog mellan elever, föräldrar och lärare samt övrig personal om de gemensamma värden som ska gälla. Alla skolor ska ha ordningsregler som är tydligt förankrade hos elever, medarbetare och föräldrar. Följderna för en elev som bryter mot reglerna ska vara tydliga. Skolorna ska arbeta aktivt för att motverka fusk.

Mobbning är kränkande och ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för andra människor. Därför ska nolltolerans mot mobbning och trakasserier gälla. Arbetet mot mobbning ska baseras på dokumenterat effektiva metoder. Stockholms skolor ska ha konkreta handlingsplaner mot mobbning och kränkande behandling. Det är skolans uppgift att säkerställa att ingen elev far illa och all personal har ett ansvar att förebygga mobbning och trakasserier. Extra uppmärksamhet ska ägnas åt att upptäcka och motverka nätmobbning. När lärare eller annan personal upptäcker mobbning ska de genast ingripa och förhindra fortsatt mobbning. Rektor ska alltid informeras. Som sista åtgärd ska mobbade elever, även mot föräldrarnas vilja, kunna flyttas från skolan. Lärare ska få fortbildning och handledning i hur mobbning kan upptäckas, förebyggas och åtgärdas.

Den fysiska skolmiljön spelar en stor roll för elevers trygghet och studiero. Det är därför viktigt att skolorna tillsammans med fastighetsägaren arbetar med att hålla skollokaler, såsom toaletter och korridorer samt skolgårdar, rena och trivsamma. Nolltolerans ska även gälla mot all form av skadegörelse och nedskräpning. Klotter och annan förstörelse ska omgående åtgärdas för att på så sätt undvika spridning men också för att markera omgivningens avståndstagande. Det är också av största vikt att vägen till skolan är trygg för eleverna, oavsett om de går eller cyklar. För att öka tryggheten i trafiken ska skolorna regelbundet informera eleverna kring trafiksäkerhet och cykling, exempelvis genom temadagar dit polisen bjuds in.

En förutsättning för att ta till sig kunskap är att eleven deltar i skolundervisningen. Det är därför viktigt med snabba åtgärder mot skolk och sen ankomst. Olovlig frånvaro ska redovisas i elevernas terminsbetyg och kommuniceras snabbt och direkt med föräldrarna. Skola och socialtjänst har ett gemensamt ansvar för att motivera barn och föräldrar så att eleven kommer till skolan. Det är en angelägen uppgift för utbildningsnämnden att bevaka skolplikten.

Uppförandekoder ska finnas där det tydligt framgår vilka åtgärder som vidtas då en elev bryter mot de ordningsregler som finns på skolan. Ett exempel kan vara att en elev som bidragit till en skadegörelse själv får vara med att reparera skadan.

Elevhälsa

Unga personers och inte minst flickors psykiska hälsa har försämrats. Detta är en utveckling vi kristdemokrater tar på stort allvar. Att stärka både den fysiska och psykiska hälsan är därför centralt för elevernas välmående och förmåga att tillgodogöra sig kunskap. Skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete är av stor betydelse. En välfungerande elevhälsa är ett viktigt stöd i detta. Elevhälsoarbetet ska vara förebyggande och integreras i skolans alla verksamheter. På varje skola ska det finnas elevhälsoteam med tillgång till skolkuratorer, skolpsykologer, skolsköterskor och specialpedagogisk kompetens. Elever i behov av elevhälsans insatser ska erbjudas stöd inom 24 timmar från det att en första kontakt har tagits.

För att säkra elevers rätt till stöd och bidra till alla elevers rätt till likvärdig utbildning ställs tydliga krav på hur elevhälsoarbetet ska ledas. Ansvar och uppdrag tydliggörs i ett kvalitetsprogram för såväl rektor och elevhälsans yrkesprofessioner som övrig personal i skolan. Skolpsykologerna spelar en central roll i elevhälsoarbetet. Elevhälsans olika kompetenser måste samverka tillsammans och med lärarna för att alla elever ska få möjlighet att uppnå kunskapsmålen. Utbildningsnämnden ska satsa på att utveckla skolornas arbete inom elevhälsan. För att uppmärksamma barns behov tidigt krävs ett nära samarbete mellan föräldrar, skolans elevhälsoteam, sociala myndigheter och barnpsykiatri. Många gånger känner barn och unga sin starkaste oro och utsatthet på kvällar och helger när skolan är stängd. En naturlig utveckling är att elevhälsan också bör finnas där eleverna finns, nämligen på nätet. Verksamheten kring elevhälsa på nätet startade under hösten 2013.

Skolidrotten har stor betydelse för elevernas fysiska hälsa och bidrar till goda förutsättningar för studier och lärande. Att uppmuntra till fysisk aktivitet bland eleverna är en angelägen uppgift för skolan. Ambitionen är att alla elever ska få minst 30 minuters rörelse per dag. Skolidrotten ska fokusera på fysisk aktivitet. Den simundervisning eleverna får genom skolan spelar en avgörande roll för många elevers simkunnighet. Alla skolor ska säkerställa elevernas simkunnighet i enlighet med läroplanens mål. För att fånga upp de elever som inte nått upp till målen i den ordinarie simundervisningen ska skolan anordna sommarsimskola. Det projekt som arrangerades under sommarlovet 2013 i Farsta ska tjäna som förebild. Sommarsimskolan ersätter inte den ordinarie simundervisningen.

Skolmåltiden har stor betydelse för hälsa och inläring. Den är en viktig del av skoldagen och ska vara en helhetsupplevelse vad gäller att ge eleverna energi, näring och social samvaro. Stockholm ska bli en föregångskommun där elever och personal i skolan vet att de får en god, näringsriktig och säker mat. Maten ska i så stor utsträckning som möjligt vara lagad från grunden. Det fria skolvalet borde kunna användas i syfte att höja matkvaliteten. Elevernas nöjdhet med maten bör därför finnas med som en parameter i de öppna jämförelserna. Ett mål med skolmaten ska även vara att minska förekomsten av halvfabrikat, smakförstärkare och socker. Nämnden ska också verka för att det successivt byggs fler tillagningskök i förskolor och skolor.

Inomhusmiljön i skolor och förskolor är avgörande för elevernas fysiska hälsa och lärande. Problemen med dålig luft måste därför minskas genom fortsatt förebyggande arbete, där inomhusluften mäts vid relevanta tidpunkter. Uppföljning ska även prioriteras och intensifieras för att säkerställa att lämpliga åtgärder vidtas.

Samverkan skola och socialtjänst

För att uppmärksamma barns behov samverkar och samarbetar skolan med socialtjänsten och landstinget enligt den överenskommelse som finns (BUS-överenskommelsen) och enligt de samverkansöverenskommelser som finns mellan stadsdelsnämndernas verksamhet och skolan. Detta möjliggör insatser som förebygger större problem i högre åldrar. Arbetet med de sociala insatsgrupperna där skolan är en viktig aktör ska utvidgas.

Brott som begås i skolan ska alltid polisanmälas. Nolltolerans ska råda mot våld, alkohol och droger i stadens skolor. Varje skola ska ha en närpolis knuten till sig som regelbundet besöker skolan för att på så sätt förebygga kriminalitet men också få ett kontaktnät med skolans ungdomar. I gymnasieskolan ska elever som begår grova brott eller på annat sätt utgör en direkt fara för andra elever, lärare och personal kunna stängas av. En skolakut för akuta placeringar av elever i grundskolan startades 2012. Resultaten av skolakuten ska utvärderas löpande.

För barn som far illa är det viktigt att det finns en bra samverkan mellan skola och sociala myndigheter. Det är även viktigt för elever i yngre tonåren som begår en olaglig handling med snabba och tydliga insatser från socialtjänsten. För att förhindra att elever far illa bör det förebyggande samarbetet på lokal nivå mellan rektor och socialtjänsten uppmärksammas särskilt. Varje skola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten. Barn som omhändertagits av socialtjänsten har samma rätt till en bra utbildning som alla andra.

Stockholms stad ska ställa höga krav på placerade barns skolgång och kräva att läxhjälp finns för placerade barn. Elevers skola ansvarar tillsammans med stadsdelsnämndernas socialtjänst för att följa upp elevens utbildning efter placering i HVB-hem, familjehem eller särskilda ungdomshem. Staden ska ha som mål att alla placerade barn får sin utbildning i en kommunal eller fristående skola med tillstånd från Skolinspektionen, eller genom avtal med en sådan skola. Inget barn ska placeras utan att det finns en skolplanering.

Samverkan skola och förskola

Staden har 2013 antagit riktlinjer som förtydligar hur arbetet med barns övergång mellan förskola och skola ska organiseras. En god samverkan är av stor betydelse för barns utveckling och lärande. Övergången är en ömsesidig angelägenhet för förskolan och grundskolan för att uppnå pedagogisk kontinuitet. Utbildningsnämnden har, i samverkan med stadsdelsnämnderna, ansvaret för att samordna arbetet med barnens övergång mellan förskola och skolans verksamheter. Stadens riktlinjer omfattar såväl kommunala som fristående förskolor och skolor.

Skolplanering för ett växande Stockholm

Stockholm växer kraftigt och på flera platser är det nödvändigt att både bygga ut befintliga grundskolor samt att bygga nya. Det är viktigt att klara av att ta emot stora årskullar och hitta bra lösningar i de områden där tillväxten är som störst. Det är viktigt att det skolbyggnadsprogram som Alliansen tog fram under förra mandatperioden implementeras och vid behov kompletteras. För att stärka samplaneringen av ny-, om- och tillbyggnader av förskolor och skolor finns en särskild skolplaneringssamordnare inom kommunstyrelsen med det övergripande ansvaret att åstadkomma en mer effektiv samverkan mellan berörda parter.

Det är viktigt att i samband med förskole- och skolbyggnad verka för lägre byggkostnader för att på så sätt begränsa effekterna av framtida hyreskostnader. Det är viktigt att staden i dialog med fristående aktörer även verkar för fler fristående alternativ i skolplaneringen.

Utbildningsnämnden är ansvarig för att stadens skollokaler utnyttjas på ett så effektivt sätt som möjligt. Skollokaler såväl som idrottshallar och idrottsplaner ska kunna användas även på kvällar och helger av externa aktörer för att på så sätt utnyttja stadens lokaler och idrottsytor så effektivt som möjligt. Idrottsnämnden ska därför i samarbete med utbildningsnämnden och SISAB föreslå och genomföra åtgärder för att tillgängliggöra skolidrottsplaner och andra idrottsytor efter skoltid. I samverkan ska även berörda parter ta fram en finansieringsmodell för hur de kostnader som detta genererar ska fördelas. Likaså ska idrottsnämnden i samverkan med utbildningsnämnden, fastighetsnämnden och SISAB ta fram en finansieringsmodell över hur kostnaderna ska fördelas vid anläggandet av konstgräsplaner på skolgårdar. Ambitionen ska vara att få till stånd fler konstgräsplaner och mer tillgänglig idrottsyta.

Utbyggnaden av grundskolor innebär omfattande investeringskostnader för såväl staden som fristående aktörer. Stadens behov av platser för grundskoleelever ska utgå från en långsiktig planering. För att säkerställa tillgången på platser ska utbildningsnämnden i sin planering samverka i ett mycket tidigt skede med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och SISAB. I planeringen av nya skolor ska även fristående aktörer delta.

Utbildningsnämnden är ansvarig för att säkerställa att skolplatser finns att tillgå i såväl befintliga områden som exploateringsområden, men det är inte nödvändigt att utbildningsnämnden ska driva de nya skolorna. Ansvar för att säkerställa skolförsörjningen ligger inom utbildningsnämndens ansvarsområde, men kräver ett nära samarbete mellan berörda nämnder och bolag. Arbetet med att anpassa skolor med bristande tillgänglighet ska fortgå.

Fristående förskola

Fristående förskolor fyller en mycket viktig roll för förskoleverksamheten i Stockholm. Fristående alternativ ökar den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas valfrihet. De bidrar till att skapa fler arbetsgivare och karriärvägar för personal samt till utbyggnaden av platser i förskolan. Lika villkor ska råda mellan kommunal och fristående förskola.

Stockholms stads förskoleprogram – ”Framtidens förskola” – antogs 2013 och anger fokus för verksamheten i stadens förskolor. Förskoleprogrammet omfattar såväl kommunal som fristående förskoleverksamhet i Stockholms stad. De förskolor som ansluter sig till stadens centrala kö får på samma villkor som kommunens förskolor ta del av medel för att upprätthålla barnomsorgsgarantin. I syfte att underlätta för föräldrarna samt förbättra planeringsförutsättningarna för förskolor och staden har kommunfullmäktige beslutat att införa en ny webbaserad gemensam ingång till den gemensamma förskolekön och de fristående förskolornas köer.

Utbildningsnämnden ska löpande kontrollera att ramöppettiderna följs. Förskolorna ska ha en god information till föräldrar om ramöppettiderna samt rätten till annan barnomsorg om förskolan har stängt.

Grundskola

Ett av skolpolitikens viktigaste mål är att ingen elev lämnar grundskolan utan grundläggande kunskaper. För att stödja eleverna och förbättra undervisningens kvalitet ska den kunskapsmässiga utvecklingen regelbundet följas upp och utvärderas. Resultaten ska på ett tydligt sätt förmedlas till elever och föräldrar. Eleverna behöver veta vilka mål de förväntas uppnå och vad de ska göra för att nå dem. Skolan ska ta ansvar för de resultat eleverna når genom att analysera resultaten och använda analyserna i utvecklingen av arbetssätt och undervisning. Alla elever som behöver extra stöd för att nå kunskapsmålen ska fångas upp tidigt och ges relevant stöd. Särskilt viktigt är detta i de lägre årskurserna.

Kontinuerlig återkoppling mellan elev och lärare är viktigt för att kunna säkerställa att eleven förstår och för att skolan ska kunna utveckla sina arbetsmetoder. Att involvera hemmen och ha kontinuerlig kontakt med elevens föräldrar är också viktigt för att eleven ska nå målen. Att få stöd hemifrån är en avgörande faktor i detta sammanhang.

I de lägre årskurserna ska ökad personalitet prioriteras för att i högre grad kunna ge alla elever det stöd och den stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt. Med högre personalitet ökar lärarens möjlighet att interagera med varje enskild elev vilket ger förståelse för elevens kunskapsnivå, kunskapsluckor och stödbehov. Samtidigt är det viktigt att påtala att minskade gruppstorlekar inte på något sätt är avgörande för barnens skolgång. Att ställa tydliga krav, få stöd hemifrån och anställa skickliga lärare är långt mycket viktigare. Därför ska den stora insatsen ligga på dessa områden.

Goda kunskaper i svenska är av avgörande betydelse för elevens kunskapsutveckling. Forskning visar att det är viktigt att barn lär sig läsa och skriva senast under sitt första skolår för att inte redan från början komma efter i andra skolåren. Sambandet mellan läsförmåga och elevens förmåga att klara andra skolåren är starkt. Läsning stärker såväl språkförståelse som fantasi och att läsa och skriva texter är viktigt i skolans arbete. Tidiga läs- och skrivaktiviteter stärker elevernas språkförståelse. Läsningen i Stockholms skolor byggs nu ut ytterligare. Att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur är en prioriterad fråga och skolbiblioteken spelar en central roll för ökad läskunnighet. Förutom böcker är skolbiblioteken en resurs med tillgång till olika medier för att stödja lärandet och undervisningen. Stockholms skolor ska ha tillgång till skolbibliotek. För att skolbiblioteken ska fylla sin fulla funktion bör skolbiblioteken ha en viss grundläggande bemanning. Skolbibliotekariernas kunskap och engagemang ska tas tillvara och utgöra en naturlig del av skolans undervisning.

Elever i de första skolåren ska även under sommaren få stöd för ökad språkförståelse. Detta kan ske på fritidshemmet i nära samarbete med skolan. Matematik, naturvetenskap och teknik är centrala ämnen och den breda satsningen på dem fortsätter. För att locka fler ungdomar att välja naturvetenskapliga och tekniska utbildningar krävs god undervisning i matematik och NO. Skolan ska väcka elevernas intresse och motivera dem att vilja lära sig mera.

Entreprenörskap ska ingå som en naturlig del i grundskolan. Skolorna ska uppmuntras att starta samverkan med Ung Företagsamhet. De skapande ämnena utvecklar elevers kreativa förmåga och är en viktig komponent för att utveckla barn och unga till självständiga individer.

Genom en strukturerad samverkan mellan skolan och kulturen finns en unik möjlighet för Stockholm att säkra barns och ungdomars rätt till kulturell delaktighet och eget skapande. Barnkulturplanen – Kultur i ögonhöjd – är en viktig del i detta arbete. Utbildningsnämnden och kulturnämnden ska tillsammans med det fria kulturlivet i Stockholm förenkla och förbättra elevers möjlighet att uppleva kultur. Stadens skolor ska ta aktiv del av den statliga satsningen på Skapande skola.

Utbildningsnämnden ska i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla skolan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser. Särskild vikt ska läggas vid att öka förskolornas deltagande.

Studie- och yrkesvägledning är ett viktigt inslag i grundskoleelevers förståelse för arbetsmarknaden och en förutsättning för att elever ska hitta rätt i det egna yrkesvalet och därmed även utbildningsvalet.

Att få gå i skola är en mänsklig rättighet. Utifrån barnkonventionens principer om ickediskriminering och rätten till skola har gömda och papperslösa barn rätt till skolgång. De gömda och papperslösa barnens skolgång ska säkerställas och skolorna ska ge barnen rätt stöd.

Grundsärskola

Alla elever har olika behov och behöver få en utbildning som är anpassad just för dem. Det är först då som alla ges lika chanser. Grundsärskolans uppgift är att ge eleverna möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar, såväl kunskapsmässigt som socialt. Elever i grundsärskolan har samma rätt till utveckling och lärande som andra elever. Grundsärskolans kunskapsuppdrag ska utvecklas och stärkas. Utbildningen ska vara anpassad efter varje elevs förmåga och behov av utmaningar. Utbildade speciallärare och specialpedagoger är mycket viktiga.

Elever i grundsärskolan ska ha samma rätt som andra elever att välja skola. Elever i särskolan ska få möjlighet att, vid tillfällen som är lämpliga för dem, delta i undervisning tillsammans med grundskolans elever.

Skolorna ska säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns tillgänglig för elever som är i behov av detta. Det får dock inte förekomma att elever placeras i särskolan för att på så sätt underlätta eller spara pengar åt den ordinarie skolverksamheten. Elever som placeras i särskolan ska uppfylla de krav som ställs för att få en plats.

Fritidshem och öppen fritidsverksamhet

Nio av tio elever i årskurs F-3 går i dag i något av Stockholms fritidshem. Verksamheten fyller en stor roll för barnen både när det gäller möjligheten till stöd i skolarbetet och för att få tillgång till andra meningsfulla och utvecklande aktiviteter efter skoldagens slut.

Alla elever i årskurs 4-6 ska erbjudas öppen fritidsverksamhet. En långtgående lokal- och verksamhetsmässig integration mellan skola och fritidshem är av stor vikt. Verksamheten ska också fungera som ett stöd för att uppnå skolans mål, och bland annat erbjuda hjälp med läsläsning.

Fritidshem och dess personal är en viktig del i stadens skolor. Det är viktigt att detta pedagogiska arbete utvecklas. För att höja kvaliteten måste verksamheten utvärderas på liknande sätt som andra pedagogiska verksamheter. Lärartätheten behöver öka och grupperna minska för att den pedagogiska verksamheten ska vara möjlig att utveckla. De allt större gruppstorlekarna inom fritids är något som oroar både föräldrar och pedagoger. Kristdemokraterna vill göra insatser inom detta område.

Gymnasieskola

De högskoleförberedande programmen ska ge en stabil grund för fortsatta studier. Yrkes- och lärlingsprogram ska vara bättre anpassade till arbetsmarknadens behov och leda till anställningsbarhet.

Skolorna ska uppmuntra eleverna att lära sig främmande språk, även utomeuropeiska språk, och möta andra kulturer för att rustas för en global värld. Elever med annat modersmål har en extra tillgång och ska uppmuntras att utveckla den. Gymnasieskolan ska ge elever möjlighet till att delta i internationellt utbyte.

Inom gymnasieskolan görs en satsning på en dator till varje elev. Utbildningsnämnden ska stötta gymnasieskolorna i att utveckla arbetet så att användandet av IT integreras i undervisningen som en självklar pedagogisk resurs.

Entreprenörskap ska ingå som en naturlig del i gymnasieskolans utbildningar. Skolornas samverkan med Ung Företagsamhet är en viktig del i detta arbete. Ambitionen är att fler gymnasieskolor än i dag ska samverka med Ung Företagsamhet. De högskoleförberedande programmen i stadens gymnasieskolor ska hålla en hög nivå och utgöra en god grund för fortsatta studier.

Vi avvisar dock majoritetens inriktning att samtliga program, också lärlingsprogrammen, ska leda till högskolebehörighet. Ett sådant krav skulle öka utslagningen och avhoppet i gymnasieskolan och längden också till högre arbetslöshet.

Ett ökat externt samarbete med till exempel högskolor och universitet, näringsliv, kulturinstitutioner och andra organisationer behövs för att utveckla utbildningarna. Alla elever ska utmanas, motiveras och stimuleras att utveckla sina kunskaper. Det kan bland annat ske genom att läsa kurser på högskolor och universitet eller gå i en spets- eller profilklass.

Fler elever ska aktivt erbjudas möjlighet att läsa fristående högskolekurser under sin gymnasietid.

Yrkesprogrammen i stadens gymnasieskolor ska hålla en hög nivå och leda till att studenterna blir attraktiva på arbetsmarknaden. Färre elever söker yrkesprogram så för att höja kvaliteten och ge eleverna goda förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden krävs en nära samverkan med branscherna, till exempel genom programråd. Det är viktigt att Stockholm kan erbjuda lärlingsutbildningar till de elever som så önskar. Stockholm ska ta en aktiv del i regeringens satsning på att öka lärlingsutbildningens kvalitet och attraktivitet.

Elever som inte är behöriga till nationellt program erbjuds introduktionsprogram. Utbildningsnämnden ska erbjuda bra utbildningsformer inom ramen för introduktionsprogrammen.

Introduktionsprogrammen ska leda till att eleverna kan fortsätta inom utbildningssystemet.

Arbetsmarknadsnämnden har huvudansvaret för unga, 16-19 år, som inte går i gymnasiet.

Utbildningsnämnden har emellertid ansvar att, genom skolslussen, arbeta med de ungdomar som inte påbörjar eller som hoppar av en gymnasieutbildning. Att hitta dessa ungdomar som av okänd anledning inte påbörjat gymnasiet och få dem att påbörja studierna är oerhört viktigt. Det är angeläget att så många ungdomar som möjligt blir kvar och fullföljer gymnasiestudierna. Utbildningsnämnden ansvarar för att följa upp hur många ungdomar som inte fullföljer gymnasieskolan.

Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden ska samverka kring dessa unga.

Många av de unga kombinerar gymnasiestudier med praktik. Utbildningsnämnden ska tillhandahålla möjlighet för dessa ungdomar att kunna börja i gymnasieskolan igen. För att fler ungdomar ska slutföra sin gymnasieutbildning krävs en rad insatser som sammantaget bidrar till en högre måluppfyllelse.

För att bereda skolelever en dialog om samhällsfrågor välkomnas politiska ungdomsförbund i stadens skolor.

Gymnasiesärskola

Gymnasiesärskolans kunskapsuppdrag ska utvecklas och stärkas. Elever i gymnasiesärskolan ska ha samma rätt till utveckling och lärande som andra elever. Rätten att välja skola och program ska gälla alla stadens elever. Utbildningen i gymnasiesärskolan ska vara anpassad till elevens förmåga och behov av utmaningar. Utbildade speciallärare och specialpedagoger är mycket viktiga för en välfungerande gymnasiesärskola.

Ökad samverkan ska ske mellan gymnasiesärskolan och arbetsmarknadsnämnden i syfte att säkerställa att fler personer ges möjlighet att komma ut i ordinarie arbetsmarknad.

Skolorna ska säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns tillgänglig för elever som är i behov av detta.

Miljö

En effektivisering av energianvändningen i stadens fastigheter och lokaler för skolverksamhet ska genomföras i samarbete med energicentrum, där exempelvis alla skolor ska släcka ner sin inomhusbelysning när ingen vistas i lokalen.

Stadens avfallshantering ska bidra till att sluta kretslopp, spara energi och naturresurser. Det matavfall som produceras inom stadens skolkök är en värdefull resurs som ska utnyttjas för framställning av bland annat biogas.

Utbildningsnämndens miljöhandlingsplan är en viktig del i nämndens mål att aktivt bidra till en hållbar livsmiljö.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Utbildningsnämnden** godkänns.

Äldrenämnden

Kristdemokraterna vill:

- Värna och utveckla valfriheten inom äldreomsorgen
- Öka möjligheten för äldre att själva påverka innehållet i hemtjänsten genom att möjliggöra val av olika servicetjänster
- Förenkla biståndsbedömningen och erbjuda alla över 80 år sex timmar att fritt förfoga över vad gäller olika servicetjänster
- Att alla som är över 85 år ska ha rätt till äldreboende, utan biståndsbedömning
- Förbättra kunskaperna om och implementera Stockholms stads värdighetsgarantier
- Öka välbefinnandet inom äldreomsorgen genom god mat, sociala aktiviteter, utevistelser och kulturupplevelser

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

I stadens vision, uttryckt i Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass, är Stockholm en trygg stad att åldras i. Äldreomsorgen präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt. Genom att fånga upp enskilda människors verkliga behov håller vården och omsorgen en god kvalitet.

Som ett led i detta kvalitetsarbete ska samtliga medarbetare i Stockholm stad som arbetar eller kommer i kontakt med demenssjuka eller dess anhöriga genomgå Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC.

Underlätta valfriheten

Äldre människor har precis som yngre olika behov och önskemål. Därför är det viktigt att erbjuda en mångfald av utförare med olika inriktningar och metoder. Det är mycket beklagligt att den rödgrönrosa majoriteten successivt minskar valfriheten genom att motarbeta och stoppa boenden som inte drivs i egen regi.

Det som utmärker en kvalitativ, värdig och uppskattad äldreomsorg är inte om verksamheter bedrivs i kommunal eller privat regi. Det väsentliga är helt andra aspekter; ledarskapet, bemötandet och personalsammansättningen. Att medborgarna kan välja bort verksamheter och tjänster som man inte är nöjd med är självfallet positivt. Alternativet, som majoriteten förespråkar, är att makten centreras till kommunpolitiker och att de avgör vad som är bäst för den enskilde.

För att kunna nyttja rätten att välja krävs att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds. Stockholms stads webbplats ska vara tillgänglig och lättnavigerad så att det är enkelt för äldre och deras anhöriga att söka information om äldreomsorgen, hitta kvalitetsredovisningar och nyckeltal för olika verksamheter och jämföra alternativ med varandra.

Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genom Äldre direkt ta ett aktivt ansvar för att information kring valfriheten finns att tillgå, både i digital form samt muntligen och i tryck. Äldre direkt ska lotsa äldre som vill välja eller byta utförare av vårdinsats så att möjligheten till valfrihet verkligen kommer den äldre till del. Information om alla Stockholms stadsdelsnämnders aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt. Äldre direkt ska fortsatt vara öppet även på helger. Vi beklagar att den nya majoriteten i sitt budgetförslag vill stoppa detta.

Äldrenämnden ska samordna information och utbildning till anhöriga som vårdar närstående. Program för stöd till anhöriga ska beaktas och hållas uppdaterat.

Stockholms stad har infört värdighetsgarantier inom äldreomsorgen. Stadsdelsnämnderna ska försäkra att äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier tillämpas och är kända för alla som har insatser från äldreomsorgen och för all personal inom äldreomsorgen i Stockholm.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen

Alliansen har under de senaste två mandatperioderna arbetat i flera steg för att alla aktörer – såväl i privat som i offentlig regi – ska hålla en hög kvalitet i sina verksamheter. Vi har genomfört särskilda demenssatsningar för både personal, äldre demenssjuka liksom stöd till deras anhöriga. Vi har infört öppna jämförelser, ökad tillsyn, skärpta kvalitetskrav, omvårdnadslyftet inom äldreomsorgen och stärkt upphandlingskompetensen. I Stockholms stad har vi infört en central kvalitetsinspektion som granskar och följer upp stadens äldreomsorg. Arbetet med att ständigt utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen ska fortgå.

Äldreombudsman

Äldreombudsmannen återinrättas under äldrenämnden och har en viktig uppgift för att bevaka äldres rättigheter och vid behov initiera förbättringar i äldreomsorgen.

Förenklad biståndsbedömning

Hemtjänsten är avgörande för att många äldre ska ha möjlighet att kunna fortsätta bo kvar hemma.

Kristdemokraterna vill utöka valfriheten för val av servicetjänster inom hemtjänsten så att den enskilde enkelt kan välja vilken typ av sysslor han eller hon vill ha hjälp med.

Stockholms stad har infört ett system för tidsregistrering inom hemtjänsten. Detta för att garantera att den äldre verkligen får den hemtjänst som har beviljats. Kristdemokraterna vill se en utvärdering av detta arbetssätt.

Näringsrik och god mat

Måltidsupplevelsen inom stadens boenden är viktig. Äldrenämnden har därför fått i uppdrag att, i samarbete med stadsdelsnämnderna, kontinuerligt se över hur maten inom äldreomsorgen kan förbättras ytterligare så att maten är god och näringsrik och måltidsupplevelsen är lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som ska serveras.

Det är viktigt att använda den kunskap och dokumentation som redan finns inom staden vad gäller betydelsen av en näringsriktig och god mat inom äldreomsorgen.

Frivilligorganisationernas betydelse

Det civila samhället och dess organisationer utför värdefulla insatser inom äldreomsorgen. Det är viktigt att underlätta för frivilligorganisationernas utveckling, inte minst för att kunna bryta många äldre människors ensamhet och stödja ett aktivt seniorliv.

Ungdomsbesök i äldreomsorgen innebär ökad trivsel för äldre, skapar en brygga mellan generationerna samt ger unga en inblick i vård- och omsorgsycket vilket är positivt för framtida rekrytering.

Äldrenämnden ska bevaka och arbeta med frågeställningar kring teknik och innovationer inom äldreomsorgen.

Utbildningsatsningarna fortsätter

Inom äldreomsorgen finns ett stort behov av utbildning som måste mötas. Nämndens utbildningsatsningar fortsätter. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning.

I satsningen ingår även ett språklyft för att utveckla svenskkunskaperna hos anställda inom äldreomsorgen, som har svenska som andra språk. Detta ger ökad säkerhet inom omsorgen så att bland annat journalhanteringen blir korrekt utförd.

Rollen som biståndshandläggare har genomgått stora förändringar under senare år. Biståndshandläggare har därför ett behov av utbildning som ska inrymmas inom äldrenämndens utbildningsbudget. Ledarskapet inom äldreomsorgen behöver ständigt förbättras och utvecklas. Det är därför angeläget med fortsatta utbildningar även inom detta område.

Arbetet med demensteam inom hemtjänsten fortgår. Det är viktigt att även yngre personer med demenssjukdom omfattas av denna satsning.

Regional samverkan om vård- och omsorgscolleger stärker kvaliteten och underlättar i framtiden att rekrytera unga personer med rätt utbildning till äldreomsorgen.

Äldrevård

Satsningen på äldrevård i äldreomsorgen, där aspiranter vid jobbtorgen bereds utbildning och praktikplatser inom äldreomsorgen, fortsätter.

De synpunkter som har framkommit av rådslagen inom äldreomsorgen ska användas i det fortsatta arbetet.

Trygghet

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet. Äldrenämnden ska se över om det finns skäl att genomföra en särskild kartläggning av äldres utsatthet för hot och våld i Stockholms stad. Därmed kan de preventiva åtgärder som hittills har genomförts utvärderas och lämpliga framtida strategier utarbetas.

Äldre är överrepresenterade i brandolyckor som skulle kunna undvikas med enkla åtgärder, utbildningar och informationssatsningar. Samverkan med Storstockholms brandförsvaret fortsätter.

Utevistelser

Alla äldre i vård- och omsorgsboenden ska ha rätt att vistas utomhus och delta i aktiviteter såväl inom hemtjänsten som i äldreboenden. Ungdomsvård och den ideella sektorn kan vara en del i att uppfylla dessa mål.

Äldrenämnden och socialnämnden ska ha en helhetssyn vad gäller insatser som dagliga verksamheter och aktiviteter för äldre fyllda 65 år i bostad med särskild service LSS.

Anhörigstöd

Om en närstående drabbas av demenssjukdom är det mycket viktigt att få hjälp att förstå sjukdomen, dess förlopp, vilka nya krav som ställs på hur man bemöter personen och organiserar tillvaron för att den ska fungera samt att träffa andra anhöriga i samma situation. Även stadsdelsnämnderna har ett ansvar att arbeta med detta. Satsningen avser både äldre och yngre personer med demenssjukdom.

Anhöriga till äldre och demenssjuka utför dagligen ett arbete som är ett ovärderligt komplement till stadens äldreomsorg. De insatser som idag utförs för att stötta anhöriga, genom bland annat utbildning, ska utvecklas och utökas med uppsökande verksamhet.

Satsningarna på anhörigdag och anhörigombudsutbildning fortgår.

En mångfald av boendeformer

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge de känner sig trygga i hemmet. Den enskilde som så önskar ska kunna bo kvar i sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även när behoven av vård och omsorg ökar.

En parboendegaranti finns som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

Antalet trygghetsbostäder ska möta den efterfrågan som finns.

Alla som är 85+ som så önskar ska ha rätt till äldreboende, utan biståndsbedömning.

Under den närmaste tiden kommer antalet personer äldre än 80 år att minska i Stockholm för att sedan öka igen och därmed ökar också behovet av olika former av vård och omsorgsboenden.

Informationen om stadens boenden med särskild profil ska förstärkas.

Övrigt

Äldrenämnden ska tillhandahålla e-tjänsten omsorgsdagboken.

Nämnden har även verksamhet som vänder sig till de äldre genom Stockholms trygghetsjour.

Arbetet med införandet av digitala trygghetslarm i eget boende har påbörjats under hösten 2014 och införs successivt under 2015 och slutförs 2016.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Äldrenämnden** godkänns.

Överförmyndarnämnden

Nämndens uppgifter

Överförmyndarnämnden ska kostnadseffektivisera verksamheten genom att modernisera arbetssätt till nytta för kunder, gode män, förvaltare och för staden. Nämnden ska söka samarbeten som genererar effektiviseringar såväl internt inom staden som externt med andra kommuner.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Överförmyndarnämnden ska under året bedriva ett aktivt förändringsarbete mot en effektivare organisation. Det är av största vikt att nämnden tar sitt ansvar för att säkerställa rättssäkerheten gentemot huvudmannen och snarast kommer tillrätta med negativa balanser i verksamheten. Ett led i detta är att skapa en väl fungerande ärendehantering och förbättra tillgängligheten gentemot medborgarna genom en väl utvecklad kommunikationsstrategi.

Det är viktigt att fortsätta arbetet med att samordna gode män och förvaltare.

Överförmyndarnämnden ska under 2015 genomföra en utbildningssatsning av gode män.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till budget 2015 för **Överförmyndarnämnden** godkänns.

Central medelsreserv

I Central medelsreserv: 1. Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5,0 mnkr.

I Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 696,9 mnkr främst för följande ändamål:

- Insatser för hemlösa
- Sommarkoloniverksamhet inkl. LSS-kollo
- Feriearbeten
- Ökad effektivitet i bostadsproduktionen
- Skötsel av naturreservat
- Övertagande av tingsrätternas utredningsarbete (Överförmyndarnämnden)
- Resultatenheter
- Oförutsedda behov

Vidare reserveras 882,2 mnkr i Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola, svenskundervisning för invandrare (sfi), flyktingmottagande, vårdnadsbidrag samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

I Central medelsreserv: 4. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter har utgifter om 515,0 mnkr reserverats för planerings- och genomförandeprojekt avseende investeringar för följande ändamål:

- Förändringar mellan åren i redan beslutade investeringsprojekt som inte kan finansieras genom omprioriteringar inom nämndens investeringsplan
- Nya prioriterade investeringsprojekt vars finansiering inte kan vänta till budget 2015 och som inte kräver genomförandebeslut av kommunfullmäktige, genom att de inte är av strategisk vikt eller principiell karaktär
- Tillgänglighetsinvesteringar om 100 mnkr
- Magelungens restaurering
- Investeringar i park och grönområden i stadsdelarna

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Till Central medelsreserv reserveras följande belopp för år 2014 med fördelning enligt budgetförslaget i denna titel.

Till kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5,0 mnkr.

Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 696,9 mnkr.

Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola, sfi, flyktingmottagande, vårdnadsbidrag samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning reserveras 882,2 mnkr.

Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter reserveras 515,0 mnkr.

Finansförvaltning

Den kommunala inkomstskatten ska vara oförändrad på 17:33 kr.

Begravningsavgiften ska ligga kvar på 6,5 öre.

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Finansförvaltning: Skatter och övriga finansiella intäkter

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Netto
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015, skatter	40 226,3
Förändring av skattesats (17:68) :	
-0,35 kr	-794,9
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	
Skatter	39 431,4
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015, begravningsavgifter	170,3
Förändring av skattesats (0:075) :	
-0,010 kr	-22,7
(-) = ökade kostnader/minskade intäkter	
Skatter	147,6
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015, Finansiellt resultat (exkl. utdelning)	198,2
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	
Finansiellt resultat (exkl. utdelning)	198,2
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015, övriga finansiella intäkter (utdelning).	1 000,0
Ökat koncernuttag	200,0
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	
Övr. finansiella intäkter	1 200,0

BOLAG INOM STOCKHOLMS STADSHUS AB

Koncernen Stockholms Stadshus AB

I stadens Vision, uttryckt i Vision 2030- ett Stockholm i världsklass, är Stockholm mångsidigt och upplevelserikt med ett brett utbud av arbeten, utbildning, service, kultur, nöjen. Stockholm är innovativt och navet i en region som ska växa som internationell mötesplats och en ekologiskt hållbar storstad. Stockholm ska utvecklas utan fysiska och sociala barriärer och det ska finnas möjligheter för alla att resa bo, och mötas.

Koncernen Stockholms Stadshus AB omfattar bolag inom bostadsförsörjning, infrastruktur såsom vattenreningsverk och ledningssystem, fiberkanalisation, parkeringsanläggningar, hamnverksamhet och skolor samt även kultur och besöksnäring genom teater- och kulturverksamhet, arenor och mässfastigheter. Bolagen arbetar med visionens målsättningar som utgångspunkt för all utveckling och verksamhet.

Sedan år 2009 pågår, genom Stimulans för Stockholm, en offensiv satsning för att stärka stadens ekonomiska utveckling och arbetsmarknad i en lågkonjunktur. Satsningen har omfattat behövliga investeringar i upprustning och energieffektivisering av bostäder och infrastruktur samtidigt som nyproduktion av hyresrätter har underlättats. De bolag som omfattas av de utökade insatserna är de tre bostadsbolagen, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholms Stads Parkerings AB. För bolagen bedöms tillkommande underhåll och investeringar i nyproduktion och underhållsåtgärder i främst miljonprogramsområden uppgå till sammanlagt 16 mdkr under perioden 2009-2014.

Renoveringen av befintligt bestånd måste fortsätta för att systematiskt uppnå stadens höga målsättningar när det gäller energieffektiviseringar. Inför 2014 har satsningen förlängts avseende nyproduktion på grund av förskjutningar i projekten och planeras omfatta cirka 670 mnkr. Moderbolaget samordnar och följer upp nämnda satsningar.

Under kommande år fortgår och förstärks bolagens medverkan i stadens ytterstadssatsningar. Flertalet bolag medverkar i olika former i dessa projekt, dels genom upprustning och utveckling av bostäder, skolor, äldreboenden samt i utveckling av nya arbetsplatser i ytterstaden. Koncernen medverkar också genom infrastrukturbolagen till ytterligare utbyggnad av vatten- och fibernät.

Staden ska ha en aktiv fastighetsförvaltning och utveckla fastighetsbestånden långsiktigt i syfte att nå en bättre struktur avseende standard, geografiskt läge och åldersfördelning.

Stockholms Stadshus AB:s uppdrag är att tillsammans med stadens bostadsbolag löpande pröva möjligheterna att avyttra sådana delar i fastighetsbeståndet, som ur ett förvaltningsperspektiv inte bör behållas. En mer aktiv förvaltning av den samlade fastighetsportföljen bör även kunna innebära överlåtelse av fastigheter mellan bostadsbolagen. Syftet är att uppnå en mer effektiv och ändamålsenlig förvaltning.

Omfördelningen medför också att bolagen får ett tydligare ansvar för respektive bostadsområde och blir en större aktör i utvecklingen av översiktsplanens tyngdpunkter och ytterstadssatsningen.

Bolagen ska genom sina befintliga miljöprogram, policier och handlingsplaner arbeta för att bidra till att uppnå målen i stadens miljöprogram 2012-2015. Stockholms Stadshus AB ska vidare tillse att bolagen arbetar enligt stadens riktlinjer för förnybar energiproduktion, som är under utarbetande. Stockholms Stadshus AB ska även tillse att bolagen arbetar i linje med handlingsplanen inom ramen för sin rådighet och sina respektive verksamheter.

Bolagets uppgifter kan sammanfattas i följande punkter:

- svara för koncernens övergripande utveckling och strategiska planering
- styra finansiella resurser på ett för ägaren och koncernen optimalt sätt
- svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning
- verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär
- utveckla samspelet mellan ägaren, koncernledningen och dotterbolagen avseende verksamheternas resultat och budgethållning, effektivitet och kvalitet
- utveckla effektivare styrformer genom ökad målstyrning mot ägarkraven
- leda arbetet för att bereda hyresgäster i stadens bostadsbolag möjlighet att förvärva sina lägenheter genom ombildning till bostadsrätter i ytterstaden
- ha en öppen inställning till fastighetsförsäljning
- underlätta framtagandet av studentbostäder
- fortlöpande pröva möjligheterna att tillsammans med bostadsbolagen avyttra delar ur fastighetsbeståndet som ur ett förvaltningsperspektiv inte bör behållas
- löpande utreda möjligheterna till ytterligare omstrukturering av bostadsbolagen för effektivare och mer ändamålsenlig förvaltning
- fortsätta utreda möjligheterna till en ytterligare samordning av stadens kommersiella fastigheter tillsammans med bostadsbolagen, S:t Erik Markutveckling AB, kommunstyrelsen och fastighetsnämnden
- se över och föreslå omprövning av inriktning och/eller innehav av verksamheter utifrån förändrade förutsättningar avseende marknad, lagstiftning och teknisk utveckling
- kontinuerligt följa större investeringsprojekt, till exempel utbyggnaden i Norvik,
- Värtan, Kapellskär, Tele2 Arena och utvecklingen av Globenområdets stora bostadsprojekt samt satsningen för Stimulans för Stockholm
- ansvara för bevakning och samordning av ägarintresset i de bolag där staden är delägare
- följa utvecklingen vad gäller kostnadseffektiviseringar inom samtliga dotterbolag
- särskilt följa bolagens ekonomi avseende bostadsbyggande och upprustning
- samordning av insatser i händelse av kris
- i samarbete med privata aktörer ta fram förslag till hur ett socialt ansvarstagande för bostadsområden kan förenas med en långsiktig affärsmässighet och en positiv värdeutveckling för fastigheterna

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Koncernen Stockholms Stadshus AB** godkänns

Bostadsbolagen

Mål

De kommunala bostadsbolagen ska vara ekonomiskt starka, hålla en hög nyproduktionstakt och medverka till att Stockholm får en väl fungerande bostadsmarknad som kännetecknas av god rörlighet och tillgänglighet för alla. Bolagen ska också ta ett socialt ansvar i enlighet med det uppdrag som allmännyttan har.

Bolagen ska

- öka nyproduktionen av hyresrätter
- bereda möjlighet för att erbjuda boende i ytterstaden att genom friköp förvärva sina lägenheter
- vara goda hyresvärdar
- samarbeta med övriga berörda kommunala bolag och nämnder samt privata aktörer för riktade satsningar på underhåll, systematiskt trygghetsarbete och säkerhet samt energieffektiviseringar
- arbeta aktivt med energieffektivisering och förnyelsebar energi
- öka hyresgästernas incitament att spara energi
- aktivt bidra till att staden når det nationella målet om 50 procent matavfallsinsamling till år 2018
- fortlöpande genomföra boendedialoger för att återkoppla arbetet med visionerna för Järva, Västerort och Söderort 2030 och i samband med upprustningsarbetet i bostadsbeståndet
- arbeta med att förbereda infrastruktur för bilpooler
- arbeta med att förbereda infrastruktur för elbilar
- förhindra olaga andrahandsuthyrning
- öka tillgängligheten så att äldre ska ha möjlighet att bo kvar hemma längre
- underlätta för äldre eller personer med funktionsnedsättning att byta till en lägenhet i entréplan eller till hus med hiss
- fortsätta arbetet för att minska antalet avhysningar, särskilt där barn finns inblandade
- ta ett stort ansvar för försörjningen av förturs-, försöks- och träningslägenheter
- fortsätta tillgänglighetsanpassningen av fastigheterna
- tillsammans med Storstockholms brandförsvaret fortsätta samarbetet kring brandinformatörer, främst i ytterstaden, i syfte att förebygga och motverka bränder
- verka för fler billiga bostäder för ungdomar
- planera för nya seniorbostäder i hyresrättsform
- verka för sänkta byggkostnader
- möjliggöra så kallade kompiskontrakt
- under året skapa ytterligare 250 bostäder reserverade för personer under 30 år, så kallade ungdomslägenheter.
- i samråd med berörda nämnder inventera möjligheten att bygga om/omvandla befintliga byggnader till grupp- eller servicebostäder och underlätta skapande av bostäder för personer med funktionsnedsättning
- samarbeta med övriga berörda bolag och nämnder samt privata aktörer för utvecklingen av de närcentrum som bolagen äger
- bidra till att fler studentbostäder skapas

Uppdrag

Stockholm växer och detta är en del i den politiska visionen. Hela Stockholm ska vara attraktivt. Här spelar Stockholms tre kommunala bostadsbolag en viktig roll.

Bostadsbolagen ska vara lyhörda för sina hyresgästers önskemål. Regelbundna kundundersökningar ska genomföras.

En prioriterad uppgift är att möta ökad efterfrågan på nya bostäder. Staden ska planera för 140 000 nya bostäder till och med 2030 med 2010 som basår. I detta arbete ska bolagen bidra till nyproduktionen.

Stadens bostadsbolag måste aktivt och kraftfullt verka för att sänka byggkostnaderna och minimera kostnaderna i driftverksamheten för att uppnå en effektiv fastighetsförvaltning.

Energieffektiviseringar och miljöprofil på miljonprogramområdena är centralt. Det är angeläget att bolagen tillämpar erfarenheterna från byggkostnadsprojekt som tidigare genomförts. Ytterligare pilotprojekt som syftar till att sänka nyproduktionskostnaden ska startas.

Stadens bostadsbolag har även haft en central roll i stadens program för att stärka den ekonomiska utvecklingen och Stockholms arbetsmarknad.

Sedan den 1 januari 2011 gäller en ny lag, som innebär nya villkor för allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Syftet med den nya lagstiftningen är att skapa likvärdiga förutsättningar för kommunala bostadsaktiebolag och privata hyresvärdar. Ett krav i den nya lagen är att verksamheten i kommunala bostadsbolag ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Det innebär bland annat att kommunerna ska ställa marknadsmässiga avkastningskrav på sina bostadsbolag. Samtidigt finns utrymme inom samma lagstiftning att använda bolagens avkastning till socialpolitiska ändamål. Insatser inom Järvalyftet och Söderortsvisionen ska därför fortsätta och bidra till att stärka stadsdelarnas sociala ställning och dess attraktivitet.

De kommunala bostadsbolagen har ett särskilt ansvar för att förnya och utveckla ytterstaden och göra hela Stockholm attraktivt i alla dess delar. Bostadsbolagen ska medverka till att utveckla ytterstaden, dess miljöer och attraktivitet i samverkan med privata aktörer och boende. Vid bostadsbolagens nybyggnation ska en mångfald och uttrycksfullhet i arkitekturen uppnås i möjligaste mån. Bostadsanpassningar för personer med funktionsnedsättning ska återställas efter renoveringar.

Ett nära samarbete med det civila samhället utvecklas för att skapa meningsfull fritid för unga stockholmare. I stadsdelar där andelen bostadsrätter är låg ska bostadsbolagen fortsätta att erbjuda de hyresgäster som vill friköpa sina lägenheter genom att bilda bostadsrättsförening. Kristdemokraterna motsätter sig majoritetens totalstopp av ombildningar av flera skäl. Dels bidrar det till att befästa homogena stadsdelar i vissa delar av staden, dels försvårar det för framtida investeringar då det ekonomiska resultat för bolagen riskerar att urholkas.

Valfrihet ska prägla boendet i hyresrätt såväl gällande tillval som vid nyproduktion. Det ska vara möjligt att tillgodose olika önskemål och behov i högre grad än idag hos olika grupper som exempelvis ungdomar, barnfamiljer eller det äldre paret.

Bostadsbolagen ska bidra till att fler studentbostäder produceras och verka för att fler lägenheter som unga har råd att bo i byggs. Därutöver ska bostadsbolagen öka antalet så kallade ungdomsbostäder som är reserverade åt personer under 30 år.

Bolagen fortsätter arbetet med att ta fram arbetsmetoder för att minska antalet avhysningar tillsammans med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och landstinget. Särskilt viktigt är det att gemensamt med övriga samverkansparter ta ansvar för att inga barnfamiljer vräks.

Bostadsbolagen ska arbeta för en förbättrad brandsäkerhet där bolagen ska uppmärksamma innovativa lösningar vid ny- och ombyggnationer.

Hyresgästerna ska känna att de kan påverka sin närmiljö till det bättre. Bostadsbolagen ska möjliggöra för odlingslotter för de boende på delar av gårdar inom beståndet. Genom att låta hyresgäster sköta en del av beståndets servicetjänster ska enskilda boende på så sätt kunna få lägre hyra.

Bostadsbolagen ska arbeta med att ytterligare öka tryggheten i miljön kring bostäderna.

AB Svenska Bostäder

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter.

Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästelationer bevaras samtidigt som ökad rörlighet och tillgänglighet främjas. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Beståndet ska utgöras av ett varierat utbud av attraktiva bostäder. Bolaget ska anamma positiva erfarenheter från Järvalyftet för motsvarande arbete även i andra stadsdelar, men får efter genomförd omstrukturering ett särskilt ansvar för stadens nordvästra delar. AB Svenska Bostäders dotterbolag AB Stadsholmen äger och förvaltar fastigheter av kulturhistoriskt värde. Bolaget ska förena ett socialt ansvarstagande med en långsiktig affärsmässighet och en positiv värdeutveckling för ägarna.

Ägardirektiv för 2015-2017

- bidra till nyproduktion av nya bostäder
- fortsätta arbetet med Järvalyftet, Vision Hässelby-Vällingby och Söderortsvisionen
- utreda förutsättningarna för att bygga bostäder med annan upplåtelseform som en del av bolagets medverkan i Järvalyftet
- fullfölja underhållsinsatserna i 1940- och 1950-talsbestånden samt öka ombyggnads- och underhållsåtgärder i miljonprogramsbeståndet med fokus i Järva och Västerort
- fortsätta att vidareutveckla kvalitet och service och öka hyresgästens valfrihet
- kontinuerligt genomföra underhåll i AB Stadsholmens bestånd
- fortsätta arbetet med att öka effektiviteten med fokus på kärnverksamheten och förbättrade driftsresultat
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- bidra till att fler studentbostäder tillskapas både genom nyproduktion och genom inventering av befintligt bestånd
- bidra till att producera fler mindre lägenheter som unga och personer med en svag ställning på arbetsmarknaden har råd att efterfråga
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

AB Familjebostäder

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter.

Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som ökad rörlighet och tillgänglighet främjas. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Bolaget ska ha ett särskilt ansvar i de södra stadsdelarna runt Farsta och Rågsved.

Beståndet ska utgöras av ett varierat utbud av attraktiva bostäder. Bolaget ska förena ett socialt ansvarstagande med en långsiktig affärsmässighet och en positiv värdeutveckling för ägarna.

Produktionen ska successivt öka med tonvikt på bostäder som unga och personer med svag ställning på bostadsmarknaden har råd att efterfråga.

Familjebostäder ska ansvara för att genomföra ett tidigt visionsarbete i Rågsved som en del i bolagets ytterstadsarbete. Visionsarbetet ska utgå från boende, lokala aktörer och fastighetsägare i stadsdelen och vara ett underlag till stadens planeringsarbete i stadsdelen.

Ägardirektiv för 2015-2017

- bidra till nyproduktion av nya bostäder
- medverka i arbetet med Järvalyftet genom Rinkebystråket och Söderortsvisionen
- utreda förutsättningarna för att bygga bostäder med annan upplåtelseform i Rinkeby, som en del av bolagets medverkan i Järvalyftet
- fortsätta upprustningen av de bostäder som byggdes under 1940–1960-talen
- fortsätta arbetet med att vidareutveckla kvalitet och service
- öka valfriheten för hyresgästen
- fortsätta arbetet med att öka effektiviteten med fokus på kärnverksamheten och förbättrade driftsresultat
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- bidra till att fler studentbostäder tillskapas både genom nyproduktion och genom inventering av befintligt bestånd

- öka produktionen av bostäder som unga och personer med svag ställning på bostadsmarknaden har råd att efterfråga

AB Stockholmshem

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska äga och förvalta hyresbostäder inom Stockholms stad. Bolaget har ansvar för att möta den stora efterfrågan på bostäder i Stockholm genom att bidra till nyproduktion av hyresrätter.

Förvaltningen ska präglas av ekonomisk långsiktighet. Bolaget ska skapa bästa möjliga förhållanden för sina hyresgäster så att långa och goda hyresgästrelationer bevaras samtidigt som ökad rörlighet och tillgänglighet främjas. Bolagets bestånd ska utvecklas genom aktiv fastighetsförvaltning. Beståndet ska utgöras av ett varierat utbud av attraktiva bostäder. Bolaget ska fortsätta arbetet med förnyelse och utveckling av ett antal ytterstadsområden i söderort, till exempel Hökarängen, Rågsved, Skarpnäck och Skärholmen.

Lärdomar ska dras från arbetet med Järvalyftet samtidigt som förändringsarbetet ska utgå från varje stadsdels specifika styrkor och åtgärda de lokala problem som finns. Möjligheten att sprida projektet

”Hållbara Hökarängen” samt Skarpnäckslyftet ska studeras under planeringsperioden.

Bolaget ska förena ett socialt ansvarstagande med en långsiktig affärsmässighet och en positiv värdeutveckling för ägarna. Produktionen av hyresrätter som unga och personer med svag ställning på bostadsmarknaden har råd att efterfråga ska successivt öka.

Ägardirektiv för 2015-2017

- successivt öka nyproduktionen av bostäder
- fortsätta arbetet med Söderortsvisionen
- utreda förutsättningarna för att bygga bostäder med annan upplåtelseform som en del av bolagets medverkan i Söderortsvisionen
- bolaget ska inom ramen för affärsmässiga principer ta fram en socialt och miljömässigt hållbar strategi för upprustning av miljonprogrammet
- öka valfriheten för hyresgästen
- bistå Stiftelsen Hotellhem i dess verksamhet inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar
- fortsätta arbetet med att öka effektiviteten med fokus på kärnverksamheten och förbättrade driftsresultat
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- utreda, planera och genomföra en omlokalisering av bolagets huvudkontor till Skärholmen
- bidra till att fler studentbostäder tillskapas både genom nyproduktion och genom inventering av befintligt bestånd

- Öka produktionen av hyresrätter som unga och personer med svag ställning på bostadsmarknaden har råd att efterfråga

- utveckla koncept för att bygga nya bostäder med korta förmedlingstider
- vara Stiftelsen Hotellhem behjälpliga i byggandet av bostäder inom ramen för stadens bostadsförsörjningsansvar

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Bostadsbolagen: AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem** godkänns.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget äger och förvaltar servicehus, vård- och omsorgsboenden, trygghets- och seniorbostäder samt LSS-boenden. Bolaget har i uppgift att tillhandahålla välskötta fastigheter och att erbjuda attraktiva och anpassade bostäder för människor i behov av stöd och trygghet.

Många av stadens äldreboendefastigheter har sedan lång tid ett eftersatt underhållsbehov. Genom Äldrelyftet har boendestandarden för dem som bor i stadens äldreboenden kunnat förbättras.

Servicehusen kvarstår som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns, men kommer vid behov av upprustning att kunna omvandlas till andra mer efterfrågade bostadsformer. Bolaget har en viktig uppgift att anpassa bostadsutbudet efter den boendegaranti för personer över 85 år som Kristdemokraterna vill införa under 2015. Micasa Fastigheter i Stockholm AB uppdras att vid om- och nyproduktion analysera fastigheten utifrån ett vård- och omsorgsperspektiv för att undersöka om det går att förbättra förutsättningarna för verksamheten genom enklare ombyggnationer, genom att anamma ny teknik eller via andra åtgärder.

Då det föreligger ett stort behov ska Micasa Fastigheter i Stockholm AB, i likhet med övriga nämnder och bolag, vara delaktig i stadens utbyggnad av servicelägenheter för personer med funktionsnedsättning. Utbyggnaden kommer att ske i form av bland annat trapphusboenden och satellitlägenheter.

Ägardirektiv för 2015-2017

- ansvara för att inom ramen för affärsmässiga principer tillhandahålla välskötta, trygga och tillgängliga bostäder för stadens äldre och för personer med funktionsnedsättning
- delta i den regionala och den samlade planeringen för olika boenden inom bolagets målgrupp
- tillsammans med berörda nämnder skapa en strategisk och operativ planering av stadens totala boendebud som samspelar med planeringen av platsbehovet
- att i planeringen av äldreboendestäder införliva en boendegaranti för personer över 85 år
- utifrån planeringen av det totala boendebudet och efterfrågan skapa en strategisk plan för bolagets fastigheter och tjänstebud
- vidareutveckla och befästa bolagets affärsmodell i syfte att realisera bolagets strategiska plan
- ta fram nyckeltal för granskning av om- och nybyggnadsprojekt i tidiga skeden
- fortsätta söka markanvisningar för nyproduktion av i första hand vård- och omsorgsboenden som ersättning för boenden som på sikt bör avvecklas
- tillhandahålla och utveckla seniorboenden, trygghetsboenden och LSS-boenden utifrån utbud och efterfrågan
- i samråd med berörda nämnder och bolag inventera möjligheten att bygga om/omvandla befintliga byggnader till efterfrågade boendeformer för äldre
- åtgärda det eftersatta underhållet i de fastigheter som långsiktigt kommer att nyttjas för äldreboende och omsorg genom det så kallade Äldrelyftet
- värna tillgången till gemensamhetslokaler i beståndet
- vidareutveckla den sociala dimensionen i boendemiljön
- underlätta för profilboenden att etablera sig i staden

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för Micasa Fastigheter i Stockholm AB godkänns

Bostadsförmedlingen i Stockholm AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att svara för reguljär bostadsförmedling, evakuering samt förmedling av förturslägenheter inklusive försöks- och träningslägenheter, förmedling av lägenheter till stadens bostadsbolags internköer samt förmedling av kategoribostäder såsom exempelvis student- och trygghetsboenden.

Idag utgör Stockholmsregionen i hög grad en gemensam bostads- och arbetsmarknad.

Storstadsregionens infrastruktur skapar goda förutsättningar att bo i en kommun och arbeta i en annan. Det ligger därför i stadens intresse att den som står i Stockholms bostadskö också har möjlighet att hitta en bostad utanför stadens gränser. Bostadsförmedlingen i Stockholm AB är öppen för alla och redan idag står sökande från hela länet i kö. I de fall det finns intresse från fastighetsägare i kringliggande kommuner ska bostadsförmedlingen därför kunna erbjuda förmedlingstjänster och därmed också förmedla bostäder i kommuner i Stockholms omnejd.

Ägardirektiv för 2015-2017

- förmedla lägenheter i ett öppet och transparent system efter kötid, det vill säga till den kund som har längst kötid och uppfyller fastighetsägarens krav
- utveckla service och tjänster mot fastighetsägare för att säkerställa ett fortsatt gott inflöde av lägenheter och alltid förmedla lägenheter till den tidpunkt fastighetsägaren angett
- skapa en väl fungerande regional marknadsplats för hyresrätter
- undersöka förutsättningarna för att underlätta för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden
- utveckla service och tjänster mot kunderna i bostadskön
- aktivt marknadsföra den gemensamma studentkön mot privata fastighetsförvaltare
- informera om bostadsmarknaden i regionen och särskilt planerad och pågående nyproduktion
- informera om stadens satsningar inom ytterstadsarbetet
- i samarbete med Stockholm Business Region AB informera om Stockholm som bostadsort fortsätta arbetet med att samordna och utveckla Stockholm Bygger
- utreda förutsättningarna att samordna stadens interna lokalutbud i bolagssektorn
- bidra i arbetet att effektivt förmedla försöks- och träningslägenheter
- utreda förutsättningarna att sänka kö- och förmedlingsavgiften
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Bostadsförmedlingen i Stockholm AB** godkänns.

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, flexibla och kostnadseffektiva lokaler för stadens förskole- och skolverksamhet. En attraktiv fysisk arbetsmiljö bidrar till att rekrytera personal och elever. Skolfastigheternas arkitektur ska gestalta skolans centrala ställning i samhället.

Inomhusmiljön i skolor och förskolor är avgörande för elevernas fysiska hälsa och lärande. Problemen med dålig luft måste därför minskas genom fortsatt förebyggande arbete, där inomhusluften mäts vid relevanta tidpunkter. Uppföljning ska även prioriteras och intensifieras för att säkerställa att lämpliga åtgärder vidtas. SISAB ska även verka för en giftfri miljö i sina fastigheter. Stockholms stad har satt upp ambitiösa mål för att sänka klimatpåverkan. Klotter och skadegörelse måste saneras och åtgärdas snabbt. Om en elev har orsakat skadegörelsen ska han eller hon delta i arbetet att återställa skadan i enlighet med den åtgärdsplan mot mobbing, trakasserier och skadegörelser som varje skola ska upprätta.

Hela och rena skoltoaletter är av stor betydelse. En inventering behöver göras för att utreda var behoven för nya och fräscha toaletter är som störst för att därefter kunna upprätta en åtgärdsplan. SISAB ska även undersöka vad som går att göra för att få bättre akustik och tystare ljudmiljö i skolmatsalar, klassrum och andra skollokaler.

Staden växer och antalet elever ökar kraftigt den kommande perioden. Den stora ökningen kommer att ställa stora krav på bolaget för att klara av den stora utbyggnad som behövs. Det är angeläget att SISAB deltar aktivt i planeringsarbetet för fortsatt utbyggnad av skolor och förskolor.

Behovet av verksamhetsanpassningar och därtill hörande modernisering av bland annat installationer ökar. Det nya ramavtalet möjliggör genomförandet av dessa. Arbetet med lednings- och kvalitetsutveckling inom bolaget ska även fortsättningsvis prioriteras.

Tillgängligheten både i undervisningen och i den fysiska miljön för elever med funktionsnedsättning ska vara god i Stockholms skolor. Arbetet med att anpassa skolor med bristande tillgänglighet ska fortgå.

SISAB uppmanas att delta i idrottsnämndens och utbildningsnämndens uppdrag att föreslå och genomföra åtgärder för att tillgängliggöra skolidrottshallar och andra idrottsytor efter skoltid. I samverkan ska även berörda parter ta fram en finansieringsmodell för hur de kostnader som detta genererar ska fördelas. SISAB uppmanas även att delta i idrottsnämndens, utbildningsnämndens och fastighetsnämndens uppdrag att ta fram en finansieringsmodell över hur kostnaderna ska fördelas vid anläggandet av konstgräsplaner på skolgårdar. Ambitionen ska vara att få till stånd fler konstgräsplaner och mer tillgänglig idrottsyta.

SISAB ska även aktivt arbeta för att skollokaler ska kunna upplåtas åt föreningar och andra delar av det civila samhället under kvällar och helger.

De fastigheter som SISAB bygger för stadens verksamheter ska byggas flexibelt så att de kan anpassas till olika typer av verksamhet, efter behov och förändras över tid.

Ägardirektiv för 2015-2017

- arbeta med utveckling och förvaltning av förskole- och skollokaler
- tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden verka för kostnadseffektiva lokallösningar
- delta i planeringen och genomföra utbyggnaden av förskolor och grundskolor för ett växande Stockholm
- SISAB ska verka för en giftfri skolmiljö
- inventera möjligheterna att skapa studentlägenheter i vakanta lokaler
- arbeta aktivt för att tillgodose en god inomhusmiljö med god luftkvalitet
- arbeta kontinuerligt med åtgärder för en tryggare miljö i och omkring förskolan
- och skolan genom bland annat fortsatt förebyggande åtgärder mot bränder, klotter och annan skadegörelse, till exempel på skoltoaletter
- göra en inventering av skoltoaletter för att se var behoven av renovering eller nya toaletter är som störst och därefter upprätta en åtgärdsplan
- arbeta aktivt med energieffektivisering och förnyelsebar energi
- arbeta med att möjliggöra matavfallsinsamling i bostadsbeståndet enligt stadens handlingsplan
- i samarbete med utbildningsnämnden genomföra nödvändiga åtgärder så att krav på minskade energikostnader uppnås
- verka för att skollokaler ska kunna upplåtas till föreningar och andra aktörer inom det civila samhället under kvällar och helger
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)** godkänns.

Stockholm Vatten AB

Kristdemokraterna vill:

- att det ambitiösa miljöarbetet fortsätter
- öka biogasproduktionen
- utveckla system för insamling av matavfall i hela staden

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska med fortsatt tydlig miljöprofil säkerställa leverans av hälsosamt och gott vatten till hushåll och verksamheter i Stockholm och ombesörja avloppshantering av god kvalitet i området. Produktionen och driften ska ske med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Bolaget ska värna om befintliga kunder och partners i regionen och även sträva efter nya samarbeten då bolaget har en god kapacitet och förmåga att tillhandahålla VA-tjänster även utanför kommungränserna.

Bolaget bedriver ett kontinuerligt effektiviseringsarbete som ska fortsätta med fokus på en så låg vatten- och avloppstaxa som möjligt. Stockholm bedriver ett ambitiöst miljöarbete kopplat till stadens vatten.

En växande stad ställer hårda krav på ett fortsatt offensivt miljöarbete kring vattenhanteringen i staden. Bolaget ska ansvara för den fortsatta driften av Glashuset i Hammarby Sjöstad, vars syfte är ett fortsatt uppdrag att informera brett om stadens miljö- och klimatarbete.

Bolaget ska vara behjälpligt i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i staden samt Trafikverket, SL och andra aktörer för att främja framkomligheten.

Stockholm Vatten Avfall AB

Under 2014 bolagiserades stadens avfallshantering och fördes över till Stockholm Vattenkoncernen. Det nya bolaget Stockholm Vatten Avfall AB får i uppdrag att insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall samt bidra till en effektivare avfallshantering och öka tillgången på biogas i regionen.

- Bolaget ska gynna och uppmuntra till ökad källsortering och/eller återvinning.
- Bolaget ska öka möjligheterna till återbruk på stadens återvinningscentraler.
- Stockholms stad ska långsiktigt satsa på insamling och behandling av organiskt avfall för att nå stadens mål inom området. Ett system för insamling av matavfall i hela staden ska utvecklas.
- Avfallsnämnden ska upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt upprätta förslag till källsorteringsfrämjande taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall.
- Bolaget ska i sina upphandlingar ställa sociala och miljömässiga krav på huvudleverantörer.
- Ägardirektiv för 2015-2017
- fokusera på kärnverksamheten och fortsätta effektiviseringsarbetet
- omlokalisera bolagets huvudkontor till Ulvsunda i syfte att skapa en mer effektiv och ändamålsenlig lokalanvändning
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader

- arbeta med att utveckla service och tillgänglighet gentemot brukare och kund
- delta i planeringen för ett växande Stockholm i nya stadsdelar med behov av teknisk infrastruktur
- tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin
- intensifiera arbetet med sjörestaureringar enligt vattenprogrammet
- öka biogasproduktionen
- driva utvecklingen av västerorts framtida avloppsvattenrening
- ansvara för driften av GlashusEtt som center för information om stadens miljö- och klimatarbete
- beakta effekter av ett förändrat klimat
- bistå avfallsnämnden i arbetet med att upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt att upprätta förslag till källsorteringsfrämjande taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall
- arbeta för ökad informationsspridning om stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall genom förbättrade pedagogiska metoder syftande till att alla stockholmare ska förstå och vilja delta
- långsiktigt minska klimatpåverkan genom att effektivisera energikrävande processer och minska utsläpp av klimatgaser från avloppssystemen
- utreda möjligheten att minska energiberoendet med hjälp av lokalt producerad el, till exempel genom användning av restenergi vid bolagets anläggningar
- åtgärda eftersatt underhåll i vattenledningsnätet
- utföra förebyggande underhåll av sina anläggningar och ledningsnät
- utreda möjligheten att sälja spillvärmen från våra anläggningar till Fortum
- verkställa det kommunala uppdraget om avfallshantering
- ansvara för övergripande samt riktad information och rådgivning i avfallsfrågor
- följa och stimulera utvecklingen av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet
- intensifiera arbetet med att minska matsvinn och öka matavfallsinsamlingen
- integrera samt ställa krav på avfallshanteringen i planeringsprocessen vid nybyggnad och i det befintliga bostadsbeståndet
- säkerställa markanvändningen för stadens återvinningscentraler
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ågardirektiv för 2015-2017 för **Stockholm Vatten AB** och **Stockholm Vatten Avfall AB** godkänns.

Stockholms Hamn AB

Kristdemokraterna vill att:

- Stadens kajer ska vara en levande del av stadsmiljön
- Stadens kajstrategi ska utvecklas
- Stockholms Hamn AB ska underlätta för internationella kryssningsfartyg

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget ska medverka till att säkerställa och utveckla goda förutsättningar för sjöfarten och regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling. Hamnen och sjöfarten är också en viktig del av Stockholms identitet som stad vid Östersjön och Mälaren, belägen på öar, och med en stadsbild av skepp och fartyg i citynära lägen. Stockholms hamnar utgör ett viktigt gods- och logistiknav för Mälarenregionen. Stockholms Hamn AB har också en viktig roll när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Verksamheten ska stimulera, och vara ett föredöme för, ett miljövänligt transportarbete.

Stockholms Hamn AB:s utveckling ska medverka till att regionens behov av effektiv hamnkapacitet kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Det ska ske i lämpliga former av samverkan med andra hamnar och intressenter. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s utvidgning och den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav och samtidigt bygga på sunda ekonomiska kalkyler.

Stockholms Hamn AB ska medverka till att målen i färdplanen för en fossilbränslefri stad 2050 uppnås. Att minska utsläppen från fartyg som ligger i hamn i staden är därför angeläget. Bolaget ska fortsätta arbetet med att differentiera hamnavgifter för att minska utsläpp och buller, samt åstadkomma en ansvarsfull avfallshantering.

Stockholms Hamn AB ska verka för att färjor och kryssningsfartyg så långt möjligt, ska kunna elanslutas i hamn för att minska luftföroreningar och buller. Stockholms hamnar ska aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar.

Stockholms Hamn AB arbetar i samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen med att söka möjliga alternativ för oljeverksamheten vid Loudden. Det nuvarande arrendeavtalet gäller till och med år 2019. Arbetet ska inriktas på långsiktiga och miljömässigt hållbara lösningar som inte äventyrar stadens tillgångar eller regionens försörjning av bränsleprodukter. Miljöförbättrande åtgärder samt säkerhetsåtgärder är nödvändiga inslag till dess att alternativa lokaliseringar kan realiseras. Det är av största vikt att arbetet bedrivs skyndsamt och med en helhetslösning som mål. Stadens kajer ägs och driftas av olika parter inom staden.

Flera andra aktörer som Statens fastighetsverk och Kungliga Djurgårdsförvaltningen äger också mark vid vattnet. Det bör utredas om de olika aktörerna kan samverka bättre och Stockholms Hamn AB bör samordna arbetet med att ta fram en strategi kring hur stadens kajutrymmen ska användas och vilka principer som bör gälla.

Stockholms Hamn AB ska i samverkan med landstinget och andra aktörer skapa förutsättningar för utökad kollektivtrafik på vatten.

Kajerna ska göras mer tillgängliga för stockholmarna. Stockholms hamnar ska i samarbete med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden säkerställa att stadens kajer blir mer attraktiva och

levande med mötesplatser. Kajerna har idag en stor outnyttjad potential, därför är det viktigt att den nya kajstrategin prioriterar mötesplatser och kommersiella aktörer längs våra kajer.

ÅF Offshore Race, Stockholm Gotland Runt stärker Stockholm som destination och gör regattan tillgänglig för en bredare publik. Bolaget samordnar och finansierar stadens fortsatta medverkan. Evenemanget markerar Stockholms position som en miljöhuvudstad på vatten och en intressant sjöfartsstad i norra Europa.

Ägardirektiv 2015-2017

- i samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen förbereda alternativ lokalisering för oljeverksamheten vid Loudden
- fortsätta arbetet med pågående utvecklingsprojekt i Värtan/Frihamnen samt i Nynäshamn och Kapellskär
- fortsätta utvecklingen och upprustningen av stadens innerstadskajer
- utveckla stadens kajer till att bli en levande del av stadsmiljön
- tillgängliggöra stadens kajer
- delta i arbetet med en ny stadsövergripande kajstrategi
- utveckla kryssningstrafiken
- bidra till besöksnäringen
- fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter samt effektivisera driften av bolagets byggnader och anläggningar
- vara aktiva i utvecklingen av kollektivtrafik på vatten
- fortsätta arbetet med differentierade hamnavgifter som syftar till att minska utsläpp och buller, samt åstadkomma en ansvarfull avfallshantering
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- medverka i arbetet med att etablera fartyg avsett för studentboende i Värtahamnen
- beakta effekter av ett förändrat klimat
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Stockholms Hamn AB** godkänns.

AB Stokab

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att bygga, hyra ut samt underhålla ett passivt fibernät i Stockholm. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen i regionen.

Ägardirektiv 2015-2017

- Den fortsatta utbyggnaden av nätet sker i takt med marknadens efterfrågan och utifrån bedömningar av marknadens utveckling och krav. Stokab ska vara behjälpliga i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i staden samt Trafikverket, SL och andra aktörer för att främja framkomligheten.
- utveckla fibernätet avseende funktion och säkerhet för att kunna möta kundernas krav på kvalitet, service och säkerhet samt endast tillhandahålla svartfiberprodukter med tillhörande installationer
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- fortsatt kompletterande fiberutbyggnad inom prioriterade/strategiska områden
- upphandla verksamhet som inte är kärnverksamhet
- tillsammans med Kista Science City, fastighetsägare, näringslivsaktörer och universiteten verka för etableringen av en testbädd för höghastighetsuppkopplingar i världsklass i Kista
- utreda, planera och genomföra en omlokalisering av huvudkontoret till norra Järva
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **AB Stokab** godkänns.

Stockholms Stads Parkerings AB

Kristdemokraterna vill:

- anlägga fler laddningsplatser för elbilar
- inventera infartsparkeringarnas läge och nyttjandegrad
- skapa fler kollektivtrafiknära cykelparkeringar
- underlätta för olika former av bilpooler

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets främsta uppgift är att avlasta gatunätet från söktrafik och parkerade fordon genom att finansiera byggandet av nya garage och ha en hög beläggning i de anläggningar bolaget förfogar över. Garagen ska möta behoven i nya områden och leda till minskad gatuparkering i befintliga områden.

Bolaget bygger och driver både anläggningar som verkar på den kommersiella marknaden och anläggningar som har som enda syfte att avlasta gatunätet.

I syfte att stimulera användningen av elbilar ska laddningsmöjligheter anläggas i bolagets anläggningar. De bilar som är berättigade till statens supermiljöbilspremie kan parkera gratis på bolagets öppna anläggningar.

Parkeringsbolaget ska underlätta för stadens bilpooler inom ramen för sin verksamhet. I de kommersiella anläggningarna ska lönsamheten vara god för att klara av finansieringen av övriga anläggningar samt byggandet av nya. Bolaget ska fortsätta arbetet med att möjliggöra laddning av elbilar inom parkeringsbolagets bestånd. Förutsättningarna för cykelgarage i kollektivtrafiknära lägen ska utredas av trafiknämnden och Stockholm parkering får ansvaret för byggande och drift av dessa.

Bolaget ska fortsätta arbetet med samnyttjande av parkeringsplatser genom parkeringsköp ibland annat Hagastaden, Årstafältet och Norra Djurgårdsstaden tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden.

Ägardirektiv för 2015-2017

- genomföra bolagets investeringsplan om planerade nya parkeringsanläggningar och i samarbete med exploateringsnämnden påbörja genomförandet av det nya programmet för tillkommande parkeringsanläggningar
- i samverkan med exploateringsnämnden, AB Storstockholms Lokaltrafik och berörda grannkommuner verka för större möjligheter till infarts- och utfartsparkering. Parkeringarna ska även förses med bättre skyltning
- göra en översyn av infartsparkeringarnas läge och nyttjandegrad
- fortsätta kvalitetsarbetet inom bolaget, vilket bland annat innebär ökad trygghet och trivsel för bilisterna
- fortsätta se över möjligheten att teckna avtal om stadens övriga bolags parkeringsverksamhet
- tillämpa miljöbilsstrategin genom att genomföra en utbyggnad av laddstolpar i Stockholm, samt utvärdera hur el-laddplatserna används
- skapa fler cykelparkeringsplatser i anslutning till garage
- ansvara för byggandet av stadens cykelgarage
- utvärdera försöket med gratis parkering i bolagets öppna anläggningar för de bilar som uppfyller kravet för supermiljöbilspremie
- outsourca driftverksamheten
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader

- beakta framkomlighetsperspektivet vid planering av nya garage samt att befintlig kapacitet utnyttjas optimalt
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Stockholms Stads Parkerings AB** godkänns.

Stockholms Stadsteater AB

Kristdemokraterna vill:

- att Kulturhuset Stadsteatern är öppet när stockholmarna har tid att besöka verksamheterna
- att produktionerna tillgängliggörs för personer med funktionsnedsättning
- att Kulturhuset Stadsteatern når ut till en ny och yngre publik
- bygga kulturscen i gasklockan i Norra Djurgårdsstaden

Bolagets mål och uppgifter

Kulturhuset Stadsteatern ska erbjuda en bred verksamhet i form av teater, litteratur, dans, konst, design, film, musik, debatt och annan kulturell produktion av hög kvalitet, präglad av både bredd och spets. Kulturhuset Stadsteatern ska genom att erbjuda både det breda och det smala vara en angelägenhet för alla stockholmare med yttrandefriheten, den konstnärliga friheten och det fria ordet som grund.

Produktioner och verksamhet för barn och ungdom ska särskilt prioriteras. Med publiken och besökarna i centrum ska Kulturhuset Stadsteatern nå ut till en ny och yngre publik, samtidigt som den tidigare publiken och besökarkretsen ska behållas och breddas.

Bra teater och verksamhet kombinerat med aktivt publik- och besökararbete leder till ett stort antal varierande produktioner, en större publik och besökarvolym samt många nya arbetstillfällen. Detta arbete ska fortsätta samtidigt som bolaget ska sträva efter en långsiktig ekonomi, som kan anpassas efter stor variation och bredd i verksamheten.

Stockholms Stadsteater AB ska delta i det fortsatta arbetet med en kulturscen i gasklockan i Norra Djurgårdsstaden. Projektet ska ske i samverkan mellan fastighetsnämnden, Stockholms Stadshus AB och exploateringsnämnden.

Ägardirektiv för 2015-2017

- ha en bredd i repertoar och verksamhet och arbeta för att nå nya publikgrupper
- arbeta aktivt för att engagera särskilt barn och ungdom som publik, besökare och deltagare i olika typer av verksamhet
- arbeta för att tillgängliggöra produktionerna för personer med funktionsnedsättning
- fortsätta att utveckla bolagets fem profilbibliotek som självklara arenor för läsfrämjande och läslust för alla åldrar
- söka samarbete med det fria kulturlivet och andra intressenter
- på sikt minska behovet av koncernbidrag
- verka för att i högre utsträckning också vara en plattform för dialog och debatt
- verka för ett konstnärligt gränsöverskridande samarbete mellan bolagets verksamhetsområden
- verka för att ett interkulturellt perspektiv ska genomsyra verksamheten och att den internationella samverkan ska öka
- vara öppet när stockholmarna har tid att besöka verksamheterna
- erbjuda Stockholms grundskole- och gymnasieelever möjligheten att komma i kontakt med scenkonst
- präglas av både konstnärlig och organisatorisk utveckling, där den konstnärliga utvecklingen ska vara i fokus
- koncentrera resurserna till den konstnärliga, kulturella och publika verksamheten
- utreda förutsättningarna för att utveckla Fristadsprogrammet till fler konstarter

- utreda behoven och förutsättningarna för att utveckla nya verksamheter
- fortlöpande utvärdera verksamhetens lokalbehov och arbetsformer
- fortsätta arbetet med att bredda verksamhetens finansiering
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- arbeta för att öka intäkterna
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Stockholms Stadsteater AB** godkänns.

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Kristdemokraterna vill:

- fortsätta utvecklingen mot det moderna Stockholm Entertainment District
- att lokalerna utvecklas för att kunna husera evenemang i världsklass
- minska energiförbrukningen och använda mer förnyelsebar energi

Bolagets mål och uppgifter

Målet för verksamheten är att stärka Stockholms internationella konkurrenskraft och aktivt bidra till utvecklingen av Stockholm som besöks- och evenemangsstad. Stockholm Globe Arena Fastigheter AB är ett renodlat fastighetsbolag med syfte att tillhandahålla och utveckla ändamålsenliga lokaler och anläggningar för evenemangsverksamhet i världsklass. Bolaget ska även ha en ledande roll i utvecklingen av Stockholm Entertainment District inom ramen för det övergripande arbetet med Söderstaden, under de närmaste åren.

Bolaget ska pröva möjligheten att ställa krav på maskeringsförbud på dess anläggningar. Bolaget ska även ställa krav på hyresgäster att polisanmäla besökare som begår lagbrott på arenorna. Om detta inte sker bör bolaget själv polisanmäla dessa i syfte att stävja huliganrelaterade problem.

Ägardirektiv för 2015-2017

- verksamheten ska tillhandahålla och utveckla lokaler och anläggningar för evenemangsutbud i världsklass bestående av bland annat sport, konserter, kultur- och familjeaktiviteter
- bolaget ska aktivt arbeta med att utveckla bolagets befintliga markinnehav så att en avyttring kan genomföras när marknadsläget möjliggör detta
- bolaget ska avyttra garaget under Tele2 Arena till Stockholms Stads Parkering AB
- bolaget ska delta i arbetet med Globenområdets utveckling tillsammans med andra intressenter för att öka områdets attraktionskraft
- bolaget ska ha en ledande roll i utvecklingen av Stockholm Entertainment District inom ramen för det övergripande arbetet med Söderstaden
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- arbeta aktivt med energieffektivisering och förnyelsebar energi
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Stockholm Globe Arena Fastigheter AB** godkänns.

Stockholm Business Region AB (SBR)

Bolagets mål och uppgifter

Vision Stockholm 2030 om ett Stockholm i världsklass är ett strategiskt åtagande som styr och präglar stadens arbete. Stockholm har sedan ett antal år tillsammans med 50 andra kommuner i regionen marknadsfört regionen som ”Stockholm – the Capital of Scandinavia”.

Samverkan mellan kommunerna är viktig för hela regionens konkurrenskraft och arbetsformen har visat sig vara framgångsrik. Det är angeläget att processen med regelbundna utvärderingar av kommunal service fortsätter i syfte att kommunerna tillsammans kan lära av varandra och successivt höja lägsta nivån i hela regionen. Det ökar konkurrenskraften mot andra regioner i världen.

Stockholm ska förstärkas som kunskapsstad, ICT-metropol, life science- och miljöteknikcentrum, finansplats och evenemangsstad. Bolaget ska stödja stadens nämnder och bolag i arbetet med stadens utvecklingsområden, till exempel Norra Djurgårdsstaden och Hagastaden.

Stockholm Business Region fyller en viktig funktion i att samordna och utveckla stadens verksamheters bemötande av näringslivets behov, både avseende nya och befintliga företag. En nära relation till och kommunikation med företag i staden är betydelsefull. Det strategiska ansvaret för näringslivsutveckling åvilar kommunstyrelsen.

Den bredd som arbetsmarknaden och näringslivet i Stockholm uppvisar är en mycket stor tillgång för staden. Både arbetsmarknaden och näringslivet är diversifierat och rikt. I arbetet med att stödja hela Stockholms näringsliv ska därför inte minst det lokala näringslivet och dess betydelse uppmärksammas för att behålla och öka bredden.

En mycket viktig uppgift är att stödja berörda nämnder i arbetet med att förbättra företagens uppfattning om stadens myndighetsutövning. Ska staden attrahera nya företag måste befintliga ha en positiv bild. Samverkan med företagen i stadens företagsområden ska också fördjupas så att områdenas attraktivitet kan öka. Arbetet ska ske i samarbete med stadens övriga nämnder och bolag.

Arbetet med att underlätta för företag genom att skapa enkla rutiner för ansökningar av olika tillstånd fortsätter. Staden underlättar för småföretag, bland annat i mark- och tillståndsfrågor, genom sin lots- och servicefunktion.

SBR har ett ansvar för att främja strategiska företagsetableringar i ytterstaden. SBR ska fokusera på att utveckla potentialen till företagande och nyföretagande i ytterstaden. För Söderort är en ökad etablering av attraktiva arbetsplatser särskilt viktig. Ny- och småföretagarstrategin för ytterstaden ska implementeras. För att nå framgång krävs deltagande från alla stadens nämnder och bolag, näringsliv och fastighetsägare.

Besöksnäringen i Stockholm har haft en stadig tillväxt under senare år. Infrastruktur och tillgänglighet är nyckelfaktorer för fortsatt positiv utveckling av Stockholm som destination. Besöksnäringen är en motor för många relaterade näringar i regionen. Stockholm är också porten in till andra besöksmål runt om i Sverige. SBR ska i samverkan med andra aktörer i regionen verka för att ytterligare förstärka besöksnäringen.

Stockholm stads Klimatpakt är ett nätverk där staden och företagen kan dela goda idéer och inspireras för att förbättra sitt klimat- och miljöarbete. SBR ansvarar för Klimatpakten och miljö- och hälsoskyddsnämnden bistår i detta arbete med sin kompetens.

Stockholms breda kulturliv ska marknadsföras internationellt. För besökare i staden ska tillgången till kultur och evenemang marknadsföras med hjälp av mobila turiststationer i samarbete med näringslivet.

Ägardirektiv för 2015-2017

- främja arbetet med en väg in
- utveckla och förbättra stadens kontakter med näringslivet
- tillhandahålla lots- och servicefunktion gentemot företag
- utveckla en organisation kring tillfälligt placerad personal, internationella studenter och forskarstuderande
- marknadsföra Stockholm som företagsplats och besöksmål
- samordna och utveckla stadens verksamheters bemötande av och kontakter med både befintliga och nya företag inom regionens näringsliv
- främja utländska etableringar och investeringar i Stockholm
- utveckla besöksnäringen i Stockholm
- arbeta målinriktat för att internationella konferenser, event och mässor förläggs till Stockholm, delta i arbetet med evenemangsstrategin för Stockholm
- fortsätta arbetet med regional samverkan inom SBA, Stockholm Business Alliance
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- mäta och följa upp insatser för fler arbetsplatser inom programmet för Vision Söderort 2030
- ansvara för Klimatpakten
- arbeta med att profilera Stockholm som en kreativ stad
- fortsätta utveckla stadens företagsområden
- bolaget ska följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Stockholm Business Region AB** godkänns.

S:t Erik Försäkrings AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget har som uppgift att svara för att det finns en effektiv riskfinansiering av anläggningar och verksamheter ägda av staden och närstående bolag genom ökad konkurrensutsättning. Bolaget ska förmedla försäkringslösningar, minimera försäkringskostnaderna och förbättra riskhanteringen för samtliga berörda enheter inom kommunkoncernen. S:t Erik Försäkrings AB ska vara det bästa och mest kostnadseffektiva alternativet för stadens nämnder och bolag.

Ägardirektiv för 2015-2017

- samtliga sakförsäkringar som stadens nämnder och bolag har behov av ska tecknas med bolagets medverkan. Målsättningen är att bolaget ska ta en större andel av varje skadekostnad för att hålla kostnaderna för återförsäkring nere
- aktivt informera om sin verksamhet gentemot nämnder och bolag
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- fortsätta arbetet med att samordna bolagets administration med S:t Erik Livförsäkring AB
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **S:t Erik Försäkrings AB** godkänns.

S:t Erik Livförsäkring AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget har till uppgift att samordna och strukturera hanteringen av pensioner i koncernen Stockholms Stadshus AB samt att minimera riskerna i denna pensionsskuld.

Ägardirektiv för 2015-2017

- fortlöpande försäkra nya åtaganden i dotterbolagen och förvalta pensionsmedel inom ramen för de försäkringsavtal som ingåtts med övriga dotterbolag
- sträva efter att långsiktigt trygga de framtida pensionsåtagandena reallt
- tillsammans med koncernledningen utvärdera verksamheten avseende måluppfyllnad och initiala syfte
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- fortsätta arbetet med att samordna bolagets administration med S:t Erik Försäkrings AB
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **S:t Erik Livförsäkring AB** godkänns.

S:t Erik Markutveckling AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att äga, förvalta och utveckla fastigheter/aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder och arbetsplatser. Syftet är att främja Stockholms utveckling och stadens förmögenhetsförvaltning.

Ägardirektiv för 2015-2017

- Bolagets verksamhet ska under perioden inriktas på förvaltning, uthyrning och utveckling till så god avkastning som möjligt med hänsyn tagen till stadens utveckling. Under perioden kommer verksamheten i hög grad att inriktas på uthyrning och förädling av lokaler i utvecklingsområden. Bolaget ska därutöver inventera fastighetsmarknaden och med utgångspunkt i översiktsplanen arbeta fram en investeringsstrategi, i syfte att främja Stockholms långsiktiga utveckling. Förslag till fastighetsförvärv ska löpande prövas utifrån investeringsstrategin.
- i samverkan med exploateringsnämnden fortsätta planeringen för utveckling av fastigheterna i Ulvsunda med tydlig inriktning på nya bostäder samt välfungerande handel och service
- Se över möjligheterna att ha tillfälliga studentbostäder på bolagets utvecklingsprojekt
- tillsammans med övriga aktörer i området medverka i utrednings- och programarbetet för Söderstaden
- arbeta fram ett förslag till investeringsstrategi
- löpande pröva förslag till fastighetsförvärv och försäljning i syfte att främja Stockholms utveckling
- fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **S:t Eriks Markutveckling AB** godkänns.

Intressebolag i Stockholms Stadshus AB

Mässfastigheter i Stockholm AB

Bolagets mål och uppgifter

Bolagets uppgift är att utveckla, arrangera och effektivt genomföra branschledande och återkommande mässor samt att genomföra kongresser, konferenser och evenemang för hela regionens bästa. Stockholmsmässan är uppdelad i två skilda bolag, Mässfastigheter i Stockholm AB som förvaltar och utvecklar fastigheter och Stockholmsmässan AB som är ett genomförandebolag av mässor, kongresser, konferenser och evenemang. Stockholmsmässan AB är ett helägt dotterbolag till Mässfastigheter i Stockholm. Staden äger genom Stockholms Stadshus AB 50,4 procent av aktierna i Mässfastigheter i Stockholm AB och Stockholms Handelskammare äger 49,6 procent.

Ägardirektiv för 2015-2017

Bolagets uppdrag är att marknadsföra Stockholm som en av norra Europas främsta mötesplatser och maximera de ekonomiska bidragen till regionen. Stockholmsmässan ska upplevas som en naturlig mötesplats för näringslivet och politiken. Stockholmsmässan AB ska med egna vinstmedel utveckla och underhålla anläggningen och företagets produkter samt lämna rimlig utdelning till ägarna.

Verksamheten ska bedrivas inom den legala kompetensen för ägarna. Verksamheten ska vidare ge förutsättningar att stärka Stockholm som en ledande mötesplats i norra Europa utifrån varumärket ”The Capital of Scandinavia”.

- marknadsföra Stockholm som norra Europas främsta mötesplats
- fortsätta utveckla anläggningen så att den är väl anpassad för genomförandet av marknadsledande mässor, internationella kongresser, konferenser, evenemang samt kringtjänster
- effektivisera verksamheten och därigenom öka bolagets lönsamhet

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **Mässfastigheter i Stockholm AB** godkänns.

AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad

Bolagets mål och uppgifter

Bolaget har att bedriva verksamhet inom fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas i samt annan därmed förenlig verksamhet. AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholm Stad är holdingbolag till AB Fortum Värme samägt med Stockholms Stad. Verksamheten bedrivs i det senare bolaget.

Ägardirektiv för 2015-2017

Verksamheten i Fortum Värme Holding ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella mål. Därutöver har staden som ägare intresse av att säkerställa en rimlig prisutveckling, i syfte att minska boendekostnaderna för de stockholmare som är beroende av fjärrvärme. Verksamheten ska vara inriktad på att uppnå en stark miljöprofil. Byggnationen av det nya biokraftvärmeverket i Värtan (KVV8) förväntas kunna färdigställas och driftsättning tidigareläggas till hösten 2015.

Bolaget ska vara behjälpligt i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i staden samt Trafikverket, AB Storstockholms Lokaltrafik och andra aktörer för att främja framkomligheten. Kommunfullmäktige har i september fattat beslut om nytt konsortialavtal tillsammans med AB Fortum Värme Holding. Avtalet träder i kraft 1 januari 2016. Efter beslut ska bolaget vara ägarna behjälplig i implementeringsprocessen.

- bolaget ska intensifiera minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån för andra, förnybara bränslen
- bolaget ska fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fler invånare fjärrvärme
- bolaget ska arbeta för en fortsatt utbyggnad av fjärrkyla i Stockholm
- bolaget ska öka produktionskapaciteten tillsammans med andra fjärrvärmeaktörer

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till mål och ägardirektiv för 2015-2017 för **AB Fortum Värme Holding** samägt med Stockholms stad godkänns.

Stockholms stads organisering i kommunalförbund

Storstockholms brandförsvaret (SSBF)

Enligt lagen om skydd mot olyckor är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Stockholms stads brand- och räddningsverksamhet är organiserad tillsammans med nio andra kommuner i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret, SSBF. Kommunalförbundet omfattar Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundet ska fullfölja medlemskommunernas uppgifter inom lagstiftningarna:

- lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Förbundet svarar för tillsyn, information, rådgivning, sotningsverksamhet samt att bedriva räddningstjänst utifrån kommunernas ansvar enligt lagen om skydd mot olyckor.

Medlemskommunerna kan teckna särskild överenskommelse om att förbundet kan biträda kommunen i den omfattningen som önskas inom lagstiftningsområdena:

- lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- plan- och bygglagen (1987:10)
- övrig lagstiftning eller tjänsteområde där kommunalförbundet besitter särskild kompetens

SSBF är juridiskt sett en egen kommun med egen organisation och uppföljning som leds av en förbundsledning. Ledningen består av elva ledamöter och elva ersättare från medlemskommunerna, varav Stockholms stad har två ordinarie ledamöter och två ersättare. Som stöd till förbundsledningen finns ett beredningsorgan samt samrådsgrupper med representation från medlemskommunerna. Beredningsorganet utgörs av kommundirektörer från respektive medlemskommun och ska ha särskilt fokus på styrning av ekonomi och verksamhet. Förbundets budget ska endast kunna beslutas av ledningen efter beredning av kommundirektörerna. Samrådsgrupperna är ekonomichefsforum och säkerhetschefsforum.

Syftet med inrättandet av SSBF är att ge medlemskommunerna högre kvalitet på brand- och räddningstjänsten till en lägre kostnad. Detta kan ske genom att förbundet ger förutsättningar för flera samordningsfördelar som ledningsfunktion, mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialfunktioner samt bättre planering av personalresurser. En målsättning för förbundet är att skapa förutsättningar för samverkan med angränsande förbund för att på sikt kunna ingå i ett regionalt brandförsvaret.

Stockholms stad arbetar för en samverkanscentral som, utöver larm- och ledningsfunktioner, även ska inrymma myndigheter och företag. Medel för avgiften till Storstockholms brandförsvaret finns inom Kommunstyrelsen m.m. anslag för "Ersättningar till utomstående organisationer och föreningar".

Långsiktigt ska kostnaderna i förbundet sänkas.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslaget till inriktning för 2015 - 2017 för **Storstockholms brandförsvaret** godkänns.

BILAGOR

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Kristdemokraternas förslag till budget

NETTOKOSTNADER (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Förslag till budget 2015 KS	Förslag till budget 2015 (KD)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	-1 300,6	-1 189,8	110,8
Revisorskollegiet	-27,7	-27,7	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-2,9	-2,9	0,0
Stadsdelsnämnderna	-19 025,2	-18 932,4	92,8
Arbetsmarknadsnämnden	-827,0	-759,1	67,9
Exploateringsnämnden	2 419,9	2 429,9	10,0
Fastighetsnämnden	676,9	691,3	14,4
Idrottsnämnden	-651,1	-614,9	36,2
Kulturnämnden			
kulturförvaltningen	-862,5	-818,5	44,0
stadsarkivet	-49,1	-47,6	1,5
Kyrkogårdsnämnden	-147,9	-132,9	15,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-93,0	-85,0	8,0
Socialnämnden	-765,2	-758,0	7,2
Stadsbyggnadsnämnden	-165,7	-151,4	14,3
Trafiknämnden	-257,1	-258,3	-1,2
Utbildningsnämnden	-15 482,4	-15 327,3	155,1
Äldrenämnden	-156,6	-167,7	-11,1
Överförmyndarnämnden	-36,4	-36,4	0,0
SUMMA	-36 753,6	-36 188,7	564,9
Avskrivningar (-)	-994,5	-994,5	0,0
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-746,9	-701,9	45,0
Prestationsreserv	-882,2	-882,2	0,0
Pensionsavgifter (-)	-748,6	-748,6	0,0
TOTALT	-40 125,8	-39 515,9	609,9

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Kristdemokraternas förslag till budget

KOSTNADER (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Förslag till budget 2015 KS	Förslag till budget 2015 (KD)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	-1 347,2	-1 236,4	110,8
Revisorskollegiet	-30,3	-30,3	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-2,9	-2,9	0,0
Stadsdelsnämnderna	-19 638,5	-19 545,7	92,8
Arbetsmarknadsnämnden	-891,4	-823,5	67,9
Exploateringsnämnden	-117,1	-107,1	10,0
Fastighetsnämnden	-705,6	-691,2	14,4
Idrottsnämnden	-946,5	-910,3	36,2
Kulturnämnden			
kulturförvaltningen	-970,1	-926,1	44,0
stadsarkivet	-74,1	-72,6	1,5
Kyrkogårdsnämnden	-176,4	-161,4	15,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-186,1	-178,1	8,0
Socialnämnden	-1 163,0	-1 155,8	7,2
Stadsbyggnadsnämnden	-383,0	-368,7	14,3
Trafiknämnden	-1 356,5	-1 357,7	-1,2
Utbildningsnämnden	-16 044,9	-15 889,8	155,1
Äldrenämnden	-161,6	-172,7	-11,1
Överförmyndarnämnden	-36,4	-36,4	0,0
SUMMA	-44 231,6	-43 666,7	564,9

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Kristdemokraternas förslag till budget

INTÄKTER

Mnkr	Förslag till budget 2014 KS	Förslag till budget 2014 (KD)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	46,6	46,6	0,0
Revisorskollegiet	2,6	2,6	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	613,3	613,3	0,0
Arbetsmarknadsnämnden	64,4	64,4	0,0
Exploateringsnämnden	2 537,0	2 537,0	0,0
Fastighetsnämnden	1 382,5	1 382,5	0,0
Idrottsnämnden	295,4	295,4	0,0
Kulturnämnden			
kulturförvaltningen	107,6	107,6	0,0
stadsarkivet	25,0	25,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	28,5	28,5	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	93,1	93,1	0,0
Socialnämnden	397,8	397,8	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	217,3	217,3	0,0
Trafiknämnden	1 099,4	1 099,4	0,0
Utbildningsnämnden	562,5	562,5	0,0
Äldrenämnden	5,0	5,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0
SUMMA	7 478,0	7 478,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Kristdemokraternas förslag till budget

INVESTERINGSUTGIFTER

Mnkr	Förslag till budget 2014 KS	Förslag till budget 2014 (KD)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	-2,0	-2,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	-1,0	-1,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	-110,0	-110,0	0,0
Arbetsmarknadsnämnden	-0,6	-0,6	0,0
Exploateringsnämnden	-3 600,0	-3 600,0	0,0
Fastighetsnämnden	-1 874,2	-1 874,2	0,0
Idrottsnämnden	-27,0	-42,0	-15,0
Kulturnämnden			
kulturförvaltningen	-22,4	-22,4	0,0
stadsarkivet	-2,0	-2,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	-35,0	-35,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-0,8	-0,8	0,0
Socialnämnden	-1,7	-1,7	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	-1,0	-1,0	0,0
Trafiknämnden	-977,8	-977,8	0,0
Utbildningsnämnden	-90,0	-90,0	0,0
Äldrenämnden	-22,1	-22,1	0,0
Överförmyndarnämnden	-0,1	-0,1	0,0
SUMMA	-6 767,7	-6 782,7	-15,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Kristdemokraternas förslag till budget

INVESTERINGSINKOMSTER

Mnkr	Förslag till budget 2015 KS	Förslag till budget 2015 (KD)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsnämnden	0,0	0,0	0,0
Exploateringsnämnden	620,0	620,0	0,0
Fastighetsnämnden	0,0	0,0	0,0
Idrottsnämnden	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden			
kulturförvaltningen	0,0	0,0	0,0
stadsarkivet	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0
Trafiknämnden	13,8	13,8	0,0
Utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0
SUMMA	633,8	633,8	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Kommunstyrelsen

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1 347,2	46,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Effektivisering	13,8	
Konsulttjänster	70,0	
Sammanlagning av Älvsjö SDN och Skärholmen	15,0	
Råd för mänskliga rättigheter mm	12,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
 <i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
 Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1 236,4	46,6

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Kommunstyrelsen

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-2,0	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-2,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Revisorskollegiet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-30,3	2,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-30,3	2,6

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Servicenämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	0,0	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	0,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Servicenämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1,0	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Valnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-2,9	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-2,9	0,0

Stadsdelsnämnder

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Mkr	KS förslag 2015		(KD) förslag 2015		Avvikelse		Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	
Föreskoleverksamhet	-5 129,4	307,9	-5 130,3	307,9	-0,9	0,0	-0,9
Verksamhet för barn, kultur och fritid	-508,3	0,0	-503,8	0,0	4,5	0,0	4,5
Äldreomsorg	-7 275,8	215,1	-7 317,8	215,1	-42,0	0,0	-42,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	-3 355,9	2,0	-3 350,9	2,0	5,0	0,0	5,0
Individ- och familjeomsorg (exkl. ekonomiskt bistånd)	-1 856,3	36,9	-1 829,3	36,9	27,0	0,0	27,0
Stadsmiljöverksamhet	-179,3	0,0	-179,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Ekonomiskt bistånd	-1 182,4	24,0	-1 126,2	24,0	56,2	0,0	56,2
Arbetsmarknadsåtgärder	-151,1	27,4	-108,1	27,4	43,0	0,0	43,0
Summa stadsdelsnämnd	-19 638,5	613,3	-19 545,7	613,3	92,8	0,0	92,8

Mkr	KS förslag 2014		(KD) förslag 2015		Avvikelse		Avvikelse
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	
Investeringsplan							
Inventarier och maskiner	-30,0	0,0	-30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	-80,0	0,0	-80,0	0,0	0,0	0,0	0,0
totalt	-110,0	0,0	-110,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna:

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-19 487,4	585,9
Avvikelseerna redovisas under resp. verksamhet. Ej här.		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-19 437,6	585,9

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Förskoleverksamhet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-5 129,4	307,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Generell effektivisering	24,9	
Schablon	24,2	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Mindre barngrupper	-50,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-5 130,3	307,9

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Verksamhet för barn, fritid och kultur

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-508,3	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Kultursekreterare	7,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Lägre effektivisering	-2,5	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-503,8	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Äldreomsorg

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-7 275,8	215,1
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Riktlinjer för boende	15,0	
Träffpunkter och social dagverksamhet	5,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Äldre direkt på helger	-2,0	
Boendegaranti för äldre över 85 år	-50,0	
Sociala och kulturella aktiviteter	-10,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-7 317,8	215,1

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-3 355,9	2,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Fast anslag	5,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-3 350,9	2,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Individ- och familjeomsorg

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1 856,3	36,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Barn och ungdomsvård	20,0	
Socialsekreterare	9,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Förstärkt arbete mot missbruk	-1,0	
Fler boendestödjare och personliga ombud	-1,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1 829,3	36,9

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Stadsmiljöverksamhet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-179,3	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-179,3	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Stadsmiljöverksamhet

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-80,0	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
 <i>Ökade utgifter för (-):</i>		
 <i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-80,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Inventarier och maskiner

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-30,0	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
 <i>Ökade utgifter för (-):</i>		
 <i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-30,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Ekonomiskt bistånd

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1 182,4	24,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
SL-kort	48,7	
Handläggning	7,5	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
 <i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
 Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1 126,2	24,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsdelsnämnderna: Arbetsmarknadsåtgärder

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-151,1	27,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Feriearbeten	13,0	
Visstidsanställningar	30,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
 <i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-108,1	27,4

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Arbetsmarknadsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-891,4	64,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Effektivisering	7,9	
Yrkesvux	5,0	
Komvux	25,0	
Visstidsanställningar	35,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Alfa	-5,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-823,5	64,4

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Arbetsmarknadsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-0,6	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-0,6	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Exploateringsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-117,1	2 537,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Satsning på att klara byggmålen	8,0	
Strategi för ekosystemtjänster	2,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-107,1	2 537,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Exploateringsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-3 600,0	620,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-3 600,0	620,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Fastighetsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-705,6	1 382,5
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Försäljning av Klamparen 8	1,6	
Driftoptimering, vårdprogram mm.	5,6	
Underhållskostnader	12,2	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Mobila paviljonger och torgutveckling	-5,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-691,2	1 382,5

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Fastighetsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1 874,2	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1 874,2	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Idrottsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-946,5	295,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Ökad effektivisering	8,7	
Simsatsning	10,0	
Föreningsstöd	7,5	
Idrott i ytterstaden	5,0	
Visstidsanställningar	5,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-910,3	295,4

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Idrottsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-27,0	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
Slutförande av Skateboardpark i Högdalen	-15,0	
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-42,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kulturförvaltningen		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-970,1	107,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Bibliotek	10,0	
Kulturskola	10,0	
Fritt inträde museer	10,0	
Kulturfestival ytterstad	5,0	
Jämställdhet och mångfald	5,0	
Film	6,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Open Street	-2,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-926,1	107,6

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-22,4	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-22,4	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Kulturnämnden: stadsarkivet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Stadsarkivet		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-74,1	25,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Tillgänglighet för allmänhet	1,5	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-72,6	25,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Kulturnämnden: stadsarkivet

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-2,0	0,0
<i>Minskade utgifter för (-):</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-2,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Kyrkogårdsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-176,4	28,5
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Underhåll	15,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-161,4	28,5

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Kyrkogårdsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-35,0	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-35,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-186,1	93,1
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Miljöprogram	2,0	
Insatser för information	5,0	
Samverkan ekosystemtjänster	1,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-178,1	93,1

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-0,8	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-0,8	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Socialnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1 163,0	397,8
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Utredning våld i nära relationer	5,0	
SL-kort	2,3	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Utbildning funktionshinderråd	-0,1	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1 155,8	397,8

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Socialnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1,7	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1,7	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsbyggnadsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-383,0	217,3
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Ambitioner byggmål	10,0	
Effektivisering	4,3	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-368,7	217,3

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Stadsbyggnadsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1,0	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Trafiknämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-1 356,5	1 099,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Drift och underhåll nya områden	25,1	
Vägassistans Norra Länken	2,0	
Åtgärdsplan PM10	10,0	
Projekt bilpool	1,0	
Strategi fossiloberoende fordon	1,0	
Parkeringsstrategi	1,0	
Projekt samlastning	2,0	
Signalprioritering	2,0	
Högre ambition bostadsbyggande	1,7	
Hållbart resande	2,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Höjd nivå städning	-35,0	
Trygghetsåtgärder kring tunnelbanestationerna, städning mm.	-7,0	
Ljusprogram ytterstaden	-2,0	
Vitmålning av viadukter	-5,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-1 357,7	1 099,4

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Trafiknämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-977,8	13,8
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-977,8	13,8

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Utbildningsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-16 044,9	562,5
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Generell effektivisering	74,1	
Tillsyn fristående förskolor	3,0	
Satsning HBTQ	8,0	
Strukturersättning	70,0	
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-15 889,8	562,5

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Utbildningsnämnden

Investeringar

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-90,0	0,0
<i>Minskade utgifter för:</i>		
<i>Ökade utgifter för:</i>		
<i>Ökade/minskade inkomster för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-90,0	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Äldrenämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-161,6	5,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för:</i>		
Slopad effektivisering	-3,1	
Utveckling av jämför service	-3,0	
Äldrevärdar	-5,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-172,7	5,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Äldrenämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-22,1	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-22,1	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Överförmyndarnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-36,4	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-36,4	0,0

Kristdemokraternas förslag till budget 2015

Överförmyndarnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Utgifter	Inkomster
Kommunstyrelsens förslag till budget 2015	-0,1	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för:</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
Kristdemokraternas förslag till budget 2015	-0,1	0,0